

ХАИМ ОЛИВЕР

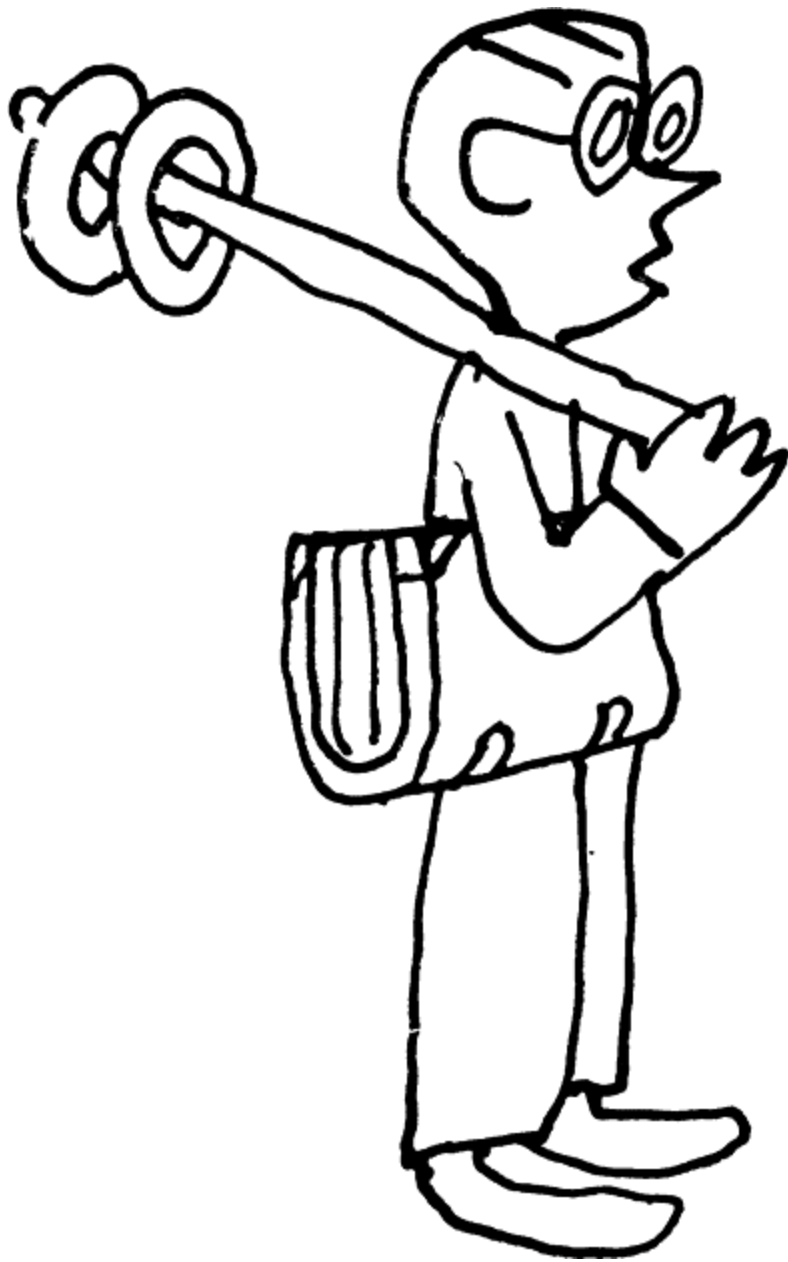

НАРОДНА МЛАДЕЖ

ХАИМ ОЛИВЕР
ЧАСЪТ НА НЕВИДИМИТЕ

chitanka.info

ПЪРВА ЧАСТ
ХОМО ВАГАНС, ИЛИ ЧОВЕКЪТ-
ПЪТЕШЕСТВЕНИК

ПЪРВА ГЛАВА

С ПЪРВА ЕКСПЕДИЦИЯ НА ХРОНОКАРА ДЕМОН

ДЕМОН безшумно изплува от виолетовите спирали на времето и бавно закръжи в синьото пространство на миналото.

Долу се простираше грамаден бял град.

Пътешественикът хвърли поглед върху хронографа. На екрана трептяха знаците:

РИМ, ГОДИНА 70 ПРЕДИ НАШАТА ЕРА

Хронометърът показваше точно 12 часа.

„Дано този път съм попаднал навреме — помисли Пътешественика. — Книгите за Спартак, пък и филмът не казват съвсем точно кога е избухнало гладиаторското въстание. Трябва да бъда внимателен при слизането, за да не попадна сред римляните.“

И натисна хроноспирачките.

Под прозрачните облаци личаха мраморните патрициански дворци, жълтите пясъци на цирковите арени, пъстрите пазарища за роби, стройните колонади на Сената, изящните арки на Форума.

А на юг се очертаваше правата линия на оня прочут път, наречен Виа Апия. След кратко колебание Пътешественика зави към него и кацна сред една сгушена в гората полянка. Тази предпазливост никак не беше излишна — хронокарът със своя ослепителен платинен корпус можеше да привлече вниманието на римските патрули и да провали експедицията.

Зорко огледа околността: местността беше безлюдна, наблизко блестеше езерце. При езерцето спря да пийне вода. И както бе наведен, съзря отражението си: кръгло, бузесто лице; леко вирнат нос, който обичаше да бърчи; остра, чорлава коса; широки, неприсъщи за възрастта му плещи, опасани с патронташа на лазерните батерии... Тъжно въздъхна: той никак, ама никак не се харесваше. Мечтаеше да

бъде по-голям, съвсем голям, но какво да се прави, когато времето пълзи тъй бавно? Защото, уви, макар че с помощта на ДЕМОН да можеше да прескача с лекота хилядолетията и да пътува като нищо в миналото и бъдещето, той не беше в състояние да ускори нито с минутка собствения си растеж. И като че ли все си оставаше десетгодишен...

Отново горестно въздъхна, изправи се, напипа лазерния пистолет в джоба, закрачи към храстите и стъпи на Виа Апия.

И разбра, че е закъснял.

От двете страни на пътя се издигаха високи дървени кръстове и на всеки кръст имаше разпънат човек. Разпятията бяха хиляди и бележеха като зловещи знаци разстоянието от Рим до Капуа — градът, в който Спартак бе запалил огъня на въстанието.

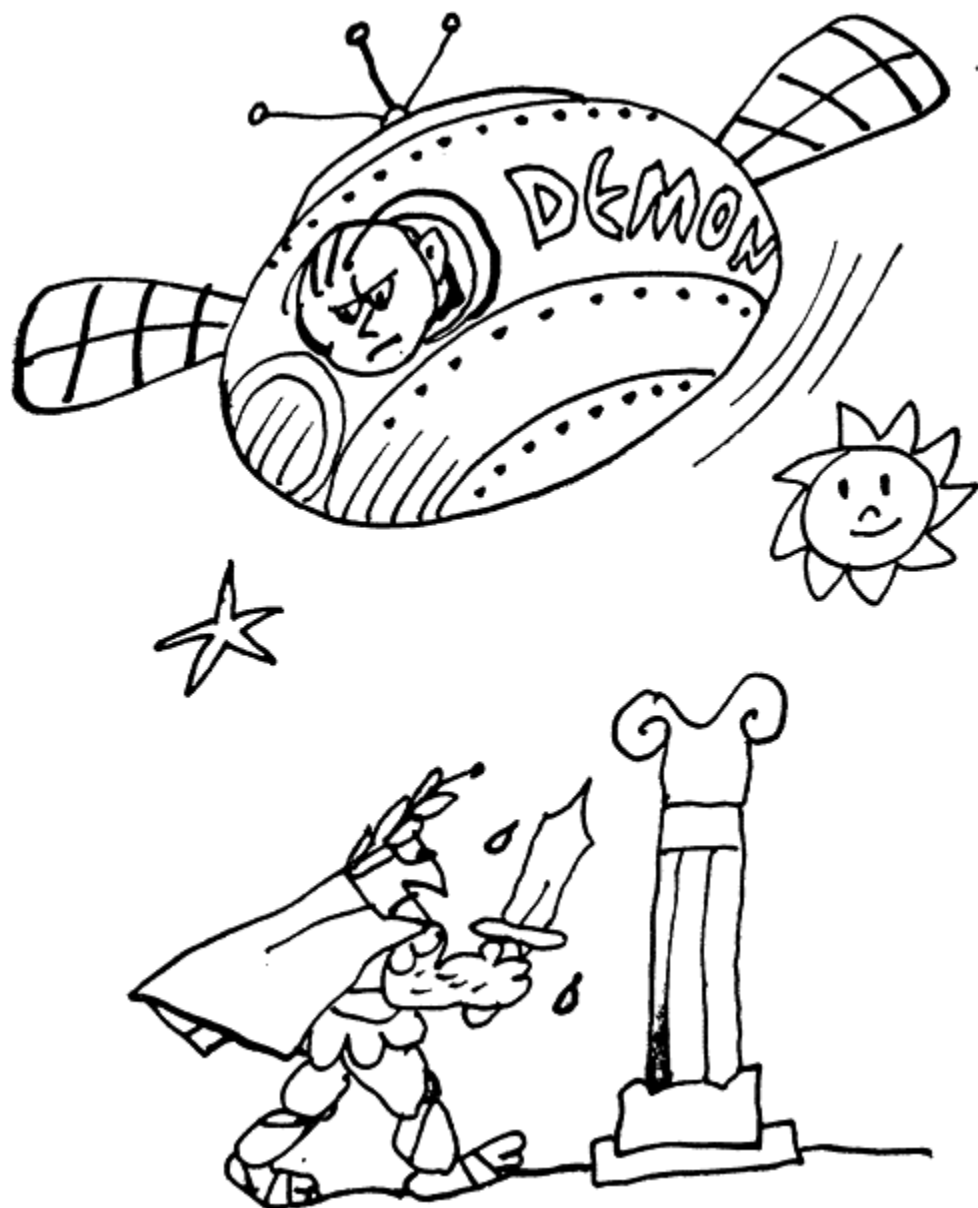
Тия кръстове означаваха, че бунтът на робите е смазан. Очевидно последното сражение между въстаниците и римските легиони на генерал Марк Крас е отшумяло, Спартак е убит и робовладелческият строй е оцелял. Каквото и да се предприеме сега, Римската империя ще просъществува още цели осем столетия — това го знае всеки, който има тромбе по история...

Да, закъснял е точно с пет години. Но това няма никакво значение, защото той, Хомо Ваганс, има средство да прескочи още по-назад във времето и да завари Спартак жив и здрав... И без да се бави, изтича към ДЕМОН.

Влезе в хронокара, натисна хронолоста, хронотронните мотори завиха, блесна светкавица, по-ярка от хиляди слънца, и знаците върху екрана на хронографа отново вихрено затрептяха:

71 ГОДИНА ПРЕДИ НАШАТА ЕРА... 72... 73...
74... 75... КАПУА

ДЕМОН плавно се носеше над малък бял град. Пътешественика натисна хроноспирачките и развълнувано погледна в бездната.

Там долу някъде се намира гладиаторската школа, където е затворен Спартак. Там долу някъде Спартак почти всеки ден води гладиаторски боеве на живот и смърт, там долу в близки дни ще пламне най-голямото въстание на робите в древността!... Пътешественика стремително спусна хронокара под прозрачната пелена на облаците и кацна в един дълбок овраг край крепостните стени.

С хиляди предпазни мерки, избягвайки многолюдните улички и готов всеки миг да измъкне лазерния пистолет, той проникна незабелязано до гладиаторската школа. Тя бе също като във филма: голям плац, заобиколен от висока каменна ограда, и на плаца — групи гладиатори, които тренираха с всевъзможни оръжия под бдителното око на многобройната стража.

Спартак беше там. Пътешественика го забеляза веднага. Пък й как няма да го познае, когато бе гледал филма тъкмо седем пъти и бе чел книгата два пъти и половина! Мрачен и мълчалив, Спартак изкусно мушкаше с меч си едно чучело, което подскачаше с главоzymaйваща бързина под грамадно колело.

На Пътешественика му се доплака, толкова бе покъртен. Та той е единственият човек от бъдещето, комуто съдбата е отредила да види Спартак жив и здрав! Ех, защо си няма сега един фотоапарат, та да се снима с вожда на гладиаторите и после да покаже снимката на Гошо Йогата, дете все не му вярва, че може да пътува с хронокар във времето и пространството!

И неволно вдигна ръка и дружелюбно помахна на Спартак. В същия миг две тежки лапи го сграбчиха за раменете и преди да успее да извади пистолета, на ребрата му опря стоманеното острие на копие.

Пред него стоеше генерал Марк Крас в пурпурната си мантия.

— Ааа, хванахме те най-после, шпионино, дето идеш да разузнаваш в Римската империя! — извика той. — Казвай, кой те прати тук!

Пътешественика мълчеше, изненадан не толкова от внезапното появяване на Марк Крас, колкото от неговия вид и глас. Такова безжизнено лице, такива прозрачни и изцъклени очи, такъв леденостуден глас имаше само един човек на тази земя и това бе доносникът господин Хикс, страшилището на мало и голямо в махалата...

— Значи мълчиш, така ли? — усмихна се със злокобна ирония Марк Крас. — Добре, ние знаем как да те накараме да си отвориш устата. — Опипа мускулите на ръцете му и пренебрежително добави: — Слабак! Но нищо, ще те видим на арената. Водете го!

И Пътешественика бе хвърлен в средата на огромна арена с тежък боздуган в ръка. Наоколо, по скамейките на трибуните, седеше хиляден народ, ядеше семки и пиеше лимонада, а в главната лежа,

полулегнал и сърбайки червено вино, наблюдаваше борбите самият Марк Крас.

Затръбиха фанфари, на арената се появи противникът: негър с тризъбец в едната ръка и с рибарска мрежа в другата. И приличаше той ужасно много на Сисулу Софийски, приятелчето от заводския кръжок на ТНТМ: същата бяла усмивка, същите тъмни, умни очи, същите къси къдрави коси, само че този беше къде-къде по-едър, истински великан.

— Аве, Кънчо! — поздрави той и гласът му бе също като гласа на Сисулу Софийски. — Тия, които ще умрат, те поздравяват.

Пътешественика се учуди до немай-къде.

— Откъде знаеш името ми? — попита той.

Негърът разкри още повече снежнобелите си зъби.

— Че как няма да го зная! Нали сме в един кръжок. Ти си проф. Кънчо, дето загуби мача от детския футболен шампионат в квартал Редут и сега бягаш с машина на времето в миналото, защото те е срам да се показваш пред хората. Но ти не се бой, аз никому няма да кажа кой си. Само ще те убия и готово!

Публиката нетърпеливо засвирка. Тя искаше кръв, а не приказки. Негърът зае позиция за бой.

— Слушай, гладиаторе — попита Кънчо, — а не може ли вместо с боздуган да се бия с лазерен пистолет?

— Не може — отвърна черният гладиатор. — Лазерът ще бъде открит чак през 1960 година.

— Вярно бе... — въздъхна тъжно Кънчо. — Но кажи ми ти, какво става с вашия вожд Спартак?

— В карцера е! — Лицето на негъра помръкна. — Марк Крас разбра, че идеш да го спасиш и го затвори. А на мене ми заповяда да те направя на решето ей с това! — И размаха тризъбеца. — Хайде, пригответи се за бой!

— Добре... — рече примирено Кънчо. — Щом е тъй, да почнем.

Публиката неистово зарева. С невероятно усилие Пътешественика вдигна боздугана и се опита да пристъпи напред, но преди да направи и крачка, над него изсвистя рибарската мрежа. Миг след това той се мяташе в нея като току-що хванат във водата шаран.

Циркът сякаш експлодира:

— Уууу! Въъън! Уууу! Смъъърт!

И свирки, и бомбички, и кречетала. И всичко проникваше в мозъка на Пътешественика и го задавяше. Опитва се да стане, не успя. Сграбчен в хилядите възли на мрежата, той лежеше на земята, а над него се хилеше негърът с усмивката на Сисулу. Боляха го гърдите, идеше му да зареве от мъка и яд. Прехапа език, за да не заплаче, разкъсван от мисълта, че завинаги е опропастил възможността да спаси Спартак.

Ех, да можеше сега да изчезне! Да изчезне от хилядите очи на тази озверена публика, от този негър с белите зъби, от онзи надменен генерал Марк Крас, който там, в ложата си, сега ще даде знак да го промушат с тризъбеца, а после и да разпънат Спартак...

Защо не съм невидим! Не-ви-дим!

Кънчо направи отчаяно движение да се освободи от мрежата, измъкна изтръпвалата си ръка изпод възглавницата, обърна се по гръб, отвори очи, погледна: беше в стаята си.

ВТОРА ШУМНА ГЛАВА

В КОЯТО СЕ ЗАПОЗНАВАМЕ С МАРТИ ЩУРЧЕТО И РАКАМАГ

Да, беше си в къщи, далече от Рим, далече от Марк Крас и гладиаторите. През завесите проникваше утринното слънце, леглото на Митко Пеле беше празно, върху масата лежеше книгата „Спартак“.

Проф. Кънчо облекчено въздъхна: значи всичко бе сън, един от тия напрегнати и грозни сънища, които го спохождаха все по-често, откакто бе започнал да строи хронокара. Сън! Само сън! И все пак ужасно неприятно е да се мяташ в рибарска мрежа, очаквайки да те направят на решето с тризъбец... Ако си невидим, такова нещо не може да те сполети.

Той блажено се прозя. И изведнъж:

— Ууу! Въъън! Уууу!

Проф. Кънчо се стресна: нима още сънува? Ощипа бузата си — не, не спеше, но уукането продължаваше. И идеше като че ли някъде изпод леглото. Наведе се, погледна. Да, ето, тук!

В тъгъла до стената беше скрит мъничък, колкото ръчен часовник високоговорител, който не преставаше да вика „Въъън!“, да бърбори разни врели-некипели, сякаш предаваше мач. От него се отделяше синя жица, която минаваше под вратата и изчезваше в хола.

Първият порив на проф. Кънчо бе да ритне вратата и да хване на местопрестъплението ония, които се гавреха така с него. Надделя обаче научното хладнокръвие. И за да се овладее напълно, направи това, което правеше всяко утро: пусна в ход домашно-битовата автоматика. Натисна лоста под перваза на прозореца и пердетата плавно се разтвориха. Завъртя ръчката на макарата и закачалката с дрехите се плъзна надолу по гладкия тел, сетне четири щипки вдигнаха одеялото и го положиха върху стола...

Тия научно-технически пособия на проф. Кънчо са само част от многобройните автоматични устройства, с които е съоръжил цялата къща: от перископ за наблюдаване на входа до специално приспособление за братчето Митко Пеле да чете приказки от всяко

положение, дори в тоалетната... Ала за изобретенията на проф. Кънчо ще говорим после, защото сега той погледна през ключалката в хола.

И това, което съзря, го удиви.

Очакваше да види Гошо Йогата, очилатия перко, дето прави магии, но беше онова щуро хлапе Марти, дето целият квартал му вика Марти Щурчето.

Облечена в син джинс и блузка на шарени черти, разположена удобно в дълбокото кресло, тя лапаше от голям буркан шипково сладко, като при всяко олизване на лъжицата люлееше от възторг русата си, завързана на конска опашчица коса.

До нея върху табуретката лежеше апаратче, което приличаше на кутия за пергели. От него именно се проточваше синята жица, която отиваше право под вратата до високоговорителчето в стаята.

Проф. Кънчо не мръдна от мястото си. Озадачаваше го не толкова присъствието на Марти Щурчето, колкото апаратчето. Той, естествено, знаеше, че Марти е дъщеря на инж. бате Ники и инж. кака Вера, дето работят в Института по кибернетика, че вуйчо ѝ е физик и учи в Москва, и че следователно от нея може да се очакват какви ли не научно-технически новости, но въпреки това такова чудо не бе виждал.

Предпазливо откряхна вратата и пристъпи в хола. Спря го писъкът на Марти. Тя скочи, като не забрави да си вземе буркана, и хукна към изхода, но проф. Кънчо успя да ѝ препречи пътя.

— Почакай! — каза той примирително. — Нищо няма да ти направя. Само ми кажи какво е това нещо в кутийката.

— Най-напред ми отвори вратата! — тропна тя с крак.

— А ако не отворя? — ядоса се той.

— Ако не отвориш, ще строша сладкото, а после ще те набия.

— Опитай де!

— Какво, мислиш, че ме е страх? — В големите ѝ тъмни, блестящи очи залудуваха дяволчета. Тя разтвори пръсти и преспокойно пусна буркана. В резултат на което сладкото направи една живописна лилава локва върху килима.

Проф. Кънчо прехапа устни и живо си представи какво ще стане, когато се върне доктор Веса, но предпочете да не мисли за това.

— Е добре, — рече той, — сега ще ми покажеш ли?

— Ще ти покажа — отвърна тя. Подскачайки на един крак, заобиколи сладката локва, взе апарата и компетентно обясни: — Това е

Ракамаг!

— Ракамаг? Какво значи това?

— Ама че сте глупави, момчетата! А ужким си изобретател на изобретения! — Тя разтърси опашчицата на тила си и обясни: — „Ра“ значи „радио“, „ка“ значи „касетен“, „маг“ значи „магнетофон“ и всичко значи „Касетен магнетофон“. Ракамаг! Разбра ли?

— Двете неща наведнъж? В тази кутийчица? — не преставаше да се диви той.

— Ами да. Радио и касетен магнетофон. — Тя извади от апарата касетата. — Ето, тук вътре е лентата. — Пъхна касетата в кутията, включи високоговорителя и в стаята заукаха хилядите гласове.

— Може ли всичко да записва? — попита той възхитен.

— Каквото поискаш! Как свиря на пиано, как си говорят рибите, как духа вятърът, как пеят звездите...

— А това, дето свири сега, какво е?

— А, нищо... — отвърна тя уклончиво. — Това е твоят мач, дето го игра и то загуби.

Той въздъхна носталгично и забърника апарата. Откога мечтаеше да си има радиомагнетофон за своите експерименти за ловене на неутрини!

— Откъде го имаш? — попита той не без завист.

— Донесе ми го дядо от Прага.

— А защо си пуснала високоговорителя в моята стая?

— Ами за да ти покажа Ракамаг. Нали си измисляч на изобретения... — Очите ѝ станаха меки като кадифе, а гласът ѝ меден: — Знаеш ли какво? Хайде ме приеми във вашия кръжок по тенетеме, а? Дето го имате в завода, за да правите разни машини и електрокари. А аз ще ви давам понякога Ракамаг да си играете.

— Колко имаш по математика?

— Много... — отвърна тя неопределено. Шестак имаше само по пееене.

— Е, добре, ще поговоря с доцент Пепа Райков, той ни е ръководител. А ти ще ни дадеш Ракамаг назаем за постоянно.

— Добре — съгласи се тя веднага, — но искам още нещо.

— Какво?

— Искам да ми покажеш твоите машини за пътуване по света и у нас, вчера, днес и утре. Нали имаш такива ракети в твоята

лаборатория.

— Е, да... — промърмори той, мислейки си дали е уместно да разкрива свръхтайните си пред това бърливо палавниче. В „Хелиополис“ той изобретяваше неща, които показваше само на най-близките си приятели... И все пак няма да е лошо да спечели Щурчето на своя страна, особено сега, когато е собственичка на този бисер на научно-техническата революция.

— Слушай, Марти! — каза той решително. — Дай да се разберем! Ти можеш да стъпиш в моята лаборатория само ако ми станеш робиня-асистентка.

— Ще стана!

— А ще накараш ли майка ти и баща ти да ми покажат някой път Института по кибернетика?

— Когато поискаш!

— Заклевах ли се?

— Заклевам се! — рече тя и вдигна десница.

— Не така. Я повтаряй след мен: „Заклевам се в името на Прометей, дето е дал на хората огъня...“

— Не искам! — отсече тя.

— Защо?

— Защото аз обичам Златния Орфей.

— Слушай, Щурчо! Златният Орфей е на фестивала на Слънчев бряг, дето пее Олимпия Рилска.

— И какво от това? — наежи се тя като коте, готово да драще.

— Добре, добре! — отстъпи бързо той. — Хайде, закълни се!

Тя вдигна пак десница и бавно произнесе:

— Заклевам се в името на Златния Орфей, дето е дал на хората песните, и на Прометей, дето е дал на хората огъня, че ще ти бъда послушна робиня-асистентка и ще ти помагам за изобретяване на изобретения за пътуване по света и у нас, вчера, днес и утре, а ти ще ме вкараш в кръжока по тенетеме във вашия Завод.

И се изкиска така свръхзвуково, че едва не пробие тъпанчетата в ушите на проф. Кънчо.

ТРЕТА НАУЧНА ГЛАВА

В КОЯТО ВРЕМЕТО СЕ ИЗКРИВЯВА КАТО ГЕВРЕК

— Виж какво, Щурчо — рече проф. Кънчо, — хайде стига си пискала, а ми помогни да изчистим килима, че като дойде мама, ще ме съдере.

— Дай вода и парцали! — отвърна тя делово и запретна ръкави.

След малко те търкаха лилавото петно на килима, като го правеха по-голямо, по-червено и по-неизтриваемо.

В това положение ги завари трикратният сигнал на звънеца.

Проф. Кънчо погледна в тръбата на перископа: пред входа стояха Гошо Йогата и Митко Пеле. Той ги пропусна да влязат.

Като ги видя, Марти пак изписка. Новодошлите приличаха на бандити, избягали от американския затвор „Синг-синг“, толкова бяха мръсни, чорлави и намацани до ушите със сажди.

Гошо Йогата си носеше, както винаги, вълшебната тояжка и бе облечен в черната си магесническа блуза. И бе слаб, слаб! Напоследък той смъкна още 764 грама и сега големите му очила с рогови рамки непрекъснато се изхлузваха от изтънелия нос.

Навярно сте слушали, че Гошо Йогата е поклонник на мистер Сенко и на всички останали магесници, факири, фокусници и йоги по света. В къщи той има сума ти йогийски книги, всяка заран прави йогийски упражнения, стои по две минути изправен на глава и премята крака зад врата, знае куп заклинания за призоваване на духове и тъй като никак не обича математиката, търси да открие онова заклинание, което ще му помогне да решава тъй досадните задачи без особени усилия. Засега това все още не му се удава, но той никак не губи надежда, не пропуска представление на мистер Сенко и на другите местни и вносни вълшебници, като зорко наблюдава техните манипулации и заклинания и си записва всяка тяхна дума. Няма съмнение, че като порасне, Гошо Йогата ще стане къде-къде по-велик фокусник от мистер Сенко и факира Мити!

Тук може би ще попитате: ами като не обича математиката, какво търси той в тенетемистки заводски кръжок? Отговорът е прост: Гошо Йогата таи надежда, че все пак някой ден и науката може да му помогне при съчиняването на всемогъщото заклинание за решаване на математическите задачи. Освен това той не иска да се дели от старите си приятели.

А сега няколко думи за чирака магесник Митко Пеле. За разлика от своя шеф той е дебеличък като детски балон; напоследък бе напълнял още повече и късите му панталонки прасяха по всички шевове. Само че нямаше предни зъби, та като говореше все шъшкаше и фъфлеше. Беше си купил огледалце и непрекъснато наблюдаваше устата си, очаквайки, че най-после тия пусти зъби ще поникнат... (аз също чакам с напрежение този момент, защото изпитвам затруднения при изписването на Митковите реплики. За да ви улесня при прочитането им, знайте, че Митко Пеле казва Ф вместо В, Ш вместо С, Ж вместо З и т.н. Например:

Фалдали да се чете „варвари“, гошподин Хикш да се чете „господин Хикс“, жажоляване — „ззоряване“, жъб — „зъб“, и т.н.

И за да ви улесня още повече, аз не винаги ще спазвам този миткопис).

Но да продължим. След като се стресна от вида на двамата, проф. Кънчо ги запитва:

— Къде сте се наплескали така бе?

— В „Нострадамус“. Правихме важни експерименти със слънцето — отвърна с тон на уморен гений Гошо Йогата.

Митко Пеле добави:

— Гледахме през телешкопа как слънцето избухва през вулканите и жа да не ошлепеем, си наплавихме черни штъкла от сажди.

— И какво открихте? — попита проф. Кънчо, макар че много много не вярваше на метафизическите експерименти на Йогата.

Гошо заигра с вълшебната тояжка, която ту изчезваше, ту се появяваше в ръцете му, и небрежно обясни:

— Наблюдавахме протуберансите на слънцето и брояхме слънчевите петна по неговата повърхност.

Проф. Кънчо завидя на красивата дума „протуберанси“. Йогата все такива ги измисляше.

— Е, и какво?

— Как какво! По броя на слънчевите петна може да се прочете колко души ще умрат през деня, а по протуберансите, които изхвърлят от слънцето разни малки частици в космоса, ще познаеш колко души ще се разхождат през нощта по покривите на къщите.

— Това не е научно! — възрази проф. Кънчо.

— Може да не е научно, ама е вярно. Мистер Сенко също може да накара спящи хора да вървят нощно време по покривите. Ако искаш да знаеш, тия хора се казват сомнамбули.

— Наистина ли? — попита Марти с широко отворени очи.

— Ако не вярваш, питай мистер Сенко!

Споменеше ли Йогата името на прочутия илюзионист, всеки спор с него ставаше излишен.

— Е, добре — рече отстъпчиво проф. Кънчо, — ще те попитам нещо, но преди да ми отговориш, помисли си добре по физически, а не по метафизически. Забелязал ли си по телескопа дали слънцето не изхвърля в космоса неутрини? Това са съвсем малки частици, по-малки даже от пращинки, за тях писа списание „Космос“.

Гошо Йогата запремига зад дебелите стъкла на очилата си — явно не знаеше какво е неутрино. Затова пък авторитетно отговори чиракът магесник:

— Иха, колко много неутрини фидяхме върху слънцето! Те летят на вшишки страни и много прилишат на врабчета.

Марти прихна в смях и вихрено се завъртя на пети:

— Ой, врабчета върху слънцето! Ой! Нали ще изгорят от пламъците!

Митко Пеле я изгледа кръвнишки:

— Мълши бе, какво ражбираш ти от аштрономия!

Йогата сложи край на научния спор между най-малките, като махна пренебрежително с ръка и се обърна към проф. Кънчо:

— А защо са ти неутрини?

— За хронокара. Открих, че тъкмо те създават възможност на ДЕМОН да пътува в миналото и бъдещето.

— Това са научни глупости — каза Гошо Йогата. — Без магии материалните тела не могат да се движат в миналото и бъдещето. Великият индуски факир Раджа Йога писа в книгата на йогите, че това може да направи само освобожденият от плътта дух. Напоследък даже

той не яде и не пи нищо цели 64 дни, само лежа върху креват от гвоздеи и накрая духът му се освободи от тялото и започна да пътува във времето. Скоро и аз ще направя такъв експеримент.

— Аз шъщо — рече чиракът-магесник.

Проф. Кънчо не обърна внимание на самохвалните думи на братчето си — той се съмняваше, че Митко Пеле би могъл да лежи върху креват от гвоздеи 64 дни, без да яде и да пие.

— Виж какво, Йога — обясни той търпеливо, — да пътуват с духа си могат и баба, и дядо, а аз искам да пътешествувам лично с тялото си и с два лазерни пистолета, защото имам да разчиствам сметки с някои хора от миналото.

— С кого?

— Ами... например с генерал Марк Крас, дето уби Спартак.

— Това не може! — отсече Йогата.

— Може! — каза проф. Кънчо.

— Може да може, ама само с магия! — отсече пак Йогата.

— Никакви магии! Магиите са бабини деветини.

— Ей, я не обиждай на магии!

— Кой, аз ли обиждам? Като конструирам хронокара, ще поискаш да се возиш с него, ама няма го майстора! — ядоса се проф. Кънчо.

— Голямо чудо! Ще легна върху креват от гвоздеи и ще си пътувам с духа — ядоса се и Гошо Йогата.

— На куково лято ще намериш толкова много гвоздеи.

— Ще ми даде доцент Пепи Райков от завода. А ти, щом си толкова гениален, хайде, докажи ми твоята теория на практика!

— Какво, мислиш, че не мога, а? Добре, гледай тогава!

И без повече приказки проф. Кънчо пристъпи към научните доказателства. Взе една зелена боичка и нарисува върху лилавото петно на килима три окръжности, които пресече с дълга хоризонтална черта, и написа във всяка от тях по една дума: МИНАЛО — НАСТОЯЩЕ — БЪДЕЩЕ. После накара Гошо Йогата да стъпи в първото кръгче, Марти Щурчето в третото, а сам той стъпи в средното. Получи се следната фигура №1:

— Внимавай сега! — каза проф. Кънчо. — Тъй като времето се движи все напред и напред, ние тримата не можем да се срещнем никога. Ясно ли е?

— Ако скоча при тебе, ще се срещнем — забеляза Марти.

— Трай ма! — смърри я проф. Кънчо. — Ти си робиня-асистентка и нямаш право на мнение. И тъй, да продължим доказателствата. Явява се частицата неутрино. Тя има способността да изкривява времето като кифла. Колкото повече неутрини има, толкова повече кифлата се свива. Накрая тя се затваря напълно и става също като геврек, само че много голям. Виж фигура №2.

— В резултат на това — продължи проф. Кънчо — ние тримата също се затваряме в геврека и всички времена се сливат. Тръгна ли със своя хронокар по този геврек, аз мога да се движа напред и назад, в миналото и в бъдещето, накъдето си искам. Това е!

Той млъкна, потресен от убедителността на собствените си доказателства.

(Трябва да призная, че не можах да схвана теоремата на проф. Кънчо — аз винаги съм бил слаб по геометрия. Може би вие ще я разберете по-добре? Ако я разберете, пишете ми.)

Затова пък чиракът магесник дълбокомислено заключи:

— Шъщо като фокус на миштер Сенко.

— Само че — подхвана проф. Кънчо, — за да се затвори геврекът на времето, трябва на всяка цена да намеря неутрини. — И уморено въздъхна.

— Ами, щом толкова ти трябва неутрини, ела в „Нострадамус“ — каза великодушно Йогата. — Но... — Той се приближи до Кънчо и като посочи с очи Марти, прошепна в ухото му: — Какво ще правим с тоя бръмбазък? Ще разкрием ли тайните си пред нея?

Тъкмо в този момент бръмбазъкът играеше на дама върху теоремата на проф. Кънчо, като подскачаше от Настоящото към Бъдещето, от Бъдещето към Миналото и обратно. Проф. Кънчо тихичко прошепна:

— Тя ми е вече робиня-асистентка и днес ще я приемем в клуба на тенетеме в Завода. И да знаеш какъв разкошен апарат има! Казва се Ракамаг.

— Хей! — прекъсна шепота им Митко Пеле. — Стига сте приказвали тайнствени тайни. Ще закъшнеем за завода и майстор бай Жлатан пак ще ни ше шкара.

— Тръгваме! Тръгваме! Само че къде е Сисулу? — попита Йогата.

Софийското негърче беше един от най-активните членове на кръжока и рядко отсъствуваше.

— Дошли са му гости от Конго — отвърна проф. Кънчо и си спомни снощния кошмар: пътешествието в Капуа и черния гладиатор, който го бе пленил в мрежата си и за малко не го бе промушил с тризбеца.

— Да вървим тогава! — извика Йогата и размаха като знаме вълшебната си тояжка.

И четиримата хукнаха, като забравиха теоремата за движението във времето върху килима...

ЧЕТВЪРТА ТЕНЕТЕМИСТКА ГЛАВА

В КОЯТО СЕ ЗАПОЗНАВАМЕ С ЕДИН ЦЕНТЪР НА НАУЧНАТА ДЕЙНОСТ

Четиримата приятели се озоваха пред Завода, задъхани от бягането.

— Тенетемисти, закъсняхте! — провикна се от будката на пропуска бай Нешо. — Вътре отдавна ви чака германчето, вземете пример от него! — Изглежда изнизващите се пред прозорчето сътрудници и като видя Марти, спря я: — А ти, моме, накъде?

— Бай Нешо, това е Марти Щурчето — обясни проф. Кънчо. — Днес ще я приемам за член на тенетеме.

— А, това е друга работа. Минавай!

Четиримата се втурнаха към заводските цехове.

На проф. Кънчо винаги му бе приятно да снове из обширните помещения. Обичаше да се заслушва в грохота на машините, да се вглежда през тъмните очила в искрящата лава на леярното, да маца пръсти в бояджийското отделение и накрая да наблюдава пускането на готовите електрокари, които се изнизваха новички към площадките за изпитание.

Наоколо работниците весело подвикваха:

— Тенетемисти, здравейте!

— Аха, имате си ново другарче, а?

— Как върви Демончо?

— Хайде, побързайте да го завършите, че във вас ни е надеждата за златните медали!

И смях, и дружески потупвания по раменете, и нежно чорлене на косите от нечия омаслена ръка, и набързо пъхнати бонбони в задния джоб на Митко Пеле...

Тенетемистите изскочиха зад цеховете при една от изпитателните площадки.

В тоя час върху равния бетон се движеше един-единствен електрокар. На волана седеше Дани Берлински и с изумително майсторство маневрираше, правеше кръгове, осморки, невероятни

остри завои, въртеше се около себе си — истински танц на електрокара. До него подтичваше и даваше кратки указания майстор Златан — огромен, със снежнобялата си къдрава коса и черните като катран панайотхитовски мустаци.

Че майстор Златан е майстор, си личи от името, но че е председател на профкомитета и шеф на кръжока по електроника при клуба за техническо и научно творчество на младежта — ТНТМ в завода, едва ли знаете, ето защо аз ви го казвам още сега, та да не го повтарям по-нататък. Съобщавам ви също, че той си е пуснал поменатите по-горе разкошни и прочути сред всички машиностроители по света мустаци още при постъпването си в Завода, като се е зарекъл да ги обръсне чак когато се пенсионира...

Що се отнася до Дани Берлински, трябва да ви припомня неговото родословие, белязано от българи, германци и евреи, от които е унаследил много пъстри черти. Той е дисциплиниран и темпераментен, умен и нежен, има дръпнати очи на прабългарин и коприненоруса коса на северняк. Роден е в Берлин, знае цял куп езици, откакто живее в София усвоява и български и истинското му име е Даниел-Ерик-Пламен.

Основната страст на Дани е автомобилът. Първата дума, която произнесе на осем месеца преди „мама“, бе „ауто“. Първият подарък, който получи на годинка, бе автомобилче и оттогава всичките му играчки са автомобили — автомобили от всякакви видове, родове, породи, типове и марки. Има си луксозни ролс-ройси, чевръсти джипове, народни москвичи и тържествени чайки, мънички като бръмбари трабанти и гигантски колкото бебешки колички мерцедеси, има си самосвали и пожарникарски цистерни, бегачи, коли за лед, за добитък, за войници, с три колела, с осем колела, с дванайсет колела... Те са толкова много, че отдавна са задръстили всички пространства в дома му и сега вече се завират в кафеничето на майка му, в лулата на дядо му, в напръстничето на неговата баба и даже в обектива на татковата му кинокамера.

За Дани автомобилите нямат тайни. Той познава марката на всяка кола само по миризмата ѝ. Дядо му счита, че като порасне, Дани ще стане или шофьор на такси, или автоконструктор. Ще видим. Засега той все още кара електрокара по бетонираната площадка на Завода.

Като видя новодошлите, майстор Златан смръщи рунтавите си вежди:

— Аха, ето ви най-послед! А ужким — болшевики! Защо закъсняхте? И къде е Сисулу?

— Ами... — замънка проф. Кънчо, който нямаше намерение да дрънка за заниманията около геврека на времето — Сисулу има гости от Африка и днес няма да дойде. Но ние, такава, водим една нова членка за нашия кръжок.

— Тъй, тъй... — избоботи под черния си мустак майстор Златан и спря лъчезарния си син поглед върху кандидатката. — Значи нов тенетемист. Това е добре, защото обикновено мометата бягат от техниката.

— Аз ще стана Мария Кюри — каза Марти. — Дядо ми е разказвал как тя открила сума неща.

— Нямам нищо против — отвърна отстъпчиво майстор Златан. — А сега как се казваш?

— Марти.

— Штуршето — добави Митко Пеле.

— Турчето ли?

— Щурчето — поясни проф. Кънчо. — Защото е много щура.

— Разбирам — рече майстор Златан, а Марти попита с тънкия си гласец:

— Другарю майстор бай Златан, мога ли да ви кажа нещо?

— Думай!

— Много ви са хубави мустаците.

Майсторът изпъчи гърди и така засука мустаците си, че заприличаха на лъскави черни рогчета. Митко Пеле любезно му послужи с огледалцето си.

— С какво ги боядисвате? — попита пак любознателно Марти.

— Много искаш да знаеш ти, моме! — троснато отговори Майстора.

— Ами да — каза тя, — защото и баба Мира си боядисва косите с черна боя, но все ѝ личи бялото и казва, че било от лошите бои.

Майстор Златан си даде вид, че не е чул последните думи и се провикна:

— Хайде, болшевики, стига приказки! Да вървим! Данчо, слизай!

Дани спря електрокара и скочи на земята.

— Майсторе! — обади се загрижено той. — Аз обръща внимание, че трети десен зъбче на лев преден колело е кривчо.

— Криво — поправи го Марти.

— Ще го оправим — рече майстор Златан. — А сега да побързаме, че ще ни се скара Пепи. Отдавна ни чака.

Като наближиха лабораторията, над вратата ѝ светеше червен надпис:

КЛУБ ЗА ТЕХНИЧЕСКО И НАУЧНО ТВОРЧЕСТВО НА МЛАДЕЖТА — ТНТМ

ЛАБОРАТОРИЯ „АСЕН ЗЛАТАРОВ“

ТИШИНА! ТУК СЕ МИСЛИ!

Влязоха.

Трябва да ви кажа, че до неотдавна проф. Кънчо, Гошо Йогата, Дани Берлински, Митко Пеле и отсъстващият Сисулу Софийски бяха членове на училищния клуб за ТНТМ. Един ден обаче майстор Златан се яви при тях, засука войнствено мустаци и съобщи, че заводският клуб открива вратите си и за пионери и че лабораторията „Асен Златаров“ поставя на тяхно разположение всичките си научни и технически чудесии. Това бе достатъчно: петимата прекосиха седемстотинте метра, които отделят училището от Завода, за по-малко от три минути и образуваха новия кръжок по електроника. Оттогава те неизменно са тук.

Този център на научната дейност бе просторна, слънчева стая с работни маси, черна дъска и идеално подредени електронни прибори и пособия. От стените светеха схеми на радиоприемници и предаватели, а върху една поставка беше монтирано нещо като пулт за радиоуправление. В момента на пода седеше доцент Пепи Райков и бърникаше едно мъничко, не по-голямо от котарака Александър Трети електрокарче.

Като видя тенетемистите, той като пружина се изхвърли на крака.

— Хайде бе, какво се бавите! — викна той с високия си теноров глас. — Демончо е готов да потегли.

Трябва да ви кажа, че доцент Петър Райков, или както му викат приятелите Пепи, е виден физик и преподава в университета, но идва в завода три пъти седмично, за да съветва производствениците при решаването на сложни технически задачи. Напоследък той така се сприятели с тенетемистите, че се съгласи да стане ръководител на техния кръжок и вече нищо на света не може да го отклони от тях. Поне до извоюването на златния медал...

— Пепи — рече майстор Златан, — имаме си нова тенетемистка. Засега се казва Марти Щурчето, но обещава да стане Мария Кюри. Занимавай ги, аз бягам в цеха.

— А, браво, браво! — викна доцент Пепи Райков, щипна Марти по бузата, попита я колко има по математика, не дочака отговора и какъвто беше дребен, светкавично заснова из лабораторията. — Намерих нови транзистори, много по-мощни от старите. Трябва да ги проверим в действие. Дано са в ред...

Марти бе ужасно разочарована от този прием. Тя очакваше, че влизането ѝ в кръжока ще стане с тържествена церемония, пионерска връзка, обещания и прочие, а този ръководител само я щипна по бузата... Пфу!

Но доцент Пепи Райков очевидно не усети нищо от тия вълнения на новата тенетемистка, защото продължаваше да ръкомаха и да вика, сякаш се намираше в аудитория с 500 студенти:

— И така, днес ще направим първия опит за дистанционно управление на Демончо. Кой ще шофира?

— Аз! — извикаха едновременно няколко гласа.

Не се обади само проф. Кънчо. Доцент Пепи Райков озадачено го изгледа.

— Професоре, какво става с тебе?

В отговор проф. Кънчо загадъчно прошепна:

— Мога ли да поговоря с вас по един философски въпрос?

— Разбира се. Ей, деца, не пипайте нищо, докато не се върнем.

Двамата излязоха пред монтажното отделение и седнаха на тревата. Слънцето приятно грееше, от цеховете долиташе

равномерното боботене на машините.

— Другарю Райков — започна колебливо проф. Кънчо, — ако, да речем, измисля машина на времето, хронокар, като онази, дето я има в книгата на Хербърт Уелс, бива ли да пътешествувам в миналото и бъдещето и да спасявам... например Спартак?

— А ти да не си я случайно измислил вече тази машина? — продума доцент Пепи Райков, като го стрелна с поглед.

— А, още не, но... ако я измисля?

— Хм... Не ми се вярва да можеш да я — измислиш някога.

— Значи да се откажа да я измисля, така ли?

— Не. Ще се мъчиш да я измислиш.

— Но щом като не може да бъде измислена, защо да се мъча да я измислям?

— Защо ли?... Как да ти обясня?... Защото, професоре, без мечти не сме за никъде. Просто няма живот. Загриваш ли? Цялата история на науката е тикана напред от мечтатели. Но мечтатели, които са владели математиката. Как си напоследък с математиката?

— Шестак.

— Ее, тогава пък може да я измислиш тази пуста машина на времето, която... хм... понякога и на мен не ми дава мира...

— С неутрини, нали? — попита предпазливо проф. Кънчо, за да не издаде тайните на своите изследвания.

— Какво — с неутрини? — учудено повдигна вежди доцент Пепи.

— Да пътешествувам във времето.

— Па може и с неутрини, кой знае... Трябва да се търси, да се експериментира. Един път, сто пъти, хиляда пъти. Както ние с Демончо. Но искам да ти кажа нещо друго, професоре. По същество ти и твоите приятели тенетемисти вече пътувате в бъдещето.

— Без хронокар? — недоверчиво промърмори проф. Кънчо.

— С Демончо. Не загриваш ли? Та това, което правите тук, в „Асен Златаров“, е истинско движение към бъдещето. У нас все още няма внедрени в производството електрокари с дистанционно управление и ако и с ваша помощ успеем да го осъществим, все едно че сме стъпили в утрешния ден. Ясно?

— Ясно... — отвърна без ентузиазъм проф. Кънчо; мислейки си, че доцент Пепи не е много убедителен: явно кръжочният ръководител

не разбира значението на хронокара. Къде може да се сравни това мизерно Демонче оттатък с величествения ДЕМОН, който с един замах може да прелети хилядолетия назад в историята или напред в бъдещето!

— Е, отлично тогава — рече доцент Пепи и стана. — А сега да вървим, че Демончо ни чака, за да тръгне на път.

Ала този ден Демончо не пожела да тръгне. Какво ли не му правиха! Сменяха транзистори, проверяваха запойките, преустройваха схемата, после, когато се поядосаха, заудряха макетчето, ритаха го, викаха „Дий, Демончо, дий!“, ругаеха го, умоляваха го, Йогата му прави даже магии — напразно. Макетчето стоеше неподвижно на пода и само от време на време се тресеше като маларично и тогава веднага изключваха вълните, за да не се разпадне.

Часът беше единайсет, когато майстор Златан ги завари около макета с начернени и намаслени ръце и носове, ужасно изнервени от неуспеха.

— Какво става тук? — попита той.

— Не ще да върви — отвърна доцент Пепи, като се почеса по тила, без да го сърби.

— Защо?

— Питай тях!

В този напрегнат момент се обади спокойният глас на Дани:

— Аз искам да направя едно продължение.

— „Предложение“ — поправи го проф. Кънчо.

— Да. Аз мисля трябва напоим на вратата на Демонче противления и половинпроводници.

Доцент Пепи замига при неясните думи, но проф. Кънчо, който ги разбра без усилие, тутакси ги преведе на български:

— Дани казва, че трябва да запоим във входното устройство на Демончо съпротивления и полупроводници.

Доцент Пепи закри уста с ръка, за да не видят усмивката му.

— Па може и да е това, Дани... Ще опитаме. Работата е там, че в момента тук нямаме никакви подходящи материали. Ще трябва да накупите.

— Какви? — попита проф. Кънчо.

— А, това си е вече ваша работа. Проверете, разузнайте...

— Къде?

— Това също си е ваша работа. И не забравяйте да вземете пари от касата!

Тенетемистите подсмръкнаха омърлушено, а майстор Златан закри заниманията със следното заявление:

— А сега, болшевики, опразвайте помещението, че идва за репетиция струнният квартет на инженерите. И си измийте лапите, защото не обичам хора с нечисти ръце.

Въпреки това предупреждение „болшевиките“ грижливо заобиколиха умивалните и все тъй с начернени ръце и лица хукнаха към „Нострадамус“. Време за губене нямаше. Чакаха ги важни експерименти.

ПЕТА АСТРОЛОГИЧЕСКА ГЛАВА

В КОЯТО СЕ ЗАПОЗНАВАМЕ С ВТОРИ ЦЕНТЪР НА НАУЧНАТА ДЕЙНОСТ

Астрологическата обсерватория на Гошо Йогата се намира на тавана на кооперация „Лале“, същата, в която живее и леля Гица.

Може би сте чули, че кварталните граждани между 5 и 14 години избягват да си имат работа с леля Гица. Защото леля Гица е от онази отмираща вече порода неприятни хора, които ненавиждат всички живи същества и обичат само себе си. Впрочем не, освен себе си леля Гица обича и своя котарак Александър Трети и още — тулумби със сироп. Най-много обаче тя обича отлежала вишновка. Тулумбите я направиха на 124 килограма, а вишновката я кара да облива играещите под прозорците ѝ деца с кофи вода... Ето защо сега, като наближиха третия етаж, тенетемистите запристъпяха съвсем тихо.

Спря ги зловещо мяукане, което идеше изпод неосветеното стълбище. Проф. Кънчо се взря в тъмното, но не видя котарака, а само зелено-жълтите му очи. И тук за първи път — отбележете си това добре! — за първи път в главата му проблесна един въпрос.

„Защо — запита се той — виждам само очите на Александър Трети, а не виждам неговото тяло? Странно!...“

Ала той нямаше време да размишлява върху този интересен научен проблем, защото в следния миг пред вратата изскочи лично Александър Трети, грамаден като ягуар, черен като катран, с огнени очи. Настръхнал и озъбен, той, същински Цербер, пазеше господарката си от посегателствата на махленската младеж.

— Александре, дай път! — предложи миролюбиво Йогата.

Котаракът заплашително изръмжа.

— Слушай, Трети, я не се пречкай! — произнесе мъжествено проф. Кънчо. — Че ще ми станеш на Четвърти!

Котаракът се озъби още повече.

— Штига бе, какво ще му чепим башма! — викна Митко Пеле и оправдавайки прозвището си на велик футболист, ритна котарака.

Александър Трети не остана длъжен и след като направи двойно салтомортале, метна се върху нападателите.

Храбрите мъже хукнаха нагоре, очаквайки върху тях да връхлети зверът, но вместо неговия рев чуха гласа на Марти, ласкав и мек:

— Недей, Сашко, недей, миличък! Стой мирно!

Обърнаха се, погледнаха. На долното стъпало бе седнала Марти и галеше огромния котарак и го черпеше с шоколад. А той кротуваше, лапаше и мъркаше от удоволствие...

Така бе поставено началото на едно приятелство, което по-нататък щеше да има голямо влияние върху развоя на събитията.

А сега, като оставиха котарака да си мирува на третия етаж, тенетемистите продължиха към тавана. Йогата отключи желязната врата. Откри се астрологическата обсерватория.

Напоследък „Нострадамус“ се бе значително променил. Наистина основните принадлежности на магията като препарираната кукумявка и паниците за варене на жабешки нокти бяха тук, но отдавна ги нямаше стритите гарванови пера и летящата метла, за които всеки съвременен вълшебник знае, че са средновековни измишльотини. На тяхно място бяха въведени по-съвършени пособия като шапка-цилиндър за вадене на зайци, таблици на зодиите, карта на съзвездиято Херкулес и други подобни. По стените висяха афиши от представления на мистър Сенко.

Централното помагало тук обаче си остана телескопът. С него Йогата по цели денонощия се ровеше в безкрайния простор на вселената, опитвайки се да прочете в него съдбините на хората.

Марти Щурчето, която за първи път стъпваше в обсерватория на вълшебник, не сдържаше своя възторг. Тя ахкаше и охкаше, пъхаше си носа навсякъде и си умираше от завист, че не тя, а Митко Пеле е чирак магесник на Йогата.

— Истински ли е този телескоп? — възкликаваше тя.

— Че как иначе! — снизходително отвърщаше Йогата. — Донесе ми го татко чак от магазин „Детски мир“ в Москва.

— И другите неща ли?

— Всичко. Откакто умря мама, той все пътува и ми носи каквото си поискам.

— Блазе ти! — въздъхна тя. — А на мене все ми викат: това може, онова не може!... Само дядо ме разбира...

Проф. Кънчо спря приказките й:

— Хайде, стига си се зверила! Трябва да почнем експеримента, че нямаме време, скоро ще стане обед.

Заловиха се за работа. Йогата отвори прозорчето на покрива и подаде глава навън, за да разузнае обстановката. Терасата беше пуста, долу шумеше градът, отсреща блестяха златните кубета на „Александър Невски“, на синьото небе със страшна сила грееше слънцето. Удължиха тръбата на телескопа и я насочиха към огнения диск. Марти пък закачи микрофончето на Ракамаг на върха на телескопа.

— Митко, оптика! — нареди Йогата.

Чиракът магесник незабавно изпълни инструкцията. Взе пет парчета стъкло и ги покри с дебел слой сажди.

— Готофо! — рече той, като даде по едно стъкълце на сътрудниците. — Това е жа да не ослепеем от силното слънче.

В този тържествен момент Гошо Йогата се обърна към проф. Кънчо и великодушно произнесе:

— Професоре, експериментът за ловене на неутрини е твой. Ръководи!

Проф. Кънчо взе научна стойка, огледа всички сътрудници, чираци и асистенти и твърдо заповяда:

— Внимание! При нула включвайте апарата! Започвам!... Четири... Три... Две... Едно... Нула!

Марти натисна клавиша на магнитофона, а проф. Кънчо вдигна черното стъкло пред очите си и погледна през окуляра на телескопа.

И това, което видя, пресече дъха в гърдите му.

Там горе, на милиони километри от планетата Земя, върху повърхността на Слънцето, бушуваше гигантски огнен ураган. Колосални пламъци, изригнати от титанични вулкани, стремително летяха в пространството, като очертаваха върху нажеженото небе фигури, родени сякаш в кошмарни сънища. Проф. Кънчо дори чуваше вакханалията на космическия огън. Беше красиво. Беше страшно.

Зяпнал, той не откъсваше поглед от грандиозната картина, като не преставаше да маца лицето си с черното стъкло. Някой го дръпна за ръкава — Марти му даваше знак да се отмести. Зашеметен, той отстъпи.

Дълго гледа и тя, като от вълнение драскаше с нокти по тръбата.

— И аш ишкам да видя! — рече Митко Пеле, безцеремонно избута Марти и залепи око на окуляра. — Иха, какви штрашни протуберанши!

— Само че неутрини няма — прошепна, обезпокоен, проф. Кънчо.

И точно в този момент върху горния отвор на тръбата кацна някаква частица — неутрино ли беше това, или врабче, не зная — и започна да се мята между лещата и микрофона.

— Неутринооо! — изкрещя възторжено Митко Пеле. — Фиждам едно неутрино!

— Тихо бе, ще го подплашиш! — прошепна проф. Кънчо и незабавно застана под окуляра.

Действително там горе нещо шаваше. Дали наистина бе неутрино? В списание „Космос“ пишеше, че неутриното не...

Откъм терасата долетя неистов рев:

— Ааа! Дръж ги! Дръж ги!

Това сложи край на експеримента. Неутриното излетя, Йогата светкавично сви тръбата, а проф. Кънчо затвори прозорчето. И тъкмо навреме, защото върху стъклото с трясък се строполи черното туловище на Александър Трети.

Ловците на неутрини хукнаха към стълбището и оттам към улицата. Спряха чак при Бункера, задъхани, озлобени.

— Ех, тая леля Гица, провали ни експеримента! — рече гневно проф. Кънчо. — Но ще види тя! Заклевам се в името на Прометей, че

ще ѝ отмъстя.

— Нищо — каза успокоително Марти, — нали видяхме неутриното. Аз пък спасих Ракамаг и в касетата сигурно сме записали гласове и на други неутрини.

— Ще видим. Елате! — отсече решително проф. Кънчо и ги поведе към „Хелиополис“.

ШЕСТА ФИЗИКОХИМИЧНА ГЛАВА

В КОЯТО СЕ ЗАПОЗНАВАМЕ С ТРЕТИ ЦЕНТЪР НА НАУЧНАТА ДЕЙНОСТ

Отначало тайната лаборатория „Хелиополис“ се помещаваше в мазето под дома на проф. Кънчо. Скоро обаче то се оказа тясно за кипящата научна дейност, пък и доктор Веса бе наблъскала в него толкова много зелки и туршии, че проф. Кънчо бе принуден да прехвърли базата си в Бункера — онова противовъздушно скривалище под недовършения строеж на Санитарния комбинат.

Бункерът беше идеалното помещение за тайна научна лаборатория. Заварден отвсякъде с железобетон, той можеше да устои не само на пряко попадение на водородна бомба, но даже и на пристъпите на малчуганите от съседната махала.

Единственият недостатък на Бункера беше липсата на електроенергия, но проф. Кънчо реши и този проблем. В една тъмна нощ, подпомогнат от Дани Берлински, той изтегли от бараката на бившите строители дебел кабел и сега в „Хелиополис“ имаше колкото си щеш енергия както за осветление, така и за експерименти.

Към подземната лаборатория водеха десетина стъпала, после дълъг коридор и накрая вратата. Като установиха, че Александър Трети не се мярка наоколо, петимата смели ловци на неутрини се спуснаха надолу и закрачиха в мрака. Пръв вървеше проф. Кънчо.

И тук — внимание!

Внезапно той почувствува нечие чуждо присъствие. Косите му се изправиха. Спря се, взря се напред: отсреща, без да мигат, го гледаха две светещи точки, а под тях се белееха два реда зъби...

В следващия миг подземие то се огласи от оглушителен писък:

— Олеле! Алекшандър Трети!

Ловците и не разбраха даже как се озоваха на улицата, изплезили езици, очаквайки върху тях да връхлети бесният котарак.

Но вместо Александър Трети от Бункера се появи Сисулу Софийски, както винаги черен като негър, но с бялата си лъчезарна

усмивка и големи весели очи. Той изгледа изненадано все още треперещите си приятели и заговори на блестящ български език:

— Боже мой, защо трябваше да се поддадете на такава неразумна уплаха?

— А защо се кккриеш долу? — заекна проф. Кънчо. — Ние помислихме, че си Александър Трети.

Сисулу се усмихна още по-широко:

— И дори да бях Александър Трети, нима паниката ще ви помогне в борбата срещу него? Не, сто пъти не! А аз дойдох, за да ви съобща, че днес отиваме на Куклен театър, където ще гледаме представлението „Петя и Вълка“, по едноименната музикална приказка на Прокофиев.

Изискан език има Сисулу, нали? Е, добре, макар и син на негри-емигранти от Южна Африка, той е роден в София, има по български само шестици и знае наизуст сума стихове на Вазов и Ботев. Ще става поет, това е ясно. Вече е съчинил 176 поеми.

След като се поуспокоиха, всички отново се спуснаха към тъмния коридор. И тук проф. Кънчо забеляза следното удивително явление: колкото повече напредваше в сгъстяващия се мрак на коридора, толкова повече негърът се губеше, докато другите с белите лица се открояваха отчетливо. Накрая Сисулу изчезна съвсем.

Това явление озадачи проф. Кънчо. Спомни си невидимия черен котарак под стълбището и неговите светещи жълто-зелени очи... Да, защо всъщност тъмните цветове така лесно се губят в тъмнината и защо светлите не? Та Сисулу стана невидим дори в полумрака! Не-видим!

Силно заинтригуван, проф. Кънчо реши да се запознае по-отблизо с този проблем. Сега обаче предстояха други задачи и той, без да се бави, отключи двойната секретна брава.

Макар че „Хелиополис“ означава Град на слънцето, то се намира като всички секретни научни центрове под земята. Лабораторията беше обширна и внушителна със своя спартански аскетизъм. Никакви излишества, само сурови бетонни стени и апарати, и прибори, и рафтове, задръстени с химикали, и етажерки, отрупани със списания „Космос“, „Наука и техника за младежта“, „Орбита“ и книги на Жул Верн, Хербърт Уелс, Беляев, Ефремов...

На най-видно място под тавана висяха два портрета — на великия физик Айнщайн и на не по-малко великия изобретател Едисон. А в средата на помещението стърчеше чудновата машина, напомняща комбинация на бебешка количка с лунохода, който съветските учени разхождаха цели месеци по повърхността на Луната. Върху дясната ѝ страна с големи оранжеви букви бе изписано ДЕМОН.

Като видя всичко това, Марти Щурчето, естествено, писна. Разбира се, тя бе слушала какви ли не истории за тази тайна лаборатория, но действителността далеч надхвърляше легендата. В сравнение с нея „Нострадамус“ представляваше жалка барака... И, вярна на себе си, Марти веднага се спусна да бърника всичко, което се изпречеше пред очите ѝ — колби, епруветки, котлони, батерии, докато един кондензатор не я друсна със своите 220 волта и не я накара да види звезди под земята.

— А сега — каза проф. Кънчо, — хайде да видим какво сме записали в Ракамаг. Марти, пускай!

Робинята-асистентка включи апарата. Всички се вслушаха.

Най-напред откъм високоговорителя дойде далечен градски шум, после някакво звучно драскане и неравномерни, остри удари: „Так-так-так-так!“, сякаш по време на записа врабче бе кълвало микрофона.

— Тофа са неутрии — каза дълбокозамислено Митко Пеле. — Познавам по гласа.

Пак тракане и изведнъж от апарата дойде тайнствен шепот на глас, който всички махленски хлапета биха познали измежду хиляди други:

„Александре, ела да видим тия разбойници, дето те ритат по коремчето... Ела да им издерем очите!... Ей там, виждаш ли прозорчето? Там се крият те и правят дяволски магии... Ела, сладкото ми, ела!“

После — шум от лазене по керемиди, мъркане на котарак и зловещи крясъци: „Ааа! Дръж ги! Дръж ги!“

Тук записът внезапно се прекъсна.

Сътрудниците се спогледаха.

— Разбрахте ли? — прошепна задавено Гошо Йогата. — Тази варварка на двайстия век иска да извърши погром над „Нострадамус“ с помощта на своя проклет Александър Трети. Така ли ще оставим тази работа?

Митко Пеле извади от джоба огледалцето, взря се в липсващите зъби и продума:

— Аз ишкам да напрафя едно предложение.

— Казвай, само че бързо! — подкани го проф. Кънчо, който знаеше, че братчето му покрай сто глупости понякога ще изтърси и нещо гениално.

— Аз предлагам да препарираме Алекшандър Трети в шпирт.

Очите на Гошо Йогата засвяткаха като на див звяр.

— Приемам! — изръмжа той свирепо. — Черните котараци трябва да се препарират и да служат за учебни пособия по естествознание. Те пресичат пътя на хората и ако това се случи на тринайсетото число, стават нещастия.

— Добре — съгласи се проф. Кънчо, който не отдаваше голямо значение на суеверните приказки на Йогата, но затова пък не по-малко жадуваше за отмъщение. — Да препарираме Александър Трети и да го подарим на Кабинета по естествознание в училище.

Марти Щурчето скочи и протегна юмручетата си за бой.

— Само да смеете! Александър Трети не е виновен в нищо. Той е добро коте.

— Какво му е доброто? — мрачно попита Йогата. — Тоя звяр иска да разгроми обсерваторията ми.

— Не! — каза Марти. — Не той, а леля Гица го приучва да руши. Тя го възпитава лошо. Но и леля Гица не е виновна, защото и тя е възпитана лошо от родителите си да пие вишновка и ни залива с вода.

— И какво сега, да й простим, така ли?

— Не! — рече тя. — Не! Само ще я превъзпитаме.

Йогата се изкиска презрително:

— И ще й разказваме приказката за Червената шапчица, и леля Гица ще стане добричка, добричка! И ще престане да пие вишновка и вече няма да ни гони по таваните и покривите!

— И така не! — Марти решително залюля плитчицата си.

— А как?

— Ще видите! — отвърна тя уклончиво. — Нека най-напред се приготвя и тогава. А сега трябва да вървя на обед, защото дядо ме чака да обядваме.

— Ей, вярно бе! — провикна се проф. Кънчо. — Вече е дванайсет. Значи решаваме така: най-напред ще обядваме, после ще

отидем на куклен театър, после ще превъзпитаме леля Гица, но след това непременно ще ѝ отмъстим, загдето ни провали космически експеримент. А дали ще препарираме Александър Трети в спирт, ще видим по-късно. Който е съгласен, да гласува.

Всички бяха „за“.

На излизане, в неосветения коридор, проф. Кънчо отново установи удивителния факт на изчезването на черния Сисулу в полумрака.

СЕДМА ГЛАВА

В КОЯТО СЕ РАЗКАЗВА ЗА НЯКОЛКО ОБЕДА И ЗА ЕДИН ЕКСПЕРИМЕНТ ПО НЕВИДИМОСТ

Проф. Кънчо и Митко Пеле завариха в къщи старшина Марко и доктор Веса да търкат с четка, вода и сапун червеното петно на килима и изрисуваните върху него зелени геометрични фигури.

Тук трябва да съобщя, че откакто доктор Веса стана докторка и работи в поликлиниката, старшина Марко, който все още си беше квартален милиционер, учи задочно в университета право с надежда скоро да го направят младши лейтенант и даже следовател. Ето защо напоследък той е много зает с лекции и книги и само отдалеч следи научните занимания на своите синчета.

Като видя проф. Кънчо и Митко Пеле, доктор Веса се изправи. Очите ѝ замятаха мълнии, които като нищо можеха да изпепелят по-неустойчиви същества от двете братчета.

— Какво значи това? — викна тя.

— Какво бе, мамо? — попита Митко Пеле, бърчейки носле.

— Какво ли? Ей това! — Майката посочи килима. — И това! — Тя посочи начернените лица и ръце на сътрудниците.

— А, нищо — отвърна чиракът-магесник. — Това е от оптиката. Гледахме протуберанси.

— Протуберанси? — послуша се по-внимателно старшината.

— Да, татко — обясни компетентно Митко Пеле. — Тофа ша слънчевите фулкани, дето изригват неутрини за бате Кънчо и за неговата машина на времето.

— Тъй ли? Е, тогава нищо страшно — поотстъпи старшината, който виждаше в своя по-голям син бъдещ Айнщайн.

— Слушай, Марко! — прекъсна го доктор Веса. — Не виждаш ли, че те разиграват? Протуберанси-реверанси, неутрини-бабини деветини! По-добре да кажете кой е изцапал килима!

Проф. Кънчо си спомни сутрешната сцена: Марти Щурчето с буркана, сладкото върху килима... И тъкмо да поеме вината върху себе си, обади се Митко Пеле:

— Татко, да жнаеш, тажи ришунка е доказателство на теорията на бате Кънчо за пътешествие във времето.

Старшината стрелна с очи жена си.

— Виждаш ли, докторе, каква беля направихме! — рече той. — Аз ти казвах, че това ще е нещо научно, а ти!... Не, та не!...

Проф. Кънчо и чиракът-магесник използваха суматохата и се шмугнаха в банята.

— Не пали! — прошепна Кънчо и заключи вратата. — Сега ще направим един свръхтаен експеримент.

— Иха! — викна чиракът-магесник. — Да броя ли до нула?

Малкото помещение беше тъмно и само през отдушника проникваше мътно снопче светлина. Проф. Кънчо бързо изми лявата си ръка и я вдигна пред очите на Митко.

— Виждаш ли ръката ми?

— Фиждам я. Да броя ли до нула?

Проф. Кънчо свали чистата си ръка и вдигна десницата си, цялата черна от машинно масло и сажди.

— А сега?

— Сега не фиждам нищо. Да броя ли до нула?

— Светни!

Митко Пеле запали лампата и ахна, ръката беше пред очите му, мръсна и черна.

— Също като магия — рече той. — Хайде пак!

Повториха и потретиха опита и всеки път бялата ръка се открояваше в полумрака, а черната изчезваше. Беше потресаващо.

— Ще дойдете ли най-после да ядете? — провикна се доктор Веса отвън. — Какво пак си шушукате там?

След малко те сърбаха гъбената супа, на която доктор Веса е голям майстор. Но проф. Кънчо ядеше съвсем разсеяно. Мислите му бяха заети със странното явление — установено както под стълбището с черния котарак и в коридора на „Хелиополис“ с негърчето Сисулу, така и преди малко в банята. Явно бе, че черният цвят е невидим на тъмно. А на светло? Защо не е невидим на светло? И защо е невидим само на тъмно? Дявол да го вземе, трябва да се разбере тази научна загадка. Непременно!

Марти Щурчето измина пътя от „Хелиополис“ до дома на един крак, подскачайки от тротоара върху платното и от платното върху тротоара. На триста осемдесет и шестия скок пристигна. През това време тя окончателно обмисли начина за душевното превъзпитаване на леля Гица.

Нетърпеливо зазвъня. Отвори дядо й.

— Здравей, дядо! — рече тя и като стрела полетя навътре.

Развявайки плитката си, удари два акорда върху пианото и взе да рови в кутията с магнетофонните касети.

— Е, хайде честито — каза дядото. — Вече си член на ТНТМ.

— По какво позна бе, дядо? — попита тя.

— По външния ти вид.

Тя се изправи пред огледалото. Бе наплескана със сажди и машинно масло от косата до краката.

— Дядо — утеши го тя, — ти не се тревожи! Аз пак ще свиря и ще стана като Моцарт. — И без преход продължи: — Знаеш ли какво? Решихме да превъзпитаеме леля Гица, за да не се напива вече с вишновка и не ни залива с кофи вода.

— Отлична идея — рече дядото. — И как ще сторите това?

— С помощта на музиката.

— Правилно. Музиката облагородява.

— Да. Тъкмо сега подбирам най-подходящата. Какво ще кажеш за битълсите?

— Не са ли малко шумни за леля Гица?

— Ами тогава Олимпия Рилска.

— Може... макар че цял ден я въртят по радиото. А сега иди се измий, че ще обядваме.

— Дядо — рече тя, — в два и половина съм на куклен театър.

— Бива, но само след като си изсвириш днешните упражнения.

— Ух, дядо, ама хич не ми се свири днес!

— Искаш не искаш, ще свириш! Тия дни имаш концертна продукция, няма да ме излагаш, я!

— Добре, дядо — отвърна тя кротко, но в очите й заиграха познатите лукави дяволчета. — Ще свиря...

След ядене влезе в стаята си. Дядото се послуша. Долетяха огърлици от гами и акорди, сетне пасажи от „Рапсодия в синьо“. Доволен от музикалното влияние, което упражняваше върху внучката

си, дядото задряма. Оттатък приспивно продължаваха да се леят мелодиите на Гершуин.

Изведнъж се стресна: часовникът показваше три, а Марти продължаваше да свири. Изтича при нея.

Стаята беше празна, пианото — затворено. Върху него лежеше Ракамаг и с електронно безразличие изпълняваше финала на „Рапсодията“. До апарата се белееше листче със следните думи:

„Дядо миличък, не исках да те събудя, за да ти кажа довиждане, защото сладко спеше и даже хъркаше, и затова оставих Ракамаг да ти свири люлчини песни. Аз отивам на Куклен театър. Знам, че няма да ми се сърдиш, защото музиката облагородява, Марти.“

ОСМА ГЛАВА

В КОЯТО КУКЛЕНИЯТ ТЕАТЪР ДАВА ПРИНОС В ТЕОРИЯТА НА НЕВИДИМОСТТА НА МАТЕРИАЛНИТЕ ТЕЛА

В два и половина кръжокът беше в пълен състав пред Кукления театър, спретнат, сресан и чист. Дани Берлински бе издокаран по най-последна европейска мода.

— Другари приятели — рече той със смесения си международен акцент, — хайде бърз да гледкаме театър, за да правим отмъчение на леля Гиц.

— Не „отмъчение“, а „отмъщение“ — поправи го Сисулу.

— Ще репарираме Александър Трети ли?

— Никакво препариране! — рипна Марти. — Само ще превъзпитаме леля Гица от алкохолизма на вишновката.

Влязоха.

Трябва да ви съобщя, че не всички тенетемисти имаха еднакво отношение към изкуството на кукления театър. Както и следва да се очаква, проф. Кънчо и Гошо Йогата не изпитваха особен ентусиазъм към него. Те предпочитаха научно-фантастичните и приключенски филми. Бяха гледали „Спартак“ девет пъти, а „Човекът-амфибия“ единайсет пъти.

Сисулу Софийски беше тук от чисто литературни съображения. Дани Берлински посещаваше по принцип всякакви представления, за да понаучи български, и единствените, които се отнасяха с уважение към Кукления театър, бяха най-малките: Марти Щурчето и Митко Пеле.

Както и да е, звънецът звънна три пъти, лампите угаснаха, прозвучаха първите акорди на музикалната пиеса „Петя и Вълка“, която разказва за борбата между момчето Петя и големия сив Вълк и която завършва със залавянето на Вълка и изпращането му в зоологическата градина.

Нов музикален акорд — завесата се вдигна, откри се сцената.

Дърво. Под дървото играе Котката, на клоните пърпори Птицата, в езерото плува Гъската. Но о, ужас, появява се Вълка! Той безшумно

пристъпва. Скок — и с Гъската е свършено. Котката се премята, мяучи и бяга. Птицата уплашено отлита. Но, ето, дотичва смелият Петя с въжена примка в ръка. Той се покатерва на дървото и се готви да хване Вълка...

Затаила дъх, публиката следеше безпощадната борба между Човека и Звера. Единственият, който никак не се трогваше, беше проф. Кънчо. Друго привличаше вниманието му, друго. По какъв начин на сцената Птицата лети, Котката се премята във въздуха, Петя хвърля примката върху Звера, без да се забележат, както друг път, нито кукловодските щеки, мито кукловодските конци? Очевидно тук се използва някаква *съвсем нова* хватка за раздвижване на куклите.

През паузата той сподели своето учудване с приятелите си.

— Шигурно е магия — каза лекомислено чиракът-магесник.

— Никаква магия няма тук, само научно-техническа революция — обясни брат му. — Но каква?

— Да — рече Дани Берлински, — куклите са механджийски и движат се с часовникарски дружини.

— Не „механджийски“, а „механични“ — поправи го Сисулу. — И не „часовникарски дружини“, а „часовникарски пружини“.

През второто действие проф. Кънчо насочи вниманието си изключително към движението на куклите, търсейки да чуе бръмченето на часовникови механизми в телата им. Напразно.

И какво бе изумлението му, когато след края на представлението лампите светнаха и на сцената се откриха в цял ръст кукловодите, облечени от ръцете до краката в черно кадифе. Черни кадифени качулки закриваха дори главите им и когато ги свалиха, бялнаха се усмихнатите им лица. Куклите те държаха в ръцете си и всички кукли бяха в светли цветове и се движеха най-обикновено само с ръце, но ръце, обвити в черно.

Устните на проф. Кънчо засъхнаха от вълнение. За четвърти път през този ден той се сблъскваше с явлението невидимост, сега вече доведено до съвършенство. Пределно ясно бе, че черният цвят е невидим не само в тъмнината, но и в полумрака на театралната сцена. Но защо? Защо?

И не може ли същият този черен цвят да *стане невидим и на светло*?

На улицата той едва се вслушваше в думите на приятелите си, които оживено разискваха схватката между Петя и Вълка, без, разбира се, да подозират онова, което той, проф. Кънчо, бе вече открил. И си представяше как ще продължи експериментите за изследване на невидимостта на материалните тела, та ако ще трябва, както казва доцент Пепи, да направи хиляда и пет опита!

Ех, представяте ли си какво ще се получи, като се съчетаят — невидимостта на материалните тела с мощностите на хронокара ДЕМОН? Представяте ли си? Един *невидим* човек от двайсетия век пътува към миналото и се връща в Римската империя при Спартак. Никой не подозира неговото присъствие, никой, дори онзи надменен Марк Крас с червената пелерина. И отива навсякъде, където си пожелае, и прави каквото си иска, и Спартак е свободен!

Проф. Кънчо бе толкова ослепен от фантастичното видение, което като мълния блесна в съзнанието му, че затвори очи.

ДЕВЕТА ГЛАВА

В КОЯТО ТЕНЕТЕМИСТИТЕ ПРЕВЪЗПИТАВАТ ЛЕЛЯ ГИЦА

Тъй, в разговори и подтичвания, те стигнаха до кооперация „Лале“. Тук пред тях отново изникнаха насъщните задачи на деня.

— Кога ще правим отмъщението? — попита мрачно Гошо Йогата, който живееше само с тази мисъл.

— Най-напред превъзпитанието — спокойно рече проф. Кънчо. — Марти, готова ли си?

— Да — каза тя. — Само че знаете ли кой е коминът на леля Гица?

— Какво общо има коминът на леля Гица с нейното превъзпитание? — попита раздразнен Йогата, който считаше тази превъзпитателна акция за напълно излишна.

Марти се изкиска, каза „След малко съм тук“ и хукна на един крак към дома.

Върна се скоро. Носеше Ракамаг.

— А сега да се качим в „Нострадамус“!

С помощта на всевъзможни маскировъчни мерки те минаха незабелязано покрай зловещия трети етаж. Александър Трети го нямаше и те влязоха в обсерваторията.

Всички с нетърпение чакаха какво ще предприеме Марти. А тя застана в средата на помещението, пъкна ръце в джобчетата на панталонките и безапелационно каза:

— Знаете ли какви сте вие, момчетата?

— Какви? — попитаха момчетата, очаквайки добра дума.

— Глупави! — отвърна тя.

— Ей, я не обиждай! — изръмжаха момчетата.

— Ами да! — подхвана тя, без да се смути от заплахата. — Вие понеже сте само тенетемисти, не знаете, че музиката прави хората добри и дори ги лекува от най-различни болести като например безсъние или сънливост. Разбрахте ли?

— Ражбрах — отговори Митко Пеле. — И на мене вшыка вечер ми се дошпива, когато по телевизията Съншо пее „Лека нощ, дечица“.

Марти продължи:

— Леля Гица е лоша, защото сигурно е била нещастна като дете и оттогава пие вишновка. Значи трябва да я облагородим и тя сама ще се откаже от лошите си навици. Вижте сега! Тук имам една касета. В нея са записани песните на Олимпия Рилска, най-великата наша певица на песни. Ще ги пускаме една след друга на леля Гица, докато оздравее от болестта си. Разбрахте ли?

— Разбрахме — отвърна кисело Йогата, — ама песните ще идеш да ѝ ги пуснеш ти в стаята.

— А, не! — засмя се Марти и извади от кутията на Ракамаг високоговорителчето. — Ще ѝ ги пуснем през комина.

— Вярно бе! — възкликна проф. Кънчо, който си спомни сутрешното бърборене на високоговорителчето под леглото след посещението в Рим.

Последва кратко съвещание за уреждане на техническите въпроси. Първият бе спускането на високоговорителя през комина на леля Гица, така че да опре точно до стената на стаята ѝ. Тази задача пое Сисулу Софийски. Вторият въпрос бе по-сложен. За да имат превъзпитателен ефект върху леля Гица, трийсетте песни на Олимпия Рилска трябваше да звучат не по-малко от осем-десет часа, тоест от сега до полунощ. Следователно някой трябваше да дежури край Ракамаг, за да обръща касетата с магнетофонната лента.

В края на краищата след бурни спорове бе решено да дежурят всички до окончателното оздравяване на леля Гица.

Пристъпиха към действие. Свързаха посредством дълъг проводник високоговорителчето с радиоманетофона, Сисулу го пое, излезе през прозорчето на покрива и полази върху керемидите. Наоколо бе красиво. Вляво се извисяваше Витоша, долу зееше пропастта с улиците, колите и пешеходците.

Без да се оглежда встрани, Сисулу стигна до комина, изправи се внимателно и спусна в отвора високоговорителчето, точно толкова, колкото бяха изчислили, за да стигне до третия етаж. После, лазейки отново покрай жицата, той се върна. От челото му се стичаха капчици пот.

Сега вече можеха да почнат с най-главното: излъчването на песните. Марти пхна касетата в апарата и се готвеше да натисне клавиша за звука, когато я спря Гошо Йогата:

— Чакай! Нека за по-сигурно да направя и едно заклинание!

— Метафизически глупости! — изсмя се презрително проф. Кънчо.

— Ще видиш ти дали са глупости, когато леля Гица оздравее — възрази Йогата и без повече приказки с гробовен глас произнесе:

— О, велики Вишну Девананда помогни на Олимпия Рилска да излекува леля Гица от лошевината, за да стане тя добра и нека вече не ни залива с кофи вода и не праща Александър Трети да разгромява моята обсерватория, защото иначе ще го препарираме в спирт! Джиана-самаджи-джарани!

Чиракът-магесник тихичко припя:

— Джиана-самаджи-джарани! Амиин! — И въодушевено добави: — Иха, сега йогите ще превъжпитат леля Гица, а ние ще препарираме...

— Почвай! — прекъсна го безцеремонно проф. Кънчо.

Марти установи по зелената лампичка, че високоговорителчето в комина работи, каза „Давам звук“ и натисна клавиша.

Моторчето безшумно забръмча, ролката в касетата се завъртя.

Предаването започна.

Часът беше 17,20.

ДЕСЕТА ОБЪРКАНА ГЛАВА

В КОЯТО ЛЕЛЯ ГИЦА ОЗДРАВЯВА

Леля Гица тъкмо сърбаше следобедната си порция вишновка и лапаше за мезе четири тумбести тулумби, когато в стаята се обади един ласкав момичешки гласец и обяви:

— Драга лельо Гицо, посвещаваме настоящия концерт на тебе. Ние ти желаем най-скорошно оздравяване от лошите навици и връщане в редовете на многомилионната армия на трезвениците. И да бъде проклета вишновката!

Веднага след това зазвуча глас на певица и първите й думи закънтяха сред четирите стени:

*Тъжно капят сухите листа
и потапят в тъга всичките места...*

Леля Гица озадачено се огледа: радиото мълчеше, телевизорът също. Откъде идеше този мил глас? До немай-къде учудена, тя се послуша, очаквайки и други изненади. Но други изненади нямаше, песента продължи и завърши съвсем нормално, сърцераздирателна до сълзи, изпълнена със сиропени въздишки и ахкания.

Не съвсем нормално обаче беше поведението на Александър Трети. Още при първия звук той настръхна и взе да се мята между стените, да мяучи и съска, после се изправи пред южната стена и задраска с нокти точно под розетката на комина. Леля Гица го взе на скута си.

— Тихо, Александре, тихо! — прошепна тя. — Нека чуем какво пее тази какичка.

Котаракът поутихна, макар че от време на време отново настръхваше, готов да скочи към южната стена.

След първата песен момичешкият гласец се обади пак. Той каза:
— И да бъде проклета вишновката!

Прозвуча втора песен, още по-печално сладникава от първата. После трета. После четвърта, пета, шеста...

... В 21 часа дежурният край Ракамаг Митко Пеле каза:

— Гладен съм.

Йогата едва не го смаза с презрителния си поглед.

— И тоя ще ми лежи 64 дни върху креват от гвоздеи, без да яде и пие! Пфу!

— Аз също съм гладна — рече Марти. — И ако не ям до пет минути, ще загубя съзнание и ще си вървя в къщи да вечерям.

— Никакви къщи! — спря разговорите проф. Кънчо. — Ще им се обадим по телефона и ще ядем гевреци. Имам осемдесет стотинки.

— Аш ишкам сладолед — каза Митко Пеле.

— А друга манджа не щеш ли?

— Не! Само шладолед.

Излязоха, като оставиха край апарата само дежурния.

Долу до сладкарницата има една телефонна кабина. Напъхаха се в нея и проведоха следната стратегическа операция: проф. Кънчо звънна на Сисулу-баща и събщи, че Сисулу-син ще закъснее, защото гледа по телевизията 124-та серия на „Червения фар“. После Сисулу-син се обади на доктор Веса и събщи, че проф. Кънчо и Митко Пеле ще закъснеят, защото гледат „Червения фар“. Митко Пеле пък звънна на инж. кака Вера и инж. бате Ники и събщи, че тяхната дъщеря Марти... И така нататък и така нататък...

Свършили тази важна работа, превъзпитателите купиха гевреци и се върнаха в „Нострадамус“, въпреки протестите на Митко Пеле, който остана без сладолед.

Часът беше 21,20. Дежурният обърна касетата. За тринайсети път. В резултат на което при леля Гица момичешкият гласец обяви:

— Драга лельо Гицо, посвещаваме настоящия концерт на тебе...

В 22.40 момичешкият гласец провъзгласи за не знам кой път:

— И да бъде проклета вишновката!

Леля Гица се изправи. Очите ѝ горяха.

— Да бъде! — закрещя тя. — Да бъде трижди проклета!

И затанцува.

Къщата се затресе. Проф. Кънчо каза:

— Земетресение.

— Ами! — присви устни Йогата. — От леля Гица е. Така става винаги, когато си подскача.

— Щом си подскача, значи оздравява — установи Марти Щурчето.

И само минутка по-късно откъм двора долетя дрезгав алт, който мощно припяваше:

*Тъжно капят сухите листа
и потапят в тъга всичките места...*

Йогата изтича до стълбищния прозорец, погледна, върна се и слисан съобщи:

— Пее леля Гица! И танцува ръченица.

— Видяхте ли? — рече Марти. — Леля Гица е вече превъзпитана. Отсега нататък тя само ще пее и танцува и никога повече няма да ни залива с кофи вода. — Спря Ракамаг, изключи високоговорителя в комина и нареди: — Можем да приберем апаратурата.

Момчетата я загледаха с възхищение. Само Йогата небрежно подхвърли:

— Ако не беше заклинанието, леля Гица на куково лято щеше да се превъзпита.

Марти не отвърна — на заядливата забележка, защото долу превъзпитаната, след като престана да пее, провъзгласи на всеослушание:

— И да бъде проклета вишновката!

Край нея се въртеше Александър Трети и жално мяукаше, от околните прозорци се подаваха хора. Други слязоха да видят какво става.

Струпани на прозореца, превъзпитателите наблюдаваха сцената с необикновен интерес.

— Марти бе! — прошепна проф. Кънчо. — Да не би Олимпия Рилска да не е била подходяща за леля Гица, а?

— Тя е подходяща за всички! — рязко отвърна тя. — Тя по цял ден пее по радиото. А, виж, може Йогата да е сбъркал с неговото заклинание.

— Кой, аз ли? — възмути се Йогата. — Моите заклинания са проверени хиляди пъти. Веднъж даже мистър Сенко излекува един пелтек...

— Твоите заклинания само пречат на музиката — прекъсна го Марти.

— Ей, я не обиждай на заклинания, че знаеш ли?

Разгоря се спор: пречат ли заклинанията на лечебната сила на музиката или не.

Междувременно долу пристигна линейка с доктор Веса. Дотърча и старшина Марко. Леля Гица ги посрещна с възторжен призив:

— И да бъде проклета вишновката!

— Да, да... — рече ласкаво доктор Веса. — Нека е, проклета. А сега ела с мен!

И качиха леля Гица в линейката и я отведоха в неизвестна посока.

ЕДИНАЙСЕТА И ПОСЛЕДНА КРИМИНАЛНА ГЛАВА НА ПЪРВА ЧАСТ

В КОЯТО ПРОФ. КЪНЧО РЕШАВА ДА СТАНЕ НЕВИДИМ

Веднага след като линейката изчезна зад зала „Универсиада“, старшина Марко пристъпи към разследване на обстоятелствата около необичайното поведение на леля Гица.

Отначало това ставаше под зорките погледи на превъзпитателите, които се спотайваха зад прозореца на шестия етаж.

Най-напред той разпита присъстващите съседи. Всички повтаряха едно и също: в продължение на дълги часове от апартамента на леля Гица се носели безкрайните песни на Олимпия Рилска и някакви странни гласове, сякаш са се водили дълги разговори. После, точно в двайсет и два часа и четирийсет минути, запяла лично леля Гица, и когато погледнали в двора, видели я да играе ръченица и да вдига лозунги срещу вишновката. Това се случва за първи път в историята на този квартал. Никога, никога леля Гица не е пяла и танцувала ръченица!

— Хм, хм... — промърмори многозначително старшината. — Ще видим тая работа. А сега нека хвърлим един поглед в дома на леля Гица, да видим с кого е разговаряла... — Погледът му попадна върху мятация се около краката му Александър Трети. — Това е нейният котарак, нали?

Вдигна Александър Трети, погали го зад ушите.

— Кажи, котараче, какво се е случило там горе? Много ли вишновка е изпила твоята господарка?

В отговор котаракът скочи на земята, спусна се към входа на сградата, върна се, пак изтича натам.

— Ясно, искаш да бе кача горе. Идвам! — каза старшината и се обърна към хората. — Приканвам един доброволец да дойде с мен като свидетел на огледа.

— Аз! — обади се господин Хикс и направи крачка напред.

Не знам дали сте слушали за господин Хикс. В нашия квартал той е много известна фигура. А може пък да си имате и вие някой господин Хикс?... Живее той в ниска къщичка до кооперация „Лале“ съвсем сам, без дете, без коте. Не ходи на мачове, не играе шах. Само пише. Доноси. И гледа шпионски и криминални филми и пиеси. Сега е пенсионер, но трийсет години бе архивар в „Ягоди и череши“, и тъй като предприятието работеше само през юни, то останалото трудово време той уплътняваше в четене. През тия девет хиляди служебни дни той прочете и препрочете пет хиляди криминални и шпионски романи и сега ги знае почти наизуст.

За господин Хикс всички ние, обитатели на любимата ни махала, сме убийци, крадци, шпиони, фалшификатори и гангстери и неизменно, час след час, сме под неговото бдително око. И не минава ден, без да прати анонимен донос срещу някой наш съквартилец.

Ето защо сега, когато сам той се предложи за помощник на старшината, превъзпитателите изтръпнаха: нахлуването на господин Хикс в кръга на тяхната дейност не предвещаваше нищо добро. А като го видяха да влиза в кооперацията заедно със старшината и с Александър Трети, те хукнаха презглава към обсерваторията.

— Ами сега? — попита треперещ Йогата. — Ще направят оглед у леля Гица, а после Александър Трети ще ги доведе тук. Казах ли ви да не си губим времето с разни музикални измишльотини, а да го препарираме веднага в спирт?

— Хайде да се евакуираме! — предложи Митко Пеле.

— Не! — възрази Дани Берлински. — Не е красив да бежкаме.

— „Бягаме“ — поправи го Сисулу.

— Да. Най-красив е да слезем при старшина Марко и признаем, че ние излекувахме леля Гиц.

— Само че ти, Данчо, не познаваш господин Хикс — каза Йогата. — Той като нищо може да ни прати в Педагогическата стая като хулигани.

— Най-добре е да се евакуираме оттук — рече проф. Кънчо.

— Къде? — въздъхна Йогата: никак не му се оставяше „Нострадамус“ на произвола на господин Хикс.

— В „Хелиополис“.

— Ама вие, момчетата, сте били големи страхливци! — ядоса се Марти. — Защо ще бягаме, без да знаем вражеските намерения на

врага? Най-напред трябва да разузнаем.

— Щом си такава куражлийка, иди разузнай сама! — подхвърли Йогата.

— Защо ще отивам аз? — засмя се тя и в очите ѝ проблеснаха лукавите дяволчета. — Ще пратим при тях научно-техническата революция. — И без да дава повече обяснения, извади от кутията на Ракамаг малкия микрофон, свърза го с дълъг проводник и заповяда: — Това трябва да се спусне при леля Гица.

— Ей! — обади се предупредително Дани. — Не е красив да се подсушават чужди разговори.

— Не „подсушават“, а „подслушват“ — поправи го Сисулу. — Само че ние няма да подслушваме, а само ще разузнаем с отбранителни цели, нали така? Дай микрофона!

И той отново пропъзля до комина и спусна микрофона.

След десет секунди всички се ослушваха в звуците, които идеха отдолу. Най-напред се чу шум от отваряне на врата, после стъпки и гласът на старшина Марко:

— Елате, господин Хикс, елате в стаята. Нека най-напред проверим ключалките и бравите.

Долетя студеният, безличен глас на господин Хикс:

— Напразно, старшина. Тук нямаме работа с обикновени престъпници, които оставят белези по бравите.

— А с кого? — попита старшината.

— С чуждото разузнаване — отвърна равно господин Хикс. — Помислете логично! Аз лично чух леля Гица, когато пееше. В своето безумие тя сама издаде паролата: „Тъжно капят сухите листа“.

Обади се пак гласът на старшината:

— А пък аз мисля, че леля Гица чисто и просто е препила. Вижте тази вишновка.

— А кой е разговарял с нея? Кой са тайнствените гласове, които са звучали в стаята?

Превърнали се изцяло в уши, превъзпитателите не пропуснаха нито дума от задълбочения диалог. И внезапно изтръпнаха: отдолу долетя остро мяукане и такова драскане по стената, сякаш някой ръфаше самия микрофон. Веднага след това дойде и гласът на господин Хикс:

— Подозрително възбуден е котаракът. Вижте го как драще по стената. Мазилката чак олющи.

— Но тук е коминът! — рече поучуден старшината.

— Я ми подайте стола да надникна!

Обзет от внезапна паника, Митко Пеле хукна към вратата, готов да се евакуира от обсерваторията. Другите не мръднаха, приковани от любопитство. Чу се как долу вадят розетката от отвора за кюнците, после самодоволното възклицание на господин Хикс:

— Старшина, погледнете!

И гласът на старшина Марко, изпълнен с едва скрито удивление:

— Я гледай! Микрофон и високоговорител!

— Казах ли ви? Тук има радиопредавател. Шпионите не спят. Ясно е като бял ден, че леля Гица е свързана с чуждестранни агенти. Такъв случай има в романа „Шпионинът, който дойде от Южния полюс“.

— Махнете ръцете си оттам! — прошепна старшина Марко, все по-озадачен. — Ще оставите отпечатьци. Аз ще отскоча да взема фотоапарат, а вие почакайте!

Външната врата се трясна. След това отдолу идваше само равномерно дишане — очевидно господин Хикс стоеше точно срещу отвора на комина и наблюдаваше шпионските атрибути.

Проф. Кънчо тихо се разпореди:

— Вдигайте апаратурата!

За минута и четвърт всичко беше прибрано: Ракамаг, кутията със сажди, кукумявката, пясъчният часовник, картите на зодиите... Йогата се зае с най-ценното пособие — телескопа, а Сисулу нахлузи на главата си цилиндъра за вадене на гълъби, и какъвто беше нисичък, заприлича на джудже. И тъкмо да тръгнат, Марти изписка:

— Ей, забравихме научно-техническата революция в комина!

Без да каже думица, Сисулу Софийски, за трети път вече, излезе на покрива. Наближаваше полунощ.

Не биваше да гледа встрани, но погледна: София мигаше с хилядите си светлини; край булевард Руски трептеше зелена реклама на Балкантурист, стрелата на телевизионната кула се забиваше в небето. За миг му се зави свят. Впи ръце в керемидите, затвори очи. Можеше да се върне, разбира се, и да остави приборите в комина. Но не направи това. Без да мисли за нищо, освен за този проклет комин,

който беше на няколко крачки от него, той запълзя напред, сантиметър след сантиметър, дъх след дъх, керемидата след керемидата... Най-после напипа двете жици и бавно-бавно започна да ги изтегля...

... Пред очите на господин Хикс стана нещо невероятно, нещо, което бе виждал само във филмите. Шпионските атрибути в комина бавно-бавно се възнесоха нагоре, докато изчезнаха от погледа му.

Внезапно бе обзет от желание да запее. В паметта му се мярна оня разказ на Лари Брюс, в който джуджета се промъкват през комините на един генерален щаб, за да задигнат тайни документи. Опитва се да запее, не можа, побягна към изхода, отвори вратата. В същия миг надолу пробяга джуджето. Беше черно като негър, носеше цилиндър на главата си и вихрено се плъзгаше по парапета на стълбището... Господин Хикс трясна вратата, разтвори широко безличните си очи и тъжно запя: „Тъжно капят сухите листа...”

Четири минути по-късно превъзпитателите бяха в „Хелиополис“. Сгушени край ДЕМОН, те дълго не можаха да си поемат дъх. В края на краищата Сисулу Софийски, който още беше с цилиндъра, успя да произнесе следните страшни думи:

— Ами ако господин Хикс е предал богу дух?

Да, ако такова нещо се е случило, никакво спасение няма!

— Аш ишкам да направя едно предложение — каза Митко Пеле.

— Давай! — унило го подкани Йогата.

— Хайде да штанем нелегални!

— Не може! — отчаяно възрази Йогата. — Скоро почваме училище.

Пак мълчание.

И в този момент бяха изречени историческите думи, които сложиха началото на онази верига от събития, които пък от своя страна станаха причина за трусове в съвременната физика и химия.

— Вие, ако искате, станете нелегални или даже се предайте на господин Хикс. Както искате. Аз нито ще стана нелегален, нито ще се предам. Аз... аз ще стана невидим!

Това го каза проф. Кънчо.

И добави:

— И ще се наричам Хомо Невидимус.

ВТОРА ЧАСТ
ХОМО ИНВИЗИБИЛИС ИЛИ
НЕВИДИМИЯТ ЧОВЕК

ПЪРВА ГЛАВА

С ВТОРА ЕКСПЕДИЦИЯ НА ДЕМОН И СРЕЩА СЪС СПАРТАК

ДЕМОН безшумно изплува от виолетовите спирали на времето и закръжи в безбрежното синьо пространство на миналото.

Долу се появи югоизточният бряг на Италийския полуостров, който тъй много прилича на пета на ботуш. На екрана светнаха знаците:

РИМСКА ИМПЕРИЯ, ГОДИНА 71 ПРЕДИ
НАШАТА ЕРА. БРУНДИЗИ.

Хомо Невидимус завъртя волана и се впусна надолу.

И видя нещо, което накара сърцето му да се свие от болка.

Там, недалеч от морския бряг, бяха разположени две огромни армии. Едната бе обкръжена от другата. Обкръжената бе заела позиция върху невисок хълм, на върха на който личеше една-единствена бяла палатка. Другата армия, която бе обхванала хълма като в железен обръч, бе римската.

Хомо Невидимус незабавно насочи хронокара към бялата палатка и се приземи край нея. Но преди да излезе, извади огледалце и се погледна. Не видя нищо. Абсолютно нищо!... Да, той бе невидим! Невидим като въздуха, като вятъра, като призраците, като Сисулу в нощта. Рим, дръж се, иде Хомо Невидимус!

Отвори хронокара и излезе.

Този път бе дошел навреме. Намираше се във въстанически лагер. Картината бе нерадостна. Скупчените около огньовете бойци бяха невероятно отслабнали и изнурени. Много от тях носеха кървави превръзки и дъвчеха корени, мрачно загледани в лагера на Марк Крас — там, където бяха струпани двацет най-отбрани римски легиони.

„Значи така — помисли той. — Ако всичко се развие като във филма, утре вечер Спартак няма да е между живите и гладиаторите ще

бъдат разпънати на кръстове. Трябва да побързам!“

Решително се отправи към бялата палатка и влезе.

Вътре, едва осветен от две свещи, стоеше Спартак, сам, замислено надвесен над картата. За четирите изтекли години, откакто Хомо Невидимус го бе видял за първи път, той бе поостарял, но лицето му бе станало по-твърдо, по-умно, по-мъдро. Това не бе вече гладиаторът от Капуа, а велик въстанически вожд.

Хомо Невидимус си пое дъх. Беше настъпил решителният момент, онзи мечтан миг, за който бе се готвил толкова дни, за който бе се блъскал в „Хелиополис“, бе се катерил в „Нострадамус“, бе ловил неутрини, бе бягал от Александър Трети и от господин Хикс и бе построил този чудесен хронокар. Великият миг на неговия живот.

— Аве, Спартак! — поздрави той тихо.

Спартак трепна, изправи се, положи ръка на меча си.

— Кой си ти? И защо не те виждам?

— Ти не можеш да ме видиш, защото съм Хомо Невидимус, тоест Невидимия. Не съм нито дух, нито призрак, а жив човек, казвам се Кънчо и съм пионер от град София.

— София? — смръщи вежди Спартак. — Не съм слушал за такъв град.

Проф. Кънчо се сети, че България още не съществува и че ще бъде създадена цели седем века по-късно, но си спомни разкопките в центъра и побърза да поясни:

— Град София е старата Сердика. Сега развалините на Сердика се намират под земята между Балкантурист и кино „Севастопол“. В подлеза даже е изложена и една римска колесница.

— За Сердика съм слушал — рече Спартак, но никога не съм ходил там, макар че се намира недалеч от родната ми Тракия.

— Точно така! — зарадва се Хомо Невидимус. — София е близо до Тракия, а Тракия е част от България и главният ѝ град е Пловдив.

— Нима не е вече Филипополис? — учуди се Спартак.

— Да бе, Филипополис! — възкликна все по-доволен от развоя на разговора Хомо Невидимус. — Там има един много силен футболен отбор, казва се „Локомотив“ и в него играе най-големият футболист на всички времена, Бонев, може да си слушал. Ух, щях да забравя! В България има даже отбори, които се казват „Спартак“, честна пионерска! Например „Спартак“ от Плевен, а също „Левски-Спартак“.

Спартак слушаше все по-удивен. Най-после задавено продума:

— Не разбирам, Хомо Невидимус, много неща не разбирам от това, което ми говориш. Футбол... кино... Балкантурист... Левски... Нима за тия четири години, които съм прекарал в битки с римляните, светът се е променил толкова много, че сега не разбирам дори неговия език?

Тогава Хомо Невидимус реши да каже истината:

— Спартак, другарю мой, слушай ме добре и не се стряскай! Аз наистина ида от друг свят, аз ида от бъдещето.

Спартак дълго мисли върху странните думи на неочаквания гост.

— Ти да не си бог? — попита той сопнато.

— А, не! Аз съм само човек и съм долетял от двайсетия век с една Машина на времето, казва се ДЕМОН. Тя лети в миналото и бъдещето. Направихме си я в кръжока за ТНТМ.

— Тази дума също е непонятна за мен — каза Спартак.

— Вярно, вие си нямате ТНТМ. ТНТМ значи Техническо и научно творчество на младежта. Ако искаш, мога да ти помогна да образуваш няколко кръжока сред въстаническата младеж.

— Хомо Невидимус — рече Спартак, — пак не разбирам много от твоите слова. Говори ми по-просто. Обясни ми, защо си дошел при мен от двайсетия век?

— За да ти помогна да съкрушиш Римската империя! — отвърна просто проф. Кънчо.

Спартак присви горчиво устни.

— Кънчо, приятелю мой, аз се мъча да направя това ето вече четири години. С мен има сто хиляди великолепно бойци и гладиатори. През тия години водих безброй кървави битки с римските легиони. И все пак още не съм успял да съкруша Рим. Как би могъл да ми помогнеш ти сам, без меч, без копие?

Хомо Невидимус снизходително се усмихна.

— Погледни онази броня! — каза той, извади лазерния пистолет и стреля. Блесна мълния, в бронята се образува димяща дупка.

— Ти имаш огнено копие? — промълви Спартак, възхитен.

— Дребна работа — отвърна небрежно Хомо Невидимус. — Развива сто хиляди градуса по Целзий.

— И това ли направихте в кръжока за ТНТМ?

— Ами да. И да знаеш какви работи измисляме още там! Дани Берлински например възнамерява да конструира автомобил, който да се движи над земята, под земята, да плува и даже да лети!

Очевидно тия думи направиха силно впечатление на Спартак, защото, опипвайки дупката в бронята, рече:

— Това е чудесно! Победим ли веднъж римляните, ще конструираме огнени копия и летящи автомобили и с тяхна помощ ще освободим и останалите роби по света.

— Дадено, другарю Спартак! Но аз имам едно още по-силно оръжие: моята невидимост. Навсякъде аз ще бъда твои очи и твои уши. Ще се бия рамо до рамо с тебе, докато влезем в освободения Рим и образуваме там народна република.

Спартак се взря в празното място пред себе си, там дето стоеше Хомо Невидимус, мъчейки се да види най-послед този долетял от далечното бъдеще благороден приятел.

— Другарю Кънчо — продума той с пресечен от възмущение глас, — искам да те прегърна от името на милионите роби по света. И да ти се поклоня.

— Не бива! — отвърна скромно Хомо Невидимус. — Аз изпълнявам само своя дълг. Но ако все пак държиш да ми изразиш своята благодарност, дай ми едно свидетелство, че съм ти помагал при съкрушаването на Римската империя. Защото, знаеш ли какво, аз имам един приятел, казва се Гошо Йогата, той няма да ми повярва, че съм бил с тебе и съм те спасил.

— Това е най-малкото нещо, което мога да направя за тебе — рече Спартак. — Но позволи ми в знак на нашата вечна дружба, да ти подаря моя гладиаторски меч. Вземи, вземи, моля ти се!

И подаде лъскавия стоманен меч. Хомо Невидимус го пое и мечът увисна във въздуха, неносен сякаш от никого.

В този миг някак си съвсем естествено Кънчо си спомни думите на онова стихотворение и почти безмълвно зашептя:

*Аз — жалкий роб на кървави арени —
издигам своя меч несъкрушим
и братята ми идват разярени,
и бурята разраства се край мене,*

за да се втурне в дверите на Рим!

— Красива песен! — промълви Спартак развълнуван.

— Да — отвърна в тишината Хомо Невидимус. — Ще я напише за тебе един поет, казва се Христо Смирненски, ама чак след две хиляди години... А сега да вървим, защото битката скоро ще почне. Така е във филма.

— Да вървим! — отвърна Спартак. — Ала преди да се хвърлим в боя, държа да ти кажа следното: падна ли в това сражение, предай на бъдещите поколения, че ние, хората от седемдесетте години преди новата ера, храбро сме се борили за свободата.

При тия думи огромна буца се впи в гърлото на Хомо Невидимус: той си спомни разпятията край Апиевия път. И неочаквано и за себе си дори се разрева.

— Неее! — завика той през сълзи. — Неее! Ти не бива да умреш!

Дълбоко трогнат, Спартак се приближи до него:

— Недей, амико мио! — рече той, пипнешком намери главата му и нежно погали невидимата му чорлава коса. — Не плачи, приятелю мой, ние, мъжете, не бива да плачем! И запомни: дори и да падна в боя, след мен ще дойдат хиляди други борци, които ще доведат делото за освобождението на робите до победен край.

Засрамен от временната си слабост, Хомо Невидимус с енергично усилие се овладя, преглътна сълзите и мъжествено произнесе:

— Не, компаньо Спартак, ти няма да загинеш, макар че всички историци твърдят, че именно днес е денят на героичната ти гибел. Знай! Аз съм с тебе и няма да позволя и косъм да падне от главата ти. Ние трябва да влезем живи и здрави в свободния Рим! На добър час!

Две десници се стиснаха — едната видима, другата невидима, и намиращите се навън офицери учудено се питаха, с кого ли така оживено беседва техният вожд...

Сражението започна, яростно, безпощадно. Безбройните пълчища на римските легиони нападаха от всички страни, врязваха се във въстаническите позиции; бойното поле се покриваше с трупове и стенещи ранени, с мъртви коне, захвърлено оръжие, разбити колесници...

Хомо Невидимус се сражаваше с гладиаторския меч, който за ужас на римляните сам се размахваше наляво и надясно, сеейки паника и смърт. „Ех, защо не е тук Марти Щурчето, та да види как пердаша фашистите!“ — мислеше си той, разблъсквайки с невидими лакти обезумелите легионери.

Докато съзря нещо, от което настръхна: Спартак бе в опасност. Притиснат отвсякъде от цяла сган легионери, покрит с рани, той бавно отстъпваше, но очевидно вече не можеше да се измъкне от смъртоносния обръч. Биеше се юнашки, около него се търкаляха купища врагове, но идваха нови и нови, и те вече го задушаваша.

Хомо Невидимус разбра: настъпил е върховният момент на Спартаковата смърт, така потресаващо изиграна във филма. След няколко минути въстаническият вожд ще бъде съсечен, за да се превърне в легенда на вековете.

Но това няма да стане, не! Нали затова той, Хомо Невидимус, е долетял от бъдещето!

Пое дълбоко дъх и се хвърли върху смъртоносния възел от хора, оръжие, пот и кръв. Мечът му неудържимо мушкаше, сечеше, удряше и си пробиваше път към сграбчения в желязната клопка Спартак. Ала странно, след всеки удар легионерите като че ставаха все повече и повече, а Хомо Невидимус се отдалечаваше от огнището на схватката... „Сам няма да успея — трескаво разсъждаваше той. — Това не е по силите на един човек, дори и на такъв герой като мене...“

— Гошоо! — завика той. — Дани! Сисулу! На помооц! На помооц! Спартак загива!

И съвсем неочаквано, също както при първата експедиция, отпред се появи Марк Крас с пурпурната си мантия. И пак приличаше той на господин Хикс, а зад него мяучеше черен котарак... Марк Крас застана пред кървящия Спартак и вдигна меча си.

— Спартак, внимавай! — закрещя Хомо Невидимус и измъкна лазерния пистолет. — Спартак! Спартаааак!

Поиска да стреля, но ръката му неудържимо се друсаше и той не успяваше да се прицели.

— Спартак, братко мой! Спартааак! — крещеше той отчаяно.

Ала така силно се тресеше, че пистолетът се мятеше в ръката му, а леглото се клатушкеше като бричка по калдъръм.

Време бе да се събуди.

ВТОРА ТЕНЕТЕМИСТКА ГЛАВА

В КОЯТО ПРОФ. КЪНЧО РАЗУЗНАВА, А ДОЦЕНТ ПЕПИ ДАВА УЛТИМАТУМ

Хомо Невидимус замаяно се огледа: Митко Пеле го друсаше за раменете и викаше:

— Ей, штига си крещял, бе!

Бе по пижама; в стаята под тавана висяха механизмите на домашно-битовата автоматика. Спартак го нямаше, нямаше ги римските легионери, нямаше го Марк Крас. Всичко бе сън. От ония...

— Какво съм викал? — попита той задавено, като седна на леглото.

— Ами, викал си: „Шпартак, давай Шпартак!“ Защо викаш за „Шпартак“? Нали сега не сме от никакъв отбор?

— Престани да дрънкаш! — каза разстроено проф. Кънчо. — Тук ли са мама и татко?

— А, не, мама е в полуклиниката, а татко отиде заедно с господин Хикс да разпитат леля Гица.

— Обличай се, ще излизаме.

— Иха! Магии ли ще правиме?

— Никакви магии, колко пъти съм ти казвал, че магиите са глупости. Ще отидем на разузнаване в изложбата на ТНТМ, а после в завода. — И стана.

Върху масичката лежеше книгата „Спартак“. Взе я, замислено я прелисти. В илюстрациите Спартак беше изобразен с къса брада, а в съня беше само с мустаци и понаприличваше на бай Златан... Но това не беше важно, съществено беше друго. Както в книгата, така и във филма Спартак загива и край Апиевия път от Рим до Капуа са разпънати шест хиляди четиристотин седемдесет и двама въстаници!

Нима наистина ходът на времето е невъзвратим? — мислеше той тъжно. — Нима не можем да се върнем в миналото и да осуетим тия страшни престъпления? Колко много са те в човешката история! Смазването на бунта на Стенка Разин, на Априлското въстание, на

бунта на моряците от кораба „Елсинор“ на Джек Лондон, на крайцера „Надежда“, на Септемврийското въстание...

Проф. Кънчо стисна зъби: не, това не бива да се оставя така! И ако съкрушаването на Римската империя е само мечта, това не значи още, че тази мечта не може да бъде осъществена. За Хомо Сапиенс — Разумния човек — недостижими цели няма. Така казва и доцент Пеппи Райков. Само че, както безпощадно се изясни от току-що сънуквания сън, Хомо Невидимус не бива да пътува в миналото сам. Битките с разни ми ти там римски легионери и фашисти не са по силите на един само човек, а на цели колективи, включително и на клубовете на ТНТМ. Следователно като първа стъпка в пътешествията към миналото трябва да бъдат привлечени и всички тенетемисти от кръжока „Асен Златаров“.

И тогава!... О, тогава!... Мечтите ще станат действителност!

Защото — беше ли мечта летенето на човека във въздуха? Беше. А сега той лети в космоса.

Беше ли мечта за всеки ученик решаването на задачи с просто тройно правило да става с машина? Беше. А сега има елки — тоест „електронни калкулатори“, които ти пресмятат даже сложно тройно правило за по-малко от секунда.

Беше ли мечта притежаването на радиоманетонфон? Беше. А сега покрай Марти си имаме Ракамаг!

Така ще бъде и с мечтата за невидимото пътуване в миналото. Единственото, което е нужно за осъществяването ѝ, е целият кръжок да се запретне за усвояването на принципа на невидимостта и за улавянето на няколко неутринчета за затваряне геврека на времето. И толкова.

Но, разбира се, трябва да се погрижим и за онова малко телеелектрокарче Демончо, което все отказва да тръгне. И да му купим необходимите чаркове. И така — хайде!

Часът бе девет и половина, когато проф. Кънчо поведе Митко Пеле към читалище „Христо Смирненски“, където се помещаваше районната изложба на ТНТМ.

Митко Пеле бе крайно удивен. Той знаеше с какво пренебрежение се отнася брат му към другите кръжоци, както и към изложбите на ТНТМ, в които сам не участвуваше. А сега, на! Иди го разбери тоя професор!

Пред вратата проф. Кънчо крадешком се поогледа наоколо: не искаше някой познат да го види, и бързо се шмугна в салона.

И на прага се спря, зашеметен.

Никога не бе очаквал, че тазгодишната изложба ще бъде такава. Ей такава! Просто невероятна!

Голямата зала бе преобразена. Тя се бе превърнала в частица от някакъв бъдещ, фантастичен свят, в който човешкият ум и човешката ръка ще вършат магии с метал, пластмаси, стъкло и жици. Потопени в многоцветни призрачни светлини на най-странни по форма лампи, по щандовете, във витрините, върху подставките, или увиснали под тавана, работеха, бръмчаха, движеха се, примигваха, пощракваха, въртяха се, люлееха се, трептяха десетки и десетки машини, апарати, прибори и уреди с най-различно предназначение.

Проф. Кънчо и Митко Пеле крачеха сред тази феерия от образи, светлини и звуци леко замаяни. Какво ли нямаше тук! Бели багерчета, които автоматично гребяха пясък, и лазери с по-остри от бръснач лъчи. Роботчета, които изпълняваха всевъзможни операции на конвейер, и радиоприемници за ловене на космически сигнали. И огромни стерео-телевизори, и мънинки кинокамери за снимане на вируси. И апарати за предаване на сърдечни шумове от домовете до болниците, и комбайнчета за бране на тютюн, и стъклен човек, в който се виждаха всички анатомични органи, и още, и още, и още, все чудесии...

Въодушевен, Митко Пеле само шъшкаше и фъфлеше безсмислени думи, а проф. Кънчо мълчаливо гълташе всичко с очи. Нима наистина всичко това е направено от негови другарчета от районните училищни и заводски клубове на движението за техническо и научно творчество на младежта? Е, добре, значи не напразно е дошел. Може би тук ще намери отговор на въпросите, които го измъчват, двата големи въпроса: защо онова калпаво Демонче не ще да се движи както трябва и каква е тази черна боя, която прави хората невидими?

Защото, не ще и дума — каквито и вълшебства да има тук, те не могат да се сравнят с телеелектрокарчетата, които утре-другиден ще запълнят весело по заводските цехове, управлявани в командния пункт от един-единствен човек, а по-късно и от електронна машина! Да не говорим пък за ДЕМОН и за Хомо Невидимус, които ще полетят към

миналото и бъдещето, за да освобождават роби и съкрушават фашистки империи.

Поободрен от тия мисли, проф. Кънчо започна да се вглежда в експонатите с окоето на учен. Спря се пред роботчето — металическо човече, което работеше пред конвейера за бонбони. То имаше лампички вместо очи и куки вместо пръсти, и при всяко придвижване на конвейера ритмично се навеждаше, пълнеше кутия с бонбони, затваряше я и подлепваше, след което пак се изправяше, и пак се навеждаше, и пак се изправяше; и пак, и пак, и така без почивка 24 часа в денонощието. Защото за роботите умора няма.

— Иха, каква жнаменита кукла! — възкликна Митко Пеле.

— Това е робот — обясни проф. Кънчо, като сам си умираше от желание да разбере с какъв мотор се движи човечето и какви транзистори има във входящото му устройство. Но се стесняваше да пита — все пак той не е кой да е, а небезизвестният проф. Кънчо!... Опипа тук и там роботчето, вгледа се в проводниците, които го свързваха с таблото, мъчейки се да отгатне схемата.

— Интересува ли ви нещо? — заговори учтиво едно момче с червена връзка и лента на дежурен на ръкава. — Готов съм да ви дам всички пояснения, от които се нуждаете.

Проф. Кънчо искаше да отговори, че не се нуждае от никакви пояснения, че той знае всичко, но изведнъж в съзнанието му се появи онова клето Демонче и без да се колебае повече, зададе въпросите, които го вълнуваха.

Момчето с лентата веднага спря роботчето, взе една отвертка и го разглоби. И спокойно и подробно показва всичко — от мотора и релетата до полупроводниците. Наистина тук схемите и детайлите бяха къде-къде по-прости от Демончо, но все пак...

— Откъде имате полупроводниците? — позаинтересува се проф. Кънчо.

— Има ги в магазина за ТНТМ, на улица „Георги Димитров“ — услужливо отвърна момчето.

Получили тази ценна информация, братята продължиха по-нататък. И застанаха пред макета на химическия завод за преработка на нефт. Беше като в приказките за средновековните алхимици. В сложна и подвижна плетеница от тънки стъклени тръбички се плъзгаха разноцветни течности — от черна до светложълта, които се стичаха в

колби, издавайки леко замайващи миризми. И тук проф. Кънчо отново забеляза явлението на изчезването на черния цвят. Когато черната колба падаше в сянка, тя почти изчезваше; когато се придвижваше на светло, появяваше се с мрачни отблясъци.

Проф. Кънчо стисна юмруци; да, настъпил е моментът да направи решаващия експеримент! И без да се стеснява повече, помоли дежурния край инсталацията да му даде малко от черната течност. Дежурният се поучуди, но без да пита, отвори кранчето на черната колба и напълни едно шишенце. Проф. Кънчо благодари и, радостен от находката, се отправя към изхода.

И връхлетя на Дани Берлински. Смутен се спря, пъкна шишето в джоба, поздрави.

Тесните очи на Дани Берлински блестяха от нескрито въодушевление. Облечен празнично, с бяла риза и бели чорапи, той носеше натъпкана с някакви дребни предмети жълта пластмасова торбичка.

— А, и вие ли правите обмента на опит? — попита той радостно.

— Не „обмента“, а „обмяна“ — поправи го проф. Кънчо. И добави: — Ние само така... малко на разходка...

— Аз иде тук всеки ден на обедване.

— На „обед“.

— Да... И какви хубви аутомобили има тук, а?

— Нашият Демончо е по-хубав! — рече ядосано проф. Кънчо.

— По-хубав е, само че не иска да бежка.

— Ще бяга, не бой се! — рече проф. Кънчо, като си помисли за полупроводниците на роботчето. — Ти тука ли оставащ?

— Да, и после отива в Завода, за да поправим Демончо.

— Добре, ще се видим там! — И проф. Кънчо издърпа навън Митко Пеле и го заведе право в магазина на улица „Георги Димитров“.

... Където дадоха всичките си пари за куп диоди, които учуденият продавач опакова в жълта пластмасова торбичка.

Щастливи от покупката, уверени, че с нея спасяват Демончо, те изтичаха към Завода.

В лабораторията още нямаше никой и те поставиха торбичката на видно място върху масата.

След малко дойде Дани Берлински. С жълта пластмасова торбичка. Проф. Кънчо се понамръщи...

Дойдоха Гошо Йогата и Марти Щурчето. С жълти пластмасови торбички...

Проф. Кънчо изкриви лице, сякаш бе глътнал двойна доза рициново.

Бавеше се само Сисулу.

— Къде е тоя софийски африканец? — попита проф. Кънчо раздражено, като се мъчеше да откъсне поглед от жълтите торбички.

— Сигурно пише откачени стихове в библиотеката — отвърна Йогата.

— Митко, иди го потърси! И бързо!

Митко изтича и доведе Сисулу. Черно и задъхано, негърчето носеше под мишница куп книги и жълта пластмасова торбичка...

— Слушайте! — провикна се троснато проф. Кънчо. — Днес не е време за четене, защото имаме много работа. Като свършим с Демончо, ще отидем в „Хелиополис“, за да направим един много важен експеримент.

— Пак ли ще ловим неутрини? — попита скептично Гошо Йогата.

— Не. Много по-важен! — отвърна проф. Кънчо, опипвайки в джоба шишенцето с черната течност. И тъй като чу стъпките на влизания доцент Пепи, бързо добави: — Само че мълчание!

А темпераментният физик още от вратата се разкрещя:

— Е, донесохте ли материалите?

— Да! — извика проф. Кънчо, пръв отвори жълтата си торбичка и изсипа върху масата куп тънки диодчета.

— Множко са — рече доцент Пепи, — но нищо.

Но до масата се приближи Дани Берлински, отвори жълтата си торбичка и изсипа куп диодчета. Същото направи Йогата, после Марти, после Сисулу...

Върху масата се образува истинска грамада от полупроводници. Всички еднакви. Доцент Пепи запремига:

— Чакайте, чакайте! — промърмори той озадачен. — Тук има материал за цялото движение на ТНТМ в страната. Защо сте накупили толкова много?

Тенетемистите мълчаха. Никак не им се разказваше как всеки от тях бе посетил изложбата на ТНТМ, бе разглеждал роботчето при конвейера за бонбони, после бе купил половин кило диоди с тайната

надежда, че единствен той спасява Демончо и става герой на деня... Да не говорим и за това, че всеки си бе платил диодчетата със собствените си парички без всякакви касови разписки, с което се бе лишил от дванайсет сладоледа, седем кина и три куклени театъра...

Най-разочарован беше проф. Кънчо.

— Ама нали не са лоши? — попита той със свито сърце.

— Не, лоши не са — отвърна доцент Пепи. — Я да ги проверим на практика!

Набързо махнаха някои релета от тялото на Демончо, смениха съпротивленията, подсилиха някои възли, добавиха от новите диоди (три бяха достатъчни), после Дани Берлински застана на пулта за управление, вдигна антената и даде сигнал.

Ала и днес Демончо не се задвижи както трябва.

Впрочем отначало той напрани няколко сполучливи маневри, особено когато го насочваха напред или назад. Когато обаче му наредиха да тръгне наляво, той тръгна надясно, а когато го отправиха надясно, той тръгна по диагонала. После съвсем се заинати и взе да тъпче на едно място...

Тогава Йогата сред всеобщо съдържано мълчание му направи магия и призова на помощ Вишну Девананда. В отговор Демончо се разтресе като мокра кокошка и внезапно хукна към стената, където едва не си разби муцуната.

Спряха предаването, наобиколиха макетчето, разглобиха го на съставните му части, отново го сглобиха. Доцент Пепи накара Йогата да нарисува на черната дъска сложната схема на преподавателя, Сисулу — схемата на приемника, проф. Кънчо — да направи маса изчисления, Дани Берлински — да прегледа релетата, а Митко Пеле и Марти Щурчето да измият с бензин и смажат механизмите.

Въпреки всичко Демончо не тръгваше и не тръгваше, или ако рече да тръгне, хукваше по диагонала към ъгъла, сякаш бе управляван от натряскал се шофьор.

Доцент Пепи спря опитите.

— Вижте какво, тенетемисти — рече той, — хайде стига за днес. Явно на тоя сатана му липсва нещо. Ако се не лъжа — в схемата. Почовъркайте мозъците си, пресметнете. И нека това бъде основната ви задача за идните дни, например до другата събота. Съгласни ли сте?

Но да се разберем, това е истински ултиматум! Без решението на задачата да не ми се явяват! А сега, изпарявайте се!

Тенетемистите мигновено се изпариха.

Остана само проф. Кънчо — искаше му се да побеседва с доцент Пепи за пътешествието си в миналото.

— Другарю Райков, може ли да поприказвам с вас за нещо научно и философски?

— Давай!

Проф. Кънчо се поизкашля в шепата си и смело каза:

— Знаете ли, аз за малко не бях при Спартак.

— Хайде бе!

— Честна пионерска! Само че насън.

— Е...

— Да, но с Машината на времето... Но не можах да го спася. Въстанието на робите беше смазано... пред очите ми... и Спартак беше убит...

— За съжаление така си е — не без съчувствие рече доцент Пепи. — Мъртвите са си мъртви и нищо не може да ги възкреси... така както миналото си е минало и врьцане към него няма... Изобщо, професоре, мисля, че пътешествията в историята са невъзможни...

Проф. Кънчо драматично въздъхна: да, наистина, май че така си е...

— А в бъдещето може ли да се пътува? — попита той.

— Не зная, не съм още опитвал... Пък и никой още не е осъществил такова пътуване... освен във фантастичните романи... Но де да знаеш, може и това да стане някой ден... За науката граници няма.

— А ако аз тръгна към бъдещето? — попита уж между другото проф. Кънчо.

— Хм... — доцент Пепи се почеса по носа. — Ако някой ден тръгнеш към бъдещето, направи ми една услуга, искаш ли?

— Ама, разбира се! — великодушно отвърна проф. Кънчо. — Каквото искате.

— Добре!... Искам да прескочиш в дваисет и шестия век, да надникнеш в лабораториите по физика, да поприказваш с приемниците на Айнщайн и Едисон, да понаучиш нещичко за тяхната наука и като

се върнеш, да ми дадеш няколко трохи от нея. Ще ти бъда благодарен...

„Дреболия!“ — помисли проф. Кънчо и попита, ужким само да продължи разговора:

— И какво най-много искате да ви донеса от дваисет и шестия век... ако... ако успея да отида до него?

— Какво ли? Хм... Сума интересни нещица ще има тогава там... Ех!... — Доцент Пепи носталгично въздъхна, загледан в тавана, сякаш там горе се криеше жадуваният дваисет и шести век. — Например тайната на отърсването на Човека от животинските си нрави... Но това е твърде много!... По-добре ми донеси формулата за овладяването на космическата енергия... или... или... — Той помълча, позамисли се и добави категорично: — Но мене, като физик, най-много ме интересува Философския камък.

— Философския камък?

— Да, Философския камък — отвърна замечтано доцент Пепи. — Този камък, или по-точно този метод, с който би могло да се превръща едно вещество в друго, например желязото в сребро, калаят в платина, оловото в злато, и така нататък, и така нататък...

— Но нали само магесниците могат да правят това? — попита проф. Кънчо, крайно учуден от искането на доцент Пепи: та за Философския камък дрънкаше само Гошо Йогата и това, разбира се, беше несериозно, защото нямаше нищо общо с науката.

— Да, така поне твърди легендата, защото в Средните векове към Философския камък са се стремили само алхимиците, а те, както знаеш, са били нещо средно между учени и магесници... Но, уви, те не са го постигнали.

— Защо?

— Защото са нямали синхрофазотрони, слушал си, нали?, тия огромни колкото стадиони електронни уреди, нещо като гигантски оръдия, с които днес бомбардират с лъчи атомите, за да получат превръщането на материята... За съжаление обаче даже и с тия мощни синхрофазотрони задачата не е още осъществена. Но аз съм уверен, че в дваисет и шестия век, та дори много по-рано, тайната ще бъде окончателно разбудена, човечеството ще разполага с Философския камък и, професоре, помни ми думата, тогава, о, тогава ще настъпи безкрайното време на изобилието... Загриваш ли?

Проф. Кънчо не пропусна нито дума от кратката лекция на доцент Пепа. Тя се запечата дълбоко в съзнанието му и се превърна в решимост да овладее рано или късно този пуст Философски камък, та ако за това се наложи да пропътува чак до двамадесет и шестия век.

За Спартак повече и не говори, и побърза да си върви: след ядене му предстоеше велик научен подвиг.

ТРЕТА НАУЧНА ГЛАВА

В КОЯТО ПРОФ. КЪНЧО СЕ ГОТВИ ЗА РЕШАВАЩ ЕКСПЕРИМЕНТ, А ГОСПОДИН ХИКС ИЗЛАГА ОПАСНА ХИПОТЕЗА

Часът беше точно един, когато проф. Кънчо и Митко Пеле се отправиха към „Хелиополис“. В коридора на подземие то вече чакаше винаги точният Дани Берлински, все тъй елегантен в бялата си риза, бели чорапи и бели обувки.

Влязоха. Лабораторията беше в безпорядък, в който я бяха оставили след паническата евакуация на „Нострадамус“. Картината беше необикновена: сега тук съжителствуваха физиката и метафизиката, а от стената добродушно наблюдаваха тази бъркотия Айнщайн и Едисон.

Проф. Кънчо ласкаво погали ДЕМОН. „Ще го яхна — рече си той. — Ще го яхна и невидим ще спася Спартак!“

Зад вратата прозвуча мощно изпълнение на Олимпия Рилска. Отвориха. Влязоха Сисулу и Марти с Ракамаг, който се тресеше от песента.

— Тихо, бе! — смърри я проф. Кънчо. — Ще ни издадеш.

Скоро обаче, увлечени от веселата музика, той затананика, последван от Митко Пеле и Марти Щурчето.

В това настроение ги завари Гошо Йогата. Изглеждаше унил, очилата се изхлузваха от кокалестия му нос.

— Вие си пеете — рече той скръбно, — а „Нострадамус“ вече го няма!

Тия думи пресякоха веселието като с нож.

— Какво се е случило? — попита проф. Кънчо.

— Днес сутринта на покрива се качиха старшина Марко и господин Хикс и правиха следствие в комина. После влязоха в обсерваторията и търсиха чужди агенти.

— Намериха ли ги? — попита Митко Пеле.

— Не — отвърна сърцераздирателно Йогата. — Но запечатаха вратата на „Нострадамус“ с въськ и господин Хикс казва, че това е

предохранителна мярка, за да не могат чуждите агенти да влизат и правят радиопредавания.

— Гошо Йогата, не се кахъри! — утеши го Дани Берлински. — Ние няма да те поставим на провала на сватбата.

Очевидно искаше да каже: „Не се кахъри, ние няма да те оставим на произвола на съдбата“, но никой не го поправи. Новините бяха лоши. Та господин Хикс като нищо можеше да довтаса тук и тогава сбогом-довиждане, Машина на времето, неутрини, невидимост...

— Вижте какво — каза проф. Кънчо категорично, — ние трябва да се борим!

— Хайде! — рече Митко Пеле и запретна ръкави.

— Не така, бе!

— А как?

— Много просто: ще станем невидими!

— Това не е лошо — въздъхна Йогата, — но аз още не съм направил шапка-невидимка.

— Никакви шапки! Само с физика!

Другите с интерес се послушаха в научната дискусия. Та наистина, кой жив човек не е мечтал да стане невидим? Когато снощи проф. Кънчо бе споменал за решението си да мине в състояние на невидимост, никой не му обърна внимание. Всички счетоха думите му за израз на тази всечовешка мечта. Сега обаче, когато в мечтата се намесваше науката, работата ставаше съвсем друга.

— Добре де! — рече Йогата. — Щом като си толкова професор, хайде, докажи, че можеш да станеш невидим с помощта на физиката.

— Тъкмо това ще направим сега.

— Само че не като оня ден, когато нарисува гевреци на времето.

— Не, тогава гевреците бяха само теоретически, а сега ще докажа наистински. С практически експеримент.

Докато в „Хелиополис“ се водеха тия съдбоносни разговори, господин Хикс, подпомогнат от старшина Марко, продължаваше следствието.

Не случайно казвам „господин Хикс, подпомогнат от старшина Марко“. Работата е там, че господин Хикс знаеше наизуст 89 начина за разбиване на стоманени каси, 124 метода за проникване в чуждото

разузнаване, 54 системи за подслушване на телефонни разговори и пр., които бе срещнал в ония 5 хиляди книги, прочетени за 30 трудови години. Ето защо, след като огледа всички следи, оставени от неизвестните лица при спускането на микрофона в комина, той каза:

— Старшина, тук действа цяла банда от шпиони, която си служи с най-рафинирани средства за разузнаване като електроника, джуджета и прочие. Апаратурата видяхте лично. А черното джудже срещнах аз на стълбището. Носеше цилиндър на главата си и това също е многозначително. Нали знаете кой днес носи цилиндри?

Старшина Марко бе виждал високите, коминоподобни шапки само в архивните филми, и то върху главите на царските министри, но още като чу „черно джудже“, той се наежи. В този квартал се движеше само едно-единствено малко черно човече и това бе Сисулу. А където е Сисулу, там са Кънчо и Митко, там са останалите квартални хлапета, които му създават толкова сладки ядове.

— Изяснете вашата хипотеза — каза той, колкото да има време да си помисли.

— Старшина, следете логичните ми разсъждения! Леля Гица е чужд агент в притежание на ценни секретни данни за нашия квартал. Други чужди агенти решават да задигнат нейните документи. За тази цел те най-напред пускат през комина микрофон, за да подслушат разговорите й. После пускат през комина и високоговорител, по който излъчват подлудяващи шумове, за да я доведат до умствено разстройство. И накрая, когато тя загубва контрол над себе си, пращат черното джудже, маскирано с цилиндър, за да задигне въпросните документи.

Старшината се поусмихна:

— Това ми прилича на криминален роман.

— Животът е пълен с криминални романи! — назидателно рече господин Хикс. — А ние с вас сме призвани да ги разкриваме.

— И какво според вас трябва да предприемем?

— Ще търсим? Ще търсим, докато не разнищим цялата шпионска мрежа.

— А пък аз мисля да оставим тази работа на други по-компетентни... Не е моя работа борбата с чуждото разузнаване. Аз не съм майор Деянов от „На всеки километър“.

Господин Хикс присви устни в презрително-ледена усмивка.

— Старшина, вие ме удивлявате! Та помислете какво ви чака, когато обществеността узнае за нашия общ успех! За един ден вие ще станете прочут като майор Деянов. Но ако се оттеглите от следствието...

Старшината въздъхна: да, ако се откаже, ще последват купища доноси до началството и дори до министъра, че видите ли, кварталният милиционер Марко отказва да се бори с престъпността... О, не, не мислете, че старшина Марко е страхлив — той като нищо може да излезе и срещу десет въоръжени бандити и да ги разпердуши, но клеветите и доносите са по-страшни и от сто бандити, защото стрелят от мрака на потайността, и борбата срещу тях е къде-къде по-трудна!... А доносите на господин Хикс... Впрегне ли се обаче в неговите налудничави идеи, ще стане за посмешище на съкварталците. Особено пък ако цялата тази история излезе детинска работа...

Разкъсван от тия противоречиви мисли, старшината унило попита:

— Имате ли някакво предложение?

— Разбира се! Да помислим логично! Какво може да ни отведе до шпионите? Първо, котаракът Александър Трети, който вече ги е надушил. И второ — уликите.

— Какви улики?

— Какви ли? Какво отнася човек със себе си, когато се вре около комин?

— Сажди.

— Правилно, сажди. Ще търсим сажди. По обувките, под ноктите, в ушите, в шевовите на дрехите, по косата и даже в очите. В пиесата „Изчезналият труп“ откриват убиеца по следите от червило в ъгъла на устните.

Старшина Марко трябваше да признае, че в предложението на господин Хикс има логика. „Защо да не опитам? — помисли си той. — Какво в края на краищата ми струва да се взра по-отблизо в следите от сажди? А през това време все някак си ще се откача от този господин!“

— Приемам — рече той. — Къде е Александър Трети?

Котаракът се беше свил под масата.

— Да почнем с него! Да видим къде ще ни отведе той.

ЧЕТВЪРТА, УЖАСНО ИНТЕРЕСНА ГЛАВА

В КОЯТО СЕ РАЖДА ХОМО НЕВИДИМУС

В подземната лаборатория всички чакаха с напрежение експеримента.

— Готови ли сте? — попита проф. Кънчо.

— Готови сме — отвърна бодро Митко Пеле. — Да броя ли до нула?

— Тук брои само моята робиня-асистентка.

Митко Пеле се обиди:

— Добре, щом е тъй, нека брои тя! Аз пък ще направя магия и вашият експеримент няма да штане.

Не му обърнаха внимание и Марти Щурчето пристъпи към работа.

— Внимание! Броя! Десет... девет... осем... седем...

Сърцата на всички забиха като барабани пред атака. Наистина те не вярваха много-много, че човек може току изведнъж да стане невидим, но кой знае! Какво ли не прави днес науката! Казват даже, че някъде вече създавали пържоли от въглища и парфюми от петрол!

— ... Три... две... едно... Нула!

След тази тържествена нула проф. Кънчо заповяда:

— Дани! Застани ей там, до масата!

Дани Берлински, който, помните нали, носеше бяла риза, застана на посоченото място.

— Марти, пригответи свещ и загаси лампата! — продължи проф. Кънчо.

Тя изпълни нареждането. Лабораторията потъва в мрак.

— Сега внимавайте! — чу се гласът на експериментатора. Той запали свещта и се приближи до Дани. Мъждукащата светлинна на пламъчето тайнствено заигра върху лицето му. — Наблюдатели, виждате ли подопитния Дани Берлински?

— Виждаме го — отвърнаха наблюдателите.

Проф. Кънчо бавно се отдалечи от Дани и скри свещта зад кутията със сажди.

— А сега виждате ли подопитния?

— Виждаме го, ама малко — отвърнаха наблюдателите.

— Отлично! — рече доволен експериментаторът. — Това беше първата част на експеримента. Сега ще пристъпим към втората. Подопитен Сисулу, облечи блузата на Гошо Йогата.

Сисулу облече черната магическа блуза и стана черен отгоре додолу. Бяла остана само усмивката му.

— Подопитен Сисулу — заповяда проф. Кънчо, — застани до подопитния Дани. Затвори очи и престани да се хилиш!

Сисулу затвори очи, престана да се смее и отиде до Дани. Проф. Кънчо се приближи до тях и ги освети със свещта.

— Наблюдатели, внимание! Виждате ли двамата подопитни?

— Виждаме ги — отвърнаха наблюдателите.

Проф. Кънчо отново се отдалечи и отново скри свещта зад кутията със сажди.

— А сега виждате ли ги? — попита той.

Отговор не последва. Наблюдателите си бяха глътнали езиците. Защото, докато белият Дани с бялата риза се мерзелееше в мрака, то черният Сисулу с черната риза бе изчезнал. В тишината се обади Митко Пеле:

— Иха! Шишулу го няма!

Но проф. Кънчо веднага се приближи със свещта до подопитните и негърчето изплува от мрака. Пак се отдалечи и Сисулу пак изчезна.

Йогата беше зашеметен: Сисулу наистина ставаше невидим, в това спор нямаше. Само че... само че...

— Само че — попита той обезпокоен, — само черните ли могат да стават невидими? А ние, от бялата раса? Вижте Данчо, той не изчезна.

— Спокойно — рече проф. Кънчо. — Експериментът не е приключен. Преминаваме към третата и последна част. Дани, облечи сега ти блузата на Йогата.

Дани нахлузи черната блуза, а проф. Кънчо извади от джоба си шишенцето с черната течност, която си бе изпросил в изложбата на ТНТМ, сипа от нея в шепата си и преспокойно начерни неговото лице, коса, уши, врат, колене, ръце и обувки. Докато шишето се изпразни.

— Наблюдатели, внимание! Виждате ли сега подопитния Дани?

— Виждаме го! — отвърнаха наблюдателите.

Той се отдалечи и скри свещта. Дани изчезна, проблясваха само очите му.

Отново тишина, дълга, плътна тишина, изпълнена с онова космическо дихание, което съпровожда раждането на всяко велико откритие. И в тази тишина тържествено прозвуча гласът на Йогата:

— В името на мистер Сенко, ние открихме невидимостта! Днес е рожденият ден на Хомо Невидимус!

— Иха! — възкликна чиракът-магесник. — Ние шме вече невидими!

— Да живее и крепне Хомо Невидимус! — провикна се Сисулу.

— Ура! — Подхванаха другите. — Урааа! Ние сме невидими! Не-ви-ди-ми! Не-ви-ди-ми!

Марти пусна Ракамаг, загърмя гласът на Олимпия Рилска. И в ритъма на музиката наблюдатели, подопитни и откриватели заиграха кукерски танц. И грабнаха главния откривател и го запремятаха във въздуха, крещейки до пресилване:

— Да живее Хомо Невидимус! Да живее Хомо Невидимус!

Митко Пеле не се стърпя, гребна в кутията със сажди и намаца лицето си с черно, после заръси наоколо облаци черен прах.

С една дума, беше възвишено.

Сума време продължиха тържествата по случай откриването на принципа на невидимостта. Пяха, скачаха, правиха пирамиди до тавана, търкаляха се като прасета, ревяха като тигри, изпотрошиха няколко колби и епруветки, мацаха се със сажди, докато накрая, омаломощени, но щастливи, се изтегнаха на пода в плен на най-сладки мечти.

Ето накратко какво заявиха те в този момент на блажено опиянение:

Гошо Йогата, небрежно:

— Като стана невидим и започна да пътешествувам във времето, аз ще се върна в XVI век при Нострадамус. Той няма да ме вижда и аз ще усвоя всичките му магии: как се прави дъжд, как се предизвикват земетресения, как се превръща олово в злато, как се създават изкуствени хора и много други вълшебства. И като се върна в

двайсетия век, ще стана магесник и фокусник, по-велик даже от мистер Сенко.

Сисулу Софийски, в своя изящен стил:

— Бидейки в състояние на невидимост, аз ще насоча Машината на времето към XVIII век, когато е живял Пушкин. Той също има негърско потекло и поради това ще ми бъде лесно да усвоя неговото поетично майсторство. След това ще замина за Африка и ще се присъединя към борбата на моите братя за свобода и независимост. Ще им чета и стихове.

Дани Берлински, мъчно налучквайки думите:

— Кога стана невидим, отивам си в сто и един век и видя как хората се карат на аутомобили с колели и без колели, с кормили или без кормили, с кападци или без капанци, друскат ли много или не.

Марти Щурчето, категорично:

— Аз пък ще отида в Египет при Клеопатра от филма и ще ѝ пусна Ракамаг с Олимпия Рилска.

Митко Пеле, шъшкайки и фъфлейки:

— Аш като штана невидим, ще вляжа в сладкарницата, дето е до Кукления театър, и ще ижям вшишки пасти и торти, и пошле ще вляжа в сладкарницата, дето е до кино „Важов“ и ще ижям вшишки толумби, и пошле ще вляжа в сладкарницата, дето е до училището, и ще ижям вшишки банишки, и после ще вляжа във фабриката за тухли и ще направя магия и вшишки тухли ще станат на шоколадови бонбони и ще ги ижям, и пошле ще вляжа в язовира и ще направя магия и вшишката вода ще стане на широп от малини, и ще пия, и пошле...

Проф. Кънчо го прекъсна:

— Хайде, стига, че ще се пръснеш! — И от своя страна заяви: — А чуйте какво ще направя аз: ще спася Спартак, ще съкруша Римската империя и ще променя хода на човешката история.

И млъкна. Млъкна и Олимпия Рилска. И настана дълбока тишина. И в нея шестимата невидимуси се носеха върху крилете на златните блянове. И когато стигнаха до най-високата точка на своя полет, Митко Пеле попита:

— Бате Къншо бе, като штанем невидими, все ли ще си боядишваме лицето със шажди? Ами ако мама ни накара да се измием?

И, както летяха високо-високо във времето и пространството, невидимусите изведнъж се сгромолясаха върху планетата Земя, в

мръсното подземие „Хелиополис“.

ПЕТА АКАДЕМИЧНА ГЛАВА

В КОЯТО СЕ РАЖДА ЛАНИ

Седнаха, огледаха се и едва се познаха, толкова бяха намацани със сажди. Най-идеално беше начернен Дани — от белите обувки до русата коса.

— Да бе — унило въздъхна Йогата, — ние сме невидими само на тъмно. Какво ще правим, когато е светло? Не можем да пътуваме във времето само нощем. Тогава историята спи.

Проф. Кънчо отдавна очакваше, че нещата ще вземат такъв неприятен обрат. Но няма ще го спре сега тази дреболия?

Когато Прометей откраднал от небето свещения огън, за да го подари на хората, той сигурно си е опърлил пръстите, но не се отказал да го носи, защото, ако беше се отказал, днес човечеството нямаше да има нито кибрит, нито атомна енергия.

Когато Едисон изобретил грамофона, той получил такъв удар по ушите, че оглушал за цял живот, но не се отказал да изобретява по-нататък, защото, ако беше се отказал, днес човечеството нямаше да има Ракамаг.

Когато космонавтите тренират в безвъздушни камери, сигурно ги боли глава, но те не се отказват да летят към звездите.

— Вижте какво! — произнесе проф. Кънчо решително. — Щом като сме открили невидимостта през нощта, ще открием и невидимостта през деня. Само че трябва да се работи, да се работи много! Даже може би цяла седмица, а ако ми помогнете, може и по-малко. Искам тържествено да ви запitam и вие официално да ми отговорите: съгласни ли сте да станете мои роби-асистенти, докато постигнем пълна невидимост?

Йогата отговори веднага:

— Аз съм съгласен да помагам, но не като роб-асистент, а наравно. Искам да съм академик.

— Добре бе — рече отстъпчиво проф. Кънчо. — Щом като толкова настояваш...

Така Гошо Йогата стана академик.

— А ти, Митко? — попита проф. Кънчо.

— Ако се съглася, ще ме пушкаш ли да броя до нула? — попита в отговор чиракът-магесник.

— Ще те пускам.

— Само че не ишкам да бъда роб-ашиштент, а страшен научен сътрудник.

— Не „страшен“, а „старши“ — поправи го Марти. — Като татко.

— Аз ишкам страшен!

— Добре — съгласи се по братски проф. Кънчо.

— И не ишкам вече да се казвам Митко Пеле.

— А как? Нали ти сам си избра това име, когато бяхме футболисти?

— Сега не ишкам вече. Сега ишкам да се казвам Митко Едисон.

— И посочи портрета на стената.

— А Митко Айнщайн не щеш ли да се казваш? — ядоса се проф. Кънчо. — Слушай бе, маляк, знаеш ли ти кой е Едисон?

— Жнам. Той измишли киноапаратчето на Дани.

Това не бе съвсем точно, но не го поправиха, защото като извади огледалцето от джоба и погледна зъбите си, той продължи:

— Искam да се кашвам Митко Едишон! Иначе си отивам и ще кажа на татко, че си чапате лицата шъш сажди.

Другите многозначително се спогледаха: този неразумен хлапак можеше да провали цялата работа, и то заради такава дреболия като името.

— Добре — отвърна проф. Кънчо, като скръцна със зъби от ярост. — Отсега нататък ти си страшният научен сътрудник Митко Едисон.

— Иха!

— А ти? — обърна се проф. Кънчо към Сисулу.

— Професоре — отговори негърът, — ти знаеш, че аз не ламтя за титли и ще се задоволя със скромното звание „заслужил писател“.

— Съгласен. Данчо?

Дани Берлински замислено прокара ръка по начерненото си лице, погледна към ДЕМОН и рече:

— Аз искам да се карам на Ракета на времето като шофьор.

— Само това ли? — учуди се проф. Кънчо. — Не искаш да си нито академик, нито член-кореспондент?

— Не. Искам шофьор. Баба Зора казва, добър шофьор като нея струва хиляда кила злато, а кукуригу-учен не струва пукнат пар.

— Е, както искаш... — Накрая проф. Кънчо се обърна към единственото момиче в кръжока. — А ти, Марти?

— Аз искам да бъда помощник-диригент — отвърна тя.

— Не може! — отсече проф. Кънчо. — Ако всички станат академици или помощник-диригенти, кой ще мете лабораторията? Виж, ако желаеш, можеш да станеш „завеждащ връзките с инж. така Вера и инж. бате Ники“. Иначе си оставаш робиня-асистентка.

Марти стисна зъби и не произнесе нито дума повече. От нея се искаше да стане завеждащ връзките с майка и татко, с които и без това си имаше достатъчно връзки... Сами разбирате каква крещяща несправедливост бе извършена спрямо нея.

— Значи, възражения няма! — каза проф. Кънчо. — Аз пък ставам Главен теоретик. А? — Той изчака. Никой не пророни думица. — Е, значи, който е съгласен, да вдигне ръка.

Докато гласуваха, Кънчо с гордост си припомни своя кратък, но бурен живот. Ето на, само до преди няколко години той бе един мъничък династронавт, който за малко не отлетя на Марс, по-късно стана червен интербригадир, тръгнал да освобождава поробените народи; сетне получи титлите професор и капитан на футболен отбор, който почти спечели кварталното първенство; а сега е вече Главен теоретик и възглавява изследователски колектив за откриване на Втория принцип на невидимостта през деня! Дааа... такива ми ти работи!

— Ами как ще наречем нашето научно обединение? — попита Гошо Йогата. — Защото сме вече обединение, нали?

— БАН — предложи без колебание Сисулу.

— БАН има вече — поясни проф. Кънчо. — БАН значи Българска академия на науките.

— Само че нашата БАН означава Безименна академия на невидимостта.

— Вижте какво — каза проф. Кънчо. — Колкото по-велик е един учен, толкова по-скромен е той. Например Айнщайн си е нямал даже колан за панталоните от и ги е връзвал с канап.

— Вярно ли? — възкликна Сисулу.

— Вярно ами! Това съм го чел в „Космос“. Толкова е бил скромнен той. Ето защо и аз предлагам да си изберем също такова скромно име. Например... Лаборатория на невидимостта!... А? Какво ще кажете? ЛА-НИ! ЛАНИ! Хем скромно, хем тайнствено. Има ли други предложения? Няма. Да гласуваме.

Така новият научноизследователски колектив се нарече ЛАНИ — тоест Лаборатория на невидимостта.

— Трябва да си имаме марш! — извика Марта Щурчето. — Сисулу ще напише думите, а аз ще намеря музиката.

— Аз съм ги вече измислил! — скочи още по-развълнуван Сисулу. — Чуйте!

Изправи се, окашля се и издекламира:

ЛАБОРАТОРИО НЕВИДИМА, КАК ХУБАВА СИ ТИ!

*Лабораторио невидима, как хубава си ти!
Как чудно ти изчезват синовете ти безброй!
Как твоите ракети боботят тъй омайно!
При всеки полет нови, по-нови красоти;
тук мънички планети, там звезди гиганти,
земята пълна с перли, небето с брилянти...
Лабораторио невидима, как хубава си ти!*

— Разочаравателно! — изръкопляска възторжено Дани.

— „Очарователно“ бе! — поправи го Сисулу, много поласкан.

А страшният-научен сътрудник Митко Едисон добави:

— Само че в детската градина ние го учихме това стихотворение с други думи.

— Е та какво от това? Нали иначе си е хубаво?

— Маршът е хубав — каза проф. Кънчо. — И нека до утре Марти измисли и музиката. Който е съгласен, да гласува.

Гласуваха.

— Така! — потри доволно ръце проф. Кънчо. — Сега трябва да вървим да закусим, защото съм гладен.

— Ами план за работа? — обади се Сисулу. — Каква лаборатория сме ние без план за научна работа? И без Манифест за нашите задачи и цели?

— Наука не се прави по план — възрази Йогата. — Изобретателите изобретяват каквото им дойде наум. Чел съм, че веднъж Нострадамус, както си пиел кафето, се сетил за едно заклинание...

Както и да е, след кратък спор ланистите — нека ги наричаме отсега нататък и така — съчиниха следния

МАНИФЕСТ НА ЛАНИ ПРИ ТНТМ

ДО ВСИЧКИ ФИЗИЦИ И МЕТАФИЗИЦИ,
ХИМИЦИ И АЛХИМИЦИ!

Съобщаваме ви, че днес в София бяха положени основите на Лабораторията на Невидимостта — ЛАНИ.

ЛАНИ подкрепя движението за Техническо и научно творчество на младежта — ТНТМ.

ЛАНИ е наследник на най-великите учени и пътешественици като Нострадамус и Колумб, Едисон, Айнщайн и Гагарин. ЛАНИ ще продължава тяхното дело до окончателната победа на Човека над Времето и Пространството.

Главната цел на ЛАНИ е превръщането на материалните тела в невидими и пътуването на Човека — Хомо Невидимус, по света и у нас, вчера, днес и утре.

За постигането на тази цел членовете на ЛАНИ се задължават:

1. Да набавят опитни животни от всякакъв вид — отговорници всички.

2. Да носят гевреци, за когато се правят експерименти — отговорник страшният-научен сътрудник Митко Едисон.

3. Да търсят всякакви черни материали за експериментите — отговорници всички.

4. Да набавят научна литература, свързана с проблема на невидимостта — отговорник Сисулу Софийски.

5. Да осигурят тайна защита срещу попълзновенията на господин Хикс, като разузнаят в бърлогата на звяра и като се влезе във връзка със старшина Марко — отговорник проф. Кънчо.

6. Да се купят билети за научно-фантастичния филм „Соларис“, дето се дава в кино „Изток“ — отговорник Дани Берлински.

7. Ако може, към гевреците да се добави конфитюр от шипки — отговорник страшният-научен сътрудник Митко Едисон.

ЛАБОРАТОРИО НЕВИДИМА, КОЛКО ХУБАВА СИ
ТИ!

ДА ЖИВЕЕ ХОМО НЕВИДИМУС!

Заб. Засега ЛАНИ е свръхтайна организация.

КРАЙ

— Великолепена манифестация! — каза Дани Берлински. — Само че трябва да я напишем на пишина.

— Каква „пишина“ бе! „Пишеща машина“ — поправи го Сисулу.

— Дайте Манифеста! — рече проф. Кънчо. — Ще го препиша у дома. А сега да вървим да...

Дани го прекъсна:

— Другари приятели, аз искам да направя едно предположение...

— „Предложение“ — поправи го търпеливо Сисулу.

— Да, аз предлагам, преди да станем невидими и тръгнем с ДЕМОН вчера, днес и утре, да решим задач, дето ни даде другарят доцент Пепа Райков за Демончо.

— Ух, вярно бе! — въздъхна уморено проф. Кънчо. — Забравихме онова пусто Демонче! Я да се опитаме! Митко, ти си свободен от това математическо дежурство.

Извадиха моливи и хартия, седнаха и започнаха да решават.

Решаваха цели двацет и две минути и седемнайсет секунди. През това време сумтяха, кашляха, кихаха, прозяваха се, почесваха се — с една дума, изстискаха всичките си математически знания. Напразно. Задачата си остана нерешена. Проф. Кънчо отчаяно махна с ръка и се изправи.

— Вижте какво, аз умирам от глад, а когато умирам от глад, не мога да смятам. Нека сега да вървим да закусим, а в четири часа ще проведем научен съвет. Дотогава си помислете за задачата и изпълнявайте точките на манифеста. Митко, я изтичай и разузнай навън!

Навън положението беше чисто, на хоризонта не се мяркаха нито старшина Марко, нито господин Хикс, нито Александър Трети. Един по един ланистите излязоха от подземията и се пръснаха. Бяха мръсни,

бяха наплескани със сажди от косите до подметките, но очите им блестяха с пламъка на неудържимия научен ентусиазъм.

Едни се упътиха към домовете си да похапнат, други към кино „Изток“ за билети, трети към Института по кибернетика и тъй нататък.

Сисулу Софийски отиде в Завода. Работниците, които отдавна познаваха негърчето, го поздравяваха, питаха го как върви борбата за освобождението на африканските народи, черпеха го с лимонада, но той като никога мълчеше. Замислено минаваше от зала в зала, взираше се в машините и хората и търсеше, търсеше отговора на въпросите, поставени в Манифеста, и по-точно — начина за изпълнението на параграф четвърти, който го задължаваше да набави научна литература, свързана с проблема на невидимостта.

Накрая се пхна в библиотеката и поиска от библиотекарката 16 тома най-различни обемисти произведения — от Майн Рид до Жул Верн и от Джек Лондон до Елин Пелин.

И потъна в четене.

ШЕСТА ГЛАВА

В КОЯТО ГОСПОДИН ХИКС ПОПАДА НА ВАЖНИ СЛЕДИ

Часове наред вече господин Хикс и старшина Марио сновяха из квартала, търсейки следи от сажди — първият с упорита невъзмутимост, вторият с все по-разгарящо се неудоволствие. Преровиха целия квартал, вгледаха се във всяко лице, всяка дреха, всяка обувка — нищо. Хора с белези от сажди нямаше и нямаше. Старшината се ядоса не на шега.

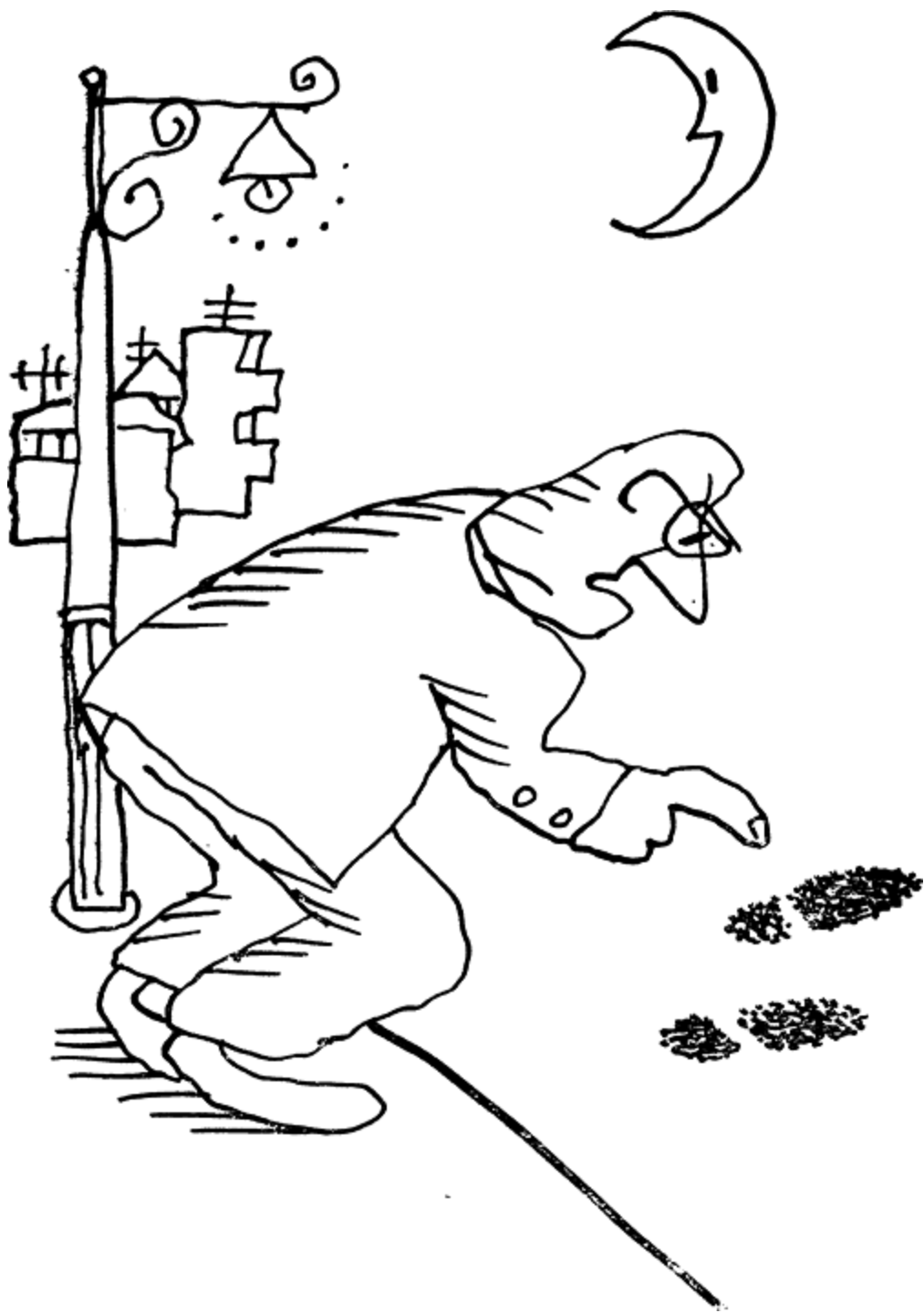
— Слушайте, господин Хикс — рече той през зъби, — хайде стига сме се въртели като мухи без глави. Вие си вървете в къщи, а аз ще отида да докладвам на началството.

— Нима смятате, че за един ден ще успеем да огледаме всички лица от махалата? — попита с убийствена ирония господин Хикс.

— Но в управлението мога да поискам хора и техника! — извика старшината с надежда, че по този начин ще се отърве най-после от досадника.

— Други не ми трябват! Що се отнася до техниката, такава имам и аз, моля! — И господин Хикс извади от джоба огромна лупа, с която започна да се взира по петната върху тротоара.

За изненада на старшината това веднага даде резултат: под увеличителното стъкло се появиха черни следи. Господин Хикс тържествуваше.

— Казах ли ви? Сега ще видим къде ще ни отведат те.
Отведоха ги в коминочистаческото бюро на „Всестранни
услуги“.

Тръгнаха по други, още по-черни следи. И стигнаха до асфалтовата база, която вари настилки за улиците.

Накрая, съсипани от умора, седнаха в градинката. Старшината кипеше. Изведнъж господин Хикс го посбута:

— Погледнете вляво!

Старшината вдигна глава, но успя само да зърне две черни фигури, които пробягаха покрай зала „Универсиада“.

— Те са! — скочи господин Хикс. — Те са!

Изтичаха към залата, но черните фигури ги нямаше вече там. Тогава господин Хикс приклекна — на тротоара и взе да изследва с лупата оставените следи. Впрочем те бяха достатъчно ясно очертани: два чифта подметки — едните малки, другите още по-малки.

— Логично! — произнесе господин Хикс. — Това са джуджетата. Или деца... Такъв случай има даже у Дикенз, където бандитите пускат дребничкия Оливър Туист през прозорчето на един дом, за да граби.

Като чу „деца“, старшината отново изтръпна. Мисълта, че тук са намесени неговите „зверчета“, не го напускат.

— Хайде де, деца! — рече той с невинен глас. — Какво ще правят деца със сажди? Сигурно са дребни коминочистачи.

— Ще видим, ще видим! — отвърна заплашително господин Хикс и без да се двоуми, тръгна по черните следи.

Които го отведоха точно пред дома на старшината.

— Какво значи това? — попита той, като впи в Марко неподвижните си очи.

— Ух, щях да забравя! — Старшината жално се засмя. — Та тъкмо днес у нас имаме коминочистачи. Знаете ли, хи-хи, от три години не съм чистил комините, та днес реших, хайде да свърша и тази работа.

И бързо се шмугна в дома си, като остави господин Хикс с лупа в ръка, потънал в размисли.

„Значи така — разсъждаваше той, — следите водят в дома на самия квартален милиционер. А защо не? Нима във филма «Признанията на следователя пред прокурора» убиецът не е самият следовател? Хм, хм, не бива да изпускам от очи този опасен Марко!“

И като се повъртя още малко около къщата на старшината, той тръгна към „Лале“. Тук съзря втората следа — пак на малки обувки,

които се губеха в стълбището. Това го окуражи и той реши да не закусва, а да продължи издирванията.

Усърдието му бе възнаградено: той попадна на още два чифта следи. Едните опираха до кино „Изток“, дето даваха „Соларис“, другите изчезваха в двора на Завода.

Но и това не бе всичко. Пред входа на Института по кибернетика видя един мъничък чифт следи, оставени очевидно от момичешки сандалки.

Злорадо чувство на мощ обзе господин Хикс. Значи тъй: в мрежата са не само милиционери, но и кинематографисти, работници, учени... И господин Хикс решително тръгна към къщи, като пътем съчиняваше наум доносите против старшината, управителя на кино „Изток“, директора на Завода и учените от Института по кибернетика.

И отново се сблъска с черните следи. Пред собствения си дом.

Бяха навсякъде: по стълбищната площадка, под прозореца на стаята и дори върху долната част на стената, като че съществото, което ги бе оставило, бе се опитало да се катери по нея... (Виж точка 5 от Манифеста)^[1].

Краката на господин Хикс се подкосиха. Седна на стъпалата и обърса потта от челото си. Ами сега? Дали шпионите не са се сетили, че той е попаднал на следите им и сега го търсят? Надникна през прозореца на стаята — нямаше никой. Поогледа се наоколо — пак никой. Това го поуспокои. Не, господа! Вие не познавате господин Хикс! Вие не можете да го уплашите нито с черни следи, нито с джуджета с бомбета! Вие тепърва ще чуете за него!

И като се покопоти, той отново стана студеният господин Хикс — писачът на доноси, страшилището на квартал Редут.

---

[1] 5. Да осигурят тайна защита срещу попълзновенията на господин Хикс, като разузнаят в бърлогата на звяра и като се влезе във връзка със старшина Марко — отговорник проф. Кънчо. — Бел. ventcis

↑

СЕДМА ГЛАВА

В КОЯТО У СТАРШИНА МАРКО НАСТЪПВА ДРАМАТИЧЕН ПРЕЛОМ

След като се изплъзна от господин Хикс и влезе в дома си, старшина Марко незабавно потърси своите синчета. В хола ги нямаше. Надникна в стаята им, в кухнята, в килера — нямаше ги никъде, макар че следите от черните им подметки бяха навсякъде. Най-после видя над вратата на банята сигнала ЗАЕТО и разбра, че са вътре.

Дрехите им намери под дивана. Приличаха на дрипи на коминочистачи, току-що излезли от стометровия комин на Кремиковци.

Находката го посмути. Нима господин Хикс е прав? Нима неговите мили „зверчета“ са членове на някаква хулиганска банда?... Като онази, дето бе разкрита миналия месец и която задигаше антени от автомобилите и цигари от павилионите?... Хм... Верен на професионалния си дълг, той претърси дрехите. Ето какво откри в джобовете на Митко Едисон:

стъклени топчета — 13 бр., химикалки без химикал — 2 бр., значки на футболни отбори — 7 бр., снимки на Пеле — 2 бр., пружини от будилник — 1 бр., фенерчета без батерии — 1 бр., сухи шипки — 3 бр., гвоздеи — 7 бр., млечни зъбчета — 1 бр., отвертки без дръжки — 1 бр., седефени копчета — 2 бр., парчета сухар — 2 бр., филмова лента — 3 метра, канап — 12 метра, медал за храброст от Балканската война — 1 бр., и други ценни предмети като безопасни игли, дъвки, огледалце, моливчета, боички, свещ и пр.

Когато обаче старшината бръкна в джоба на проф. Кънчо, веднага напипа двата листа. С треперещи от възбуда ръце ги разгъна и видя Манифеста. Буквите заиграха пред очите му. Ала бързо се съвзе и прочете текста отначало докрай. И разбра. И вълни на злорада гордост го обляха от главата до петите. Искаше му се да изтича при оня зловец господин Хикс и му покаже този документ на човешкия разум, но го възпря онази точка 5 от Манифеста, която задължаваше проф. Кънчо

да поиска от старшина Марко защита срещу попълзновенията на господин Хикс.

Колко са прави неговите чудесни момчета! Само така! Та Народната милиция съществува не за да се впряга на откачените идеи на някакъв си господин Хикс, а да защити мирния труд на гражданите, учените и децата! Не, господин Хикс, твоите попълзновения няма да минат!

Ходът на тия възвишени мисли бе прекъснат от лек шум. Старшината се обърна: вратата на банята се откряна и от нея се подаде Митко, гол-голеничък, мокър и на четири крака. След него се показва и Кънчо, в същото положение. Лазейки предпазливо, те се напъхаха под дивана, но веднага се измъкнаха, очевидно разтревожени от изчезването на дрехите.

— Станете! — прошепна нежно старшината.

Те се сепнаха, изправиха се и недоверчиво се вгледаха в баща си. От вирнатите им нослета капеше вода, ушите им бяха пълни с черна сапунена пяна.

Старшината разтвори обятия.

— Деца мои, тенетемисти! — възкликна той. — Елате да ви прегърна! Аз съм на ваша страна!

Все още не вярвайки на думите, тенетемистите нерешително се приближиха до старшината, който ги притисна до сърцето си.

— Татко бе — съобщи по-малкият син, — да знаеш, аз не съм вече Митко Пеле, а страшният-научен сътрудник Митко Едишон.

— Чудесно, моето момче, чудесно! — провикна се бащата. — Знам всичко. И отсега нататък ние тримата, наследници на Кънчо Хайдутина, сме като пръстите на ръката. Само ми разкажете, какво се случило с леля Гица и нейния комин!

И както бяха голи, Главният теоретик на ЛАНИ и неговият страшен-научен сътрудник разказаха на старшината всичко — от игла до конец: за нападението над „Нострадамус“ и пропадналата акция за превъзпитаване на леля Гица, за забравените електронни прибори в комина и за решението да станат невидими...

В това положение ги завари доктор Веса. Ужасена от вида на децата си, тя ги сграбчи за ушите и ги бухна във ваната, от което водата стана мътна като кока-кола. После ги натика в стаята им, преоблече ги и ги напои с чай и аспирин. И докато те се загряваха,

оттатък в хола между майката и таткото се проведе следният семеен диалог:

ДОКТОР ВЕСА (мнително): — Какво пак заговорничиш с децата?

СТАРШИНА МАРКО (ентусиазирано): — Ох, да знаеш, докторе, какво са замислили! Невидими ще стават и ще пътуват в историята.

ДОКТОР ВЕСА: — Глупости и половина. Детски фантазии. Игри!

СТАРШИНА МАРКО: — И какво от това? Важното е, че търсят, че... как да се изразя... че мечтаят! По-добре да вършат глупости в лабораторията си, отколкото да скиторят по улиците и крадат автомобилни антени... (Замислено) А кой знае, може и да не са глупости, а? Може нещо да изскочи от тая работа?...

ДОКТОР ВЕСА (разнежена): — Ох, Марко, Марко, кога най-после ще пораснеш? Чакат те изпити по международно право, а ти играеш с децата на невидимост!

При тия думи старшината прехапа устни и дълго мълча. После тъжно изрече:

— Знаеш ли, Веске, аз детство почти не съм видял... Преди трийсет години в нашето село нямаше нито библиотека, нито лаборатория, нито ТНТМ... Единственото ми пътешествие тогава се състоя, когато ме водиха в града, за да ме цанят в бозаджийницата... Защо сега моите деца да не търсят във физиката начини да стават невидими... и да пътуват в историята с ракета на времето?

Наистина, защо не?

Доктор Веса не намери отговор на този прост въпрос. И тогава тя мълчаливо се приближи до мъжа си и го целуна. А той, за да не издаде сълзите, които напиреха в очите му, заплашително се провикна:

— А оня клеветник господин Хикс аз ще го натикам в миша дупка!

ОСМА БУРНА ГЛАВА

В КОЯТО СЕ ПРАВИ НАУЧНО ОТКРИТИЕ

Отначало нещата се развиваха спокойно. Охранявани от старшината, който ги проведе през задни дворчета и странични улички, проф. Кънчо и Митко Едисон се добраха до „Хелиополис“ без премеждия. Бяха чисти и спретнати и носеха преизпълнението на своите задължения по програмата на Манифеста: проф. Кънчо — цяла кофа със сажди, Митко Едисон — мрежа с шест геврека и буркан конфитюр от шипки.

Разположиха тия научни принадлежности върху масата и зачакаха. Другите не закъсняха. Първи дойде Дани Берлински и с него първото раздвижване. Беше чист и спретнат, носеше билети за филма „Соларис“, кофа със сажди, които баба Зора бе взела назаем от съседите си, тъй като в къщи се отопляваха с парно, и една тенджерата. В тенджерата плуваше шаран.

— За какво е тоя шаран? — попита проф. Кънчо.

— За опитен живот — отвърна Дани.

— „Опитно животно“ — поправи го проф. Кънчо, който за първи път се сблъскваше с шарана като научен обект. — Да беше барем делфин, като Джони от цирка.

След малко дойде Гошо Йогата. Беше чист и спретнат, носеше кофа със сажди и два бели гълъба. Опитните птици още повече повишиха настроението. Работата ставаше сериозна.

Истинско вълнение обаче предизвика Марти Щурчето. Чиста и спретната, тя носеше кофа пълна със сажди и капан с шест мънички бели мишлета.

— Откъде тия мишки? — развикаха се ланистите.

— Как откъде! Ами че от Института по кибернетика. Това е научна помощ от страна на инж. кака Вера и инж. бате Ники. Истински опитни мишки. Знаят да броят до нула и са много послушни. — Очите на Марти обезпокоително заискриха: — Но, чакайте малко! — И изскочи.

Връщането ѝ бе цяла сензация: тя водеше за канапче, познайте де! — Александър Трети!

Момчетата настръхнаха, а Митко Едисон кръвожадно изръмжа:

— Сега ще го препарираме в шпирт!

Марти Щурчето мигновено вдигна юмручета за бой.

— Само да смеете! Ами че Александър Трети е опитно животно. Вижте колко е черен. Няма нужда да го боядисваме със сажди.

— Да бе! — рече проф. Кънчо, като си спомни черния котарак в мрака на стълбището. — Марти, ако работиш и в бъдеще така усърдно, ще те провъзглася за главна робиня-асистентка, а може дори и за помощник-диригент.

Появяването на опитните животни в лабораторията постави много важния проблем за тяхното мирно съвместно съществуване. Всеизвестно е, че мишките, гълъбите и шараните не обичат котарците, а котарците си умират от любов към тях, особено за сутрешна закуска. Наистина мишлетата бяха защитени от капана, но гълъбите и шаранът бяха уязвими, а Александър Трети изкусително им се облизваше. Решено бе още днес да се потърси и кафез за птиците, а котаракът да се върже в най-отдалечения ъгъл на лабораторията.

И както обсъждаха тези въпроси, чуха възбудения глас на Сисулу, който си дереше гърлото зад вратата:

— „Лани невидима, колко хубава си ти!“...

Отвориха. Чист и спретнат, той се втурна вътре като ураган и толкова блед от вълнение, че лъскавото му черно лице бе пепелявосиво. Бе много натоварен. С едната си ръка носеше кофа, пълна със сажди, с другата — торба, в която нещо шаваше; под мишница стискаше дебела книга, а на рамото му седеше Ухуру Неандерталска, симпатичната човекоподобна маймунка.

— Еврика! — разкрещя се той. — Еврика!

— Африка бе! — поправи го Митко Едисон, който не знаеше, че „еврика“ на старогръцки означава „открих“, но не успя да се доизкаже, защото внезапно стана нещо невъобразимо.

Виждайки котарака, маймунката Ухуру се озъби като свирепа горила и се хвърли върху него. Уплашен, Александър Трети се отскубна от въженцето и се замята из лабораторията, поваляйки кофите със сажди. Човекоподобната пък обърна тенджерата и шаранът запляска по пода. От торбата на Сисулу изскочи заек и зарипа по

масата. Гълъбите летяха, мишлетата пискаха, шаранът шляпаше, ланистите тичаха и викаха, асистентката се кискаше, Сисулу крещеше „Еврика!“, Митко го поправяше „Африка“, а над всичко се носеха облаци черни най-доброкачествени сажди.

Беше величествено.

След десетминутна борба Ухуру Неандерталска беше обуздана, Александър Трети вързан здраво в ъгъла, гълъбите прибрали в един грамаден буркан за туршия, мишлетата поуспокоени, шаранът върнат в тенджерата, а зайчето, донесено от Сисулу, пхнато в голяма колба. Дебел слой сажди покриваше полесражението и допреди малко чистите и спретнати тенетемисти бяха отново черни. Всички задъхано мълчаха, само Сисулу не преставаше да се хили щастливо и да повтаря: „Еврика“, стискайки под мишница дебелата книга.

Преди обаче да съобщя, какво е открил, налага — се да кажа няколко думи за Ухуру Неандерталска. Родена е тя в сърцето на африканския континент и се нарича Ухуру, което на негърски значи Свобода. Прякорът ѝ Неандерталска е напълно заслужен, защото, подобно на първобитния Неандерталски човек, тя стои на преходното стъпало между маймуната и Хомо Сапиенс. Сисулу я получи подарък от една африканска делегация, дошла в София на конгрес. Оттогава тя позабрави навиците на джунглата, научи български и отчасти френски и немски, казва „Данке“ и „Мерси“, и често помага на Сисулу при съчиняването на подходящи рими за неговите стихотворения. Има малка глава, живи очи, червено седалище и дълга опашка, и никак не обича котарците.

А сега да продължим.

— Еврика! — ревеше щастливо Сисулу.

— Е, какво само повтаряш „еврика“! — извика ядосан проф. Кънчо. — Казвай, какво чак толкова си открил?

Белите зъби на Сисулу победоносно бляснаха:

— Втората половина от принципа на невидимостта! — произнесе той бавно и гордо. — Невидимостта на светло!

— Кажи го де! — подкани го проф. Кънчо с лека завист в сърцето. Все пак нему се полагаше да открие този принцип, нали той бе Главния теоретик!

Тогава Сисулу взе книгата изпод мишницата си, разтвори я на четирийсет и първа страница, каза „Чуйте!“ и бойко зачете:

„— Цветът е зрително усещане — говореше Лойд, — той не е обективна реалност. Без светлина ние не можем да видим ни цветовете, ни самите предмети. В тъмнината всички предмети са черни и невидими. Ако върху тях не попадне лъч светлина, то те не отразяват светлината към нашите очи и у нас няма зрително доказателство за тяхното съществуване.

— Но ние все пак виждаме предметите при дневна светлина — възразих аз.

— Напълно правилно — горещо продължи Лойд. — А това е тъй, защото те не са абсолютно черни. Ако бяха *абсолютно черни*, ние не бихме могли да ги видим. Нещо повече, ние не бихме ги видели и под лъчите на ярко слънце... *Абсолютно черната боя би направила невидим всеки боядисан с нея предмет!*“

Сисулу млъкна. Очите му сияеха.

Дълга, дълга тишина последва тази научна формулировка. Само котаракът мъркаше, мишките писукаха, гълъбите гугукаха.

— Кой го пише това? — обади се най-после проф. Кънчо, поразен от току-що изречената проста истина.

— Джек Лондон.

— Вярно ли?

— Да пукна, ако не е вярно! Вижте! — И Сисулу показва корицата на книгата: ДЖЕК ЛОНДОН — РАЗКАЗИ. — Днес я прочетох в заводската библиотека. А разказът, от който ви четох, се казва БЛЯСЪК И СЯНКА.

— Иха, хайде го разкажи докрай! — примоли се Митко Едисон.

— Добре, ще ви го разкажа. Слушайте!... Значи двама млади химици искат да се оженят за една мома, но момата казва, аз ще се омъжа за онзи, който най-напред стане невидим. Съгласни сме, казват двамата химици и започват да се съревновават кой най-напред да стане невидим, и не щеш ли и двамата стават невидими в един и същи ден. И както са невидими, отиват при момата, за да се оженят за нея, но се сблъскват пред нейната врата и започват да се бият на живот и смърт. Единият е невидим-прозрачен и хвърля отблясъци от слънчевите лъчи,

а другият е невидим-абсолютно черен и хвърля сянка върху земята, и затова разказът се казва „Блясък и сянка“. Накрая, след голям бой, и двамата умират, никой не се оженва за момата и тя остава стара мома до края на живота си.

— Горката! — прошепна Марти.

— А какво стана с изобретенията им? — попита проф. Кънчо.

— Нищо. Покрусените родители на умрелите химици разрушават техните лаборатории и тайната им остава завинаги тайна.

— Язык! — каза Гошо Йогата.

— Да, какъв голям ударник за науката! — потвърди Дани.

— „Удар“ — поправи го проф. Кънчо и добави: — Няма значение, и без това ние знаем вече всичко. Ама как стана прозрачен другият?

— С едни инжекции, дето правят тялото като стъкло — поясни Сисулу.

— Е, с черна боя е по-лесно — отстъпи веднага Главния теоретик, който ненавиждаше инжекциите. — Как казва Джек Лондон? „Абсолютно черната боя би направила невидим всеки боядисан с нея предмет.“ Значи трябва да си имаме *абсолютно* черна боя, това е всичко.

— А какво е абсолютно черна боя? — попита Митко Едисон.

— Това е най-черната от всички черни бои.

— По-черна от шажди?

— По-черна от сажди и даже от туш — обясни проф. Кънчо.

И пред взора му изплува ослепителната картина на дваисет и шестия век с купищата блестящи философски камъни, които могат да превърнат тенекията в злато.

— Знаете ли какво? — каза той. — Хайде да измислим план за намиране на абсолютно черна боя и да започнем работа. Опитни животни имаме, милицията е на наша страна. Александър Трети е наш пленник, леля Гица е в поликлиниката, а татко ще се погрижи да обезвреди господин Хикс. Искате ли?

Искаха.

Седнаха, мислиха, спориха и накрая съчиниха следния

АБСОЛЮТНО ЧЕРЕН ПЛАН НА ЛАНИ

След като благодарение на Джек Лондон е открит вторият принцип на невидимостта, пред ЛАНИ стои абсолютната задача да изобрети абсолютно черна боя. За тази цел:

1. Всички членове на ЛАНИ абсолютно се задължават да потърсят и донесат всяка черна боя, от която може да стане абсолютно черна боя.

2. Всички членове на ЛАНИ абсолютно се задължават да донесат предмети, които, като изгорят, да дадат абсолютно черни сажди.

3. Сисулу Софийски абсолютно се задължава да проучи дали може да стане абсолютно черен.

4. Шофьорът на ДЕМОН Дани Берлински абсолютно се задължава да провери дали в чужбина продават абсолютно черен туш.

5. Страшният-научен сътрудник Митко Едисон абсолютно се задължава да донесе: а) храна за мишките, б) храна за заека, в) храна за шарана, г) храна за гълъбите, д) храна за Александър Трети.

ДА ЖИВЕЕ АБСОЛЮТНО ЧЕРНИЯТ ХОМО НЕВИДИМУС!

ДА ЖИВЕЕ ЛАНИ!

КРАЙ НА АБСОЛЮТНО ЧЕРНИЯ ПЛАН

След като проф. Кънчо прочете с церемониален глас новия документ, Ухуру Неандерталска бурно изръкопляска и въодушевено обяви:

— Абсо-лютна ала-бала-порто-кала!

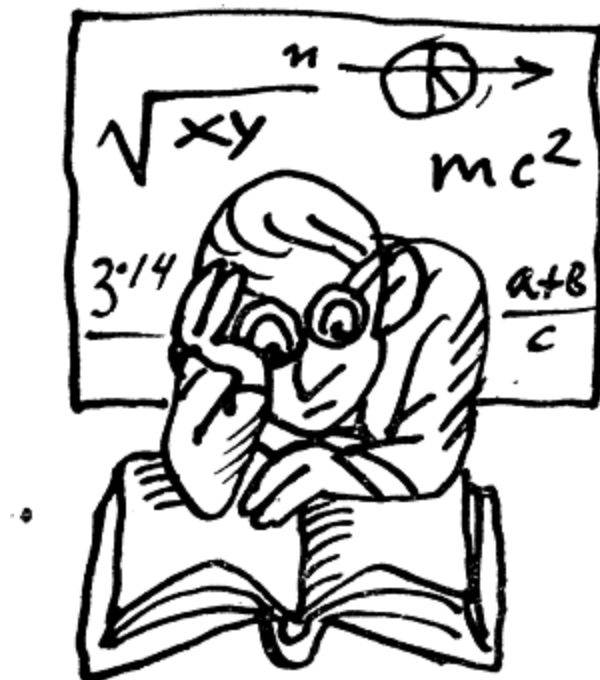
— Мълши бе! — сопна и се страшният-научен сътрудник и я плесна по червеното задниче. — Какво ражбираш ти от физика.

— Физика-музика! — направи стройна рима Ухуру я се преметна през глава.

С този знаменателен жест на човекоподобната завърши и втората част на нашата абсолютно вярна история.

ТРЕТА ЧАСТ

ХОМО ФАБЕР, ИЛИ ЧОВЕКЪТ-ТВОРЕЦ

ПЪРВА ГЛАВА

С ТРЕТА ЕКСПЕДИЦИЯ НА ДЕМОН В ДВАЙСЕТ И ШЕСТИЯ ВЕК

ДЕМОН безшумно изплува от виолетовите спирали на времето и бавно закръжи над висока, островърха планина. Хронографът отбеляза:

БЪЛГАРИЯ, 2578 ГОДИНА, ВИТОША

— Пристигнахме! — съобщи Дани Берлински и дръпна неутринните хроноспирачки.

— Да — потвърди Хомо Невидимус, — ние летим в двайтет и шестия век и скоро ще пристигнем в пространственото си местоназначение.

Пътешествениците залепиха носове на люковете и с любопитство се вгледаха в плавно сменящите се долу планински пейзажи. Под тях, забил чело в облаците, се извисяваше Черни връх.

Този път в експедицията вземаше участие цялата Лаборатория на невидимостта. Липсваше само Ухуру Неандерталска. Оставиха я в двайтетия век, защото нейните все още полумаймунски навици не бяха подходящи за високоцивилизования двайтет и шестия век.

На пулта за управление седеше Дани, до него проф. Кънчо — Хомо Невидимус. Засега всички бяха в състояние на плътна видимост, та да могат поне тук да знаят кой-кой е.

— Шофьоре, карай по-ниско! — заповяда Хомо Невидимус. — Някъде под нас, на осмия километър по шосето за Пловдив, трябва да се намира Великият център.

Хронокарът се спусна към полите на планината напълно невидим, защото бе покрит с абсолютно черна боя. И всички видяха Великия център, разположен сред безбрежно море от цветя, красив, о, колко красив.

На хронографа се появи:

ОСМИ   КИЛОМЕТЪР,   ВЕЛИКИЯТ
МЕЖДУНАРОДЕН НАУЧЕН ЦЕНТЪР

Хронокарът продължаваше да се спуска и Великият център ставаше все по-голям и скоро закри целия хоризонт пред невидимусите. Построен на мястото на бившия атомен център, той представляваше един гигантски комплекс от постройки, направени от най-различни вещества, и всички с най-чудновати форми и цветове: златисто-сферични, сребристо-триъгълни, платинено-пирамидални, прозрачно-кристаловидни,   кулообразни-кобалтовосини небостъргачи... Малко встрани се простираше нещо като огромен елипсовиден стадион, в който вместо трибуни бяха вкопани някакви дебели железобетонни стени, а самият терен бе прорязан по средата от единия до другия му край от дебела тръба, напомняща тунел.

Затаили дъх, невидимусите разглеждаха тази изумителна картина, за която не бяха и сънували дори, макар че лично Хомо Невидимус имаше усещането, че преживява съновидение... Гледката беше величествена и той си мислеше: „Ето, значи, аз съм тук, в сърцето на световната наука, в края на дваисет и шестия век, века, за който мечтаеше доцент Пепи Райков, в благословената година, когато ще намеря тъй желанния философски камък!... Ех, защо и моят научен център «Хелиополис» не е такъв, че да видят другите учени какви чудесии мога да сътворя и аз“... И проф. Кънчо меланхолично си спомни за онова мазе с хронокарчето на пода, епруветките по етажерките и портретите на Айнщайн и Едисон по стените...

Но той не тъгува дълго време, защото ДЕМОН прелетя над стадиона с тунела и се насочи към розовите градини, над които шумяха високи тополи.

— Време е да кацунем! — съобщи Дани Берлински.

— Давай зад тополите! — нареди Хомо Невидимус. — Да не ни видят тукашните учени, защото могат да ни вземат за пришълци от Марс или други планети и мъглявини, и да се уплашат.

ДЕМОН направи меко кацане върху плътната трева сред тополите. Невидимусите излязоха във времето и пространството и се огледаха. Недалеч зад върхарите на дърветата се мержелееше високото

златно кубе на сферата, което ужасно много приличаше на кубето на катедралата „Александър Невски“.

— Другари ланисти — обяви тържествено Хомо Невидимус. — След като се провряхме през бездните на времето и прелетяхме шест века към бъдещето, ние пристигнахме. Обявявам акцията „Философски камък“ за открита. Асистентката, почни оневидимяването!

В този миг гръм разтърси земята. ДЕМОН се разлюля, а невидимусите се изпонагърколиха по тревата.

— К-к-какво беше това? — едва изпелтечи Гошо Йогата.

Ала никой не му отговори, защото заедно с гърма към небесата се понесоха снопове разноцветни лъчи и звездички, също като фойерверки на Първи май. Скоро обаче заедно със замирането на ехото от експлозията, постепенно изчезнаха и звездичките, и лъчите.

— Шигурно ша ни видели... — промълви с треперещ глас Митко Едисон. — И сега ни стрелят с неутрални бомби.

— Глупости! — каза проф. Кънчо, не по-малко уплашен. — В двайсет и шестия век няма никакви неутронни бомби, защото в двайсет и шестия век няма да има изобщо никакви войни.

— А може би ни посрещат с празнични илюминации? — подхвърли Сисулу Софийски.

— Ами! Как ще ни посрещат, когато даже не са ни видели как кацаме? — възрази Хомо Невидимус. — Хайде, асистентката, побързай с оневидимяването.

Без да се бави, Марти Щурчето чевръсто изнесе от хронокара кофа, пълна с абсолютно черна боя, но толкова черна, че кофата изглеждаше празна. Потопи в нея голяма четка и започна да маже, най-напред проф. Кънчо. И където мацнеше, там тялото изчезваше. Боядиса главата му и той остана без глава. Това беше толкова смешно, че всички се запревиваха от смях. После остана без гърди, без ръце, без крака и накрая изчезна съвсем. Виждаше се само сянката, която тялото му хвърляше върху земята, и той си спомни за разказа на Джек Лондон и за двамата нещастно влюбени учени, единият от които беше прозрачен, но хвърляше отблясъци, а другият — абсолютно черен, но хвърляше сянка. И, кой знае защо, потрепера от лошо предчувствие...

На същата бояджийска процедура бяха подложени и останалите ланисти, а накрая и самата Марти. От този момент на полянката сред

тополите нямаше нищо — нито хронокар, нито пътешественици. Единствено шест трътлести сенки се мяркаха по тревата и шест призрачни гласове се носеха във въздуха.

— Готово! — провикна се Хомо Невидимус. — Да вървим!

И поведе ЛАНИ към Великия международен научен център, средището, в което бяха събрани най-великите улове на човечеството: от физици до биолози, от химици до педагози, и какви ли не още... Мястото, където туптеше сърцето на човешкото Познание.

Хомо Невидимус си спомни онази първа среща със Спартак в бялата палатка, спомни си и разговори с доцент Пепи Райков, неговото поръчение, и обмисляше предстоящия първи контакт с наследниците на Айнщайн и Едисон. Как да ги поздрави? Какво да им каже? И как да поиска от тях философски камък?

Нов взривен удар разтърси земята и нов сноп разноцветни звездички полетя към небесата. Този път Хомо Невидимус хич не се уплаши, защото съзря източника на експлозията: бе стадионът с тунела.

— Не се страхувайте! — каза той. — Елате! Знам какво е това.

И докато вървяха към стадиона, те виждаха минувачите, които крачеха край тях, всички в бели лаборантски манти, тънки очила без рамки и бради на академици. По стените на златните и платинени сгради висяха портретите на Нютон, Едисон, Менделеев, Айнщайн, Златаров и на някакви други учени, които невидимусите не познаваха — очевидно бяха от вековете, последвали 1979 година.

Скоро се озоваха край стадиона и пред главния вход се спряха приятно изненадани. Точно над тях висеше табелка с надпис:

ТНТМ, ЛАБОРАТОРЕН СУПЕРСИНХРОФАЗОТРОН ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА
ФИЛОСОФСКИ КАМЪНИ.

ТИШИНА!! ТУК СЕ МИСЛИ!!!

— Ей, също като нашата заводска лаборатория! — възкликна Гошо Йогата.

— То се знае — поясни проф. Кънчо. — Тенетеме ще има винаги, докато ще има деца и младежи.

След това мъдро изказване те минаха мълчаливо навътре и отново се спряха, този път съвсем шашнати: стадионът беше къде-къде по-обширен от стадиона „Васил Левски“, дебелите железобетонни стени бяха истински бункерни закрития, а тунелът всъщност представляваше нещо като колосално дуло на оръдие, в което можеше да се вместят стотина автомобила, и което бе насочено към една гладка металическа стена, кой знае колко дебела.

Пристъпвайки предпазливо на пръсти, невидимусите се приближиха до едно от закритията и надникнаха. Пред голямо командно табло, с гръб към тях стоеше един мъж в бяла манта и пипаше бутоните и лампичките, като тихичко си шепнеше някакви математически формули. В мига, в който го съзря, Хомо Невидимус изтръпна: та този гръб, този гръб тук не е ли на...? Не, не може да бъде! Аз навярно...

Но той не можа да довърши размишленията си, защото човекът с познатия гръб произнесе ясно и отчетливо пред микрофона:

— Готови ли сме?

Хомо Невидимус едва не изкрещя от изумление: та този глас, този глас не е ли на... Не, невъзможно! Аз сънувам!

— Готови сме! — долетяха от високоговорителя детски гласчета и тези гласчета също се сториха много познати на Хомо Невидимус, толкова познати, че не можа да определи веднага чии са.

Тогава човекът отпред започна да брои:

— ... Десет... девет... осем... седем...

Отсреща на терена дулото на оръдието започна да вие и бучи.

— ... Шест... пет... четири... — броеше познатият мъжки глас.

Цевта на оръдието стана ослепително червена като пещите на Кремиковци.

— ... Три... две... едно... Нула!

Оръдието стреля. Земята се разтърси. В металическата стена със страшна сила се удари мълния. От мишената към небесата се понесоха снопове лъчи и шарени звездички.

И когато ехото от гърма замря и звездичките изчезнаха, там, отсреща, от едно странично закритие изскочиха шест детски фигурки и изтичаха към мишената, като взеха да разглеждат мястото на удара.

От високоговорителя прозвуча гласче и на проф. Кънчо то се стори толкова безумно близко, сякаш идеше от собствените му гърди...

— Другарю академик — казваше то, — експеримент номер три хиляди осемстотин шейсет и втори не даде никакъв резултат.

— Странно! — произнесе тихо човекът с мантата. — Това отдавна не ми се е случвало... — И извика в микрофона: — Деца, бъдете готови за следващия опит!

Отсреща шестте фигурки веднага се махнаха от мишената и се мушнаха в бетонното закритие.

Все тъй, без да се обръща, човекът с познатия гръб взе да почуква с нокът по мигащите лампички на таблото.

— Дявол да го вземе... — мърмореше той — какво става с тази пуста машина? Сигурно пак са я пипали дечурлигата! Ех, тия тенетемисти! Ушите им ще скъсам!... Но, не... не... тук има нещо друго... Май че някакви странични биотокове смущават неутринната апаратура...

И се обърна.

Хомо Невидимус неволно нададе вик:

— Другарю Пеппи Райков!

ВТОРА ГЛАВА

С ПРОДЪЛЖЕНИЕ И СРЕЩА С ПЕПИ РАЙКОВ

Да, беше лично Пепи Райков! Без всякаква разлика!

Той се огледа озадачено наоколо: нямаше никой. Почеса се по тила и промълви: „Ето че започнаха да ми се причуват гласове на привидения! Трябва да си почина!“

— Не, не, не! — извикаха едновременно шест гласчета. — Ние не сме привидения! Това сме НИЕ! Не ни ли познахте?

Сега вече човекът с лицето на Пепи Райков се засмя:

— Ей, хлапета, не ви ли е срам? Провалихте експеримента и отгоре на това си правите шеги с мен! Никакви философски камъни няма да ви давам повече. Я стига сте се крили и се покажете!

Вече напълно объркан, проф. Кънчо тихо проговори:

— Но, другарю Райков, ние не се крием, ние сме тук, пред вас.

Сега вече беше ред и на Пепи Райков да се смае:

— Че кои сте тия ВИЕ? — недоверчиво попита той.

Отговори му леко фъфлене:

— Аз съм Митко Едишон, страшен-научен сътрудник на ЛАНИ.

— Трай! — прекъсна го ядосано Хомо Невидимус. — Нямаш право да говориш пръв!

— А пък аз ще кажа на другаря Пепи от двайшетия век, че не ми даваш да говоря с другаря Пепи от двайшет и шестия век!

По лицето на Пепи Райков пробяга несмела усмивка:

— И все пак, обяснете ми, кои сте вие?

Взе думата проф. Кънчо:

— Не си ли спомняте, другарю Райков? Аз съм Хомо Невидимус, ръководител съм на Лабораторията на невидимостта при ТНТМ, а другите са нейни членове и правим електрокар с дистанционно управление за Завода.

— Хомо Невидимус? — вдигна вежди Пепи Райков. — Какво точно значи това?

— Това значи, че сме невидими и че сме дошли от двайсетия век.

— Невидими от двайсетия век? Че как тъй? Ние даже в двайсет и шестия век не сме още осъществили нито придвижването във времето, нито невидимостта на физическите тела, а вие... Не може да бъде!

— Може, може! — провикна се проф. Кънчо. — Спомняте ли си, когато веднъж си говорихме с вас за тия неща?

— С мен? — удивено вдигна вежди Пепи Райков. — Че аз никога не съм бил в двайсетия век.

— Ама нали вие сте доцент Пепи Райков?

Пепи Райков поклати глава и се усмихна:

— Отдавна вече не съм доцент. Сега съм академик и съм ръководител на ТНТМ във Великия международен научен център и се занимавам с обучението на децата в производството на философски камъни в лабораторията на суперсинхрофазотрона.

— Философски камъни! — викна радостно проф. Кънчо. — Та тъкмо затова и сме дошли при вас!

— За какво ви са? — попита академик Пепи.

— За да ги занесем на доцент Пепи... тоест на вас! — отвърна проф. Кънчо вече окончателно объркан.

Академик Пепи вдигна високо ръце пред събеседниците си, макар че не ги виждаше.

— Чакайте, чакайте, деца, нека сложим нещата и мислите си в ред! Аз никого не съм пращал за философски камъни, защото си ги правя сам.

— Ама ние не ви лъжем, честна пионерска! — едва не проплака от обида проф. Кънчо.

— Вярвам ви... — рече замислено академик Пепи. — Пътешествия в бъдещето, разместване на времето... Дявол да го вземе, хората в двайсетия век са били наистина смели, умни и силни... Па и този доцент Пепи... — Той се засмя. — Но, кой знае, този ваш доцент Пепи Райков може да е някой мой далечен пра-пра-пра-пра-прадядо! Физиката е наша семейна традиция от пет века насам, та възможно е...

— Видяхте ли? — каза проф. Кънчо, поуспокоен. — А сега, моля, дайте ни малко философски камъни, защото става късно и родителите ни ще се безпокоят. Време е да се върнем в двайсетия век.

— Бива! — отвърна академик Пепи. — Само че нека сключим едно споразумение: аз ще ви дам философски камъни, а вие ще ми разкриете тайната на невидимостта. Загрявате ли?

— Дадено! — заяви Хомо Невидимус. — Чуйте: тайната на невидимостта е много проста. Боядисвате се с абсолютно черна боя, и готово! Абсолютно черната боя поглъща всички светлинни лъчи и затова е невидима. Това го е написал още на времето Джек Лондон в един свой разказ, може да сте слушали за този писател.

— Вярно бе! — възкликна академик Пепи. — Как не се сетих досега! Благодаря ви, деца, благодаря. Ще се възползувам от откритието. Само че не знам как се прави абсолютно черна боя, защото на тази земя абсолютни неща няма.

— Ще ви кажем как, когато следващия път дойдем пак при вас — успокои го Хомо Невидимус. — А сега дайте ни философски камъни.

Академик Пепи бръкна в една картонена кутия и извади шепи камъчета... Какви ти камъчета! Брилянти бяха това, по-ослепителни от всякакви перли и други такива.

— На! — каза той и ги подаде напред в празното пространство.

Хомо Невидимус протегна невидимата си десница и ги пое и те увиснаха във въздуха.

— Но, деца, кажете ми — попита академик Пепи, — за какво ви са тия философски камъни?

— Как — за какво? — провикна се гласът на Йогата. — За да правим магии и да превръщаме оловото в злато.

— Магии ли? — намръщи се академик Пепи. — Че кой си ти, дете искаш да правиш магии с философския камък?

— Аз съм Гошо Йогата и умея да правя фокуси и магии.

Академик Пепи се засмя и около очите му се образува мрежица от весели бръчки.

— Слушай, моето момче, тия философски камъни нямат нищо общо с магии и чародейства. Те са концентрирали в себе си усилията на стотици учени в продължение на векове. *Учени*, а не *йоги* и *магесници*! И никакви магии не се правят с тях! Остави магиите на врачките, а ти се залови мъжки за електрокара. И изобщо нека всеки да си гледа своя век... Нали знаете какво е казал Левски? „Времето е в нас, и ние сме във времето, то нас обръща и ние него обръщаме!“

Йогата не реагира: беше си глътнал езика.

Настъпи дълго мълчание. Чуваха се сърчицата на невидимусите да бият като барабанни удари. А академик Пепи се бе загледал навън

към огромния суперсинхрофазотрон. Най-после той произнесе много тихо:

— Вижте какво, мили тенетемисти от двайсетия век, има една малка засечка в нашето споразумение. *Аз бих могъл* да приложа вашето откритие за невидимостта, защото иде от миналото към мен, но вие *не можете* да използвате философския камък.

— Защо? — попита Хомо Невидимус, силно обезпокоен.

— Чуйте ме добре и следете мисълта ми: ако вие занесете тия камъни в двайсетия век, аз няма да съм вече техен откривател и производител, а моят пра-пра-пра-пра-пра-дядо доцент Пепа Райков. Загрявате ли? И тогава няма да съществува този суперсинхрофазотрон, и аз никога няма да стана академик, и вие никога няма да дойдете тук, за да просите философски камъни, защото ще си ги имате...

Мисълта не беше много проста, но проф. Кънчо я разбра.

— Да, бе... — въздъхна той. — Значи, ако си ги имаме философските камъни в двайсетия век, няма да стане нужда да пътуваме в двайсет и шестия век...

— Точно така!

Отвън долетяха гласчета, ония гласчета от високоговорителя, и след минутка в закритието нахлуха шест хлапета: едно момиче с плитка и пет момчета, едно от които беше негрче...

Хомо Невидимус диво изкрещя и обзет от неудържим ужас, хукна към изхода, разблъсквайки децата. И тук стана нещо невероятно: за един кратък миг той видя пред себе си себе си, тоест лично проф. Кънчо! Хомо Невидимус с всички сили го избута встрани, излезе и почти със скоростта на светлината се понесе към спасителния хронокар, там зад тополите... До себе си съзираше подскачащите сенки на другите невидимуси...

Спряха се около ДЕМОН, задъхани, все тъй в плен на паниката.

— В-в-в-видяхте ли? — едва изписука Хомо Невидимус.

— В-в-в-видяхме! — обади се жално-жално Сисулу Софийски.
— Там беше даже и аз!

И като каза това, Сисулу не усети, че прави езикова грешка. Но никой не забеляза това, защото даже трътлестите им сенки трепереха върху тревата.

— И аз бях там! — каза Марти.

— И аз!

— И аз!

— И аш!

— Всички бяхме там. Всички! — добави тихо проф. Кънчо. —
Че как тъй?

— Много просто — каза многозначително Йогата. — Това беше
магия.

Никой не се опита да го опровергае.

— Хайде да ше евакуираме оттук! — предложи Митко Едисон.
— Гладен съм.

— Аз също — каза Марти Щурчето.

И тъкмо да се приберат в ДЕМОН, Хомо Невидимус попита:

— Ами без философски камък ли ще си вървим в двайсетия век?

Чу се хихикане: беше Йогата.

— Ами! — извика той. — Я гледайте тук!

И всички видяха няколко висящи във въздуха, фосфоресциращи
философски камъчета, които Йогата очевидно държеше и шепата си.

— Какво значи това? — попита мрачно проф. Кънчо.

— Това значи — отвърна Йогата лекомислено, — че аз не съм
балама и че сега вече ще мога да правя магии и да превръщам нещата в
злато. Я да видим! Джиана-самаджи-джарани!

Камъчетата се придвижиха към един розов храст, докоснаха го и
розите станаха златни. После те се преместиха към една дървена
скамейка, докоснаха я и тя стана златна. После те бързо отскочиха към
един бетонен телеграфен стълб и той стана златен...

— Готово! — провикна се ентузиазирано Гошо Йогата. — Сега
аз съм вече истински йога и даже великият йога Вишну Девананда
трева пасе пред мен.

Заплашително мълчание посрещна тия думи. Сетне Хомо
Невидимус замахна невидимо към невидимата шепа на Йогата,
камъчетата се разпиляха по тревата, блещукайки с червени пламъчета
и превръщайки всяка тревица в злато.

— Ей, защо ме удряш бе? — извика Йогата.

— Защото си крадец, затова! Защото си взел без разрешение
камъните, затова! — И Хомо Невидимус яростно се метна върху
сянката на Йогата.

След минутка, под лъчите на ослепителния залез, на полянката
сред тополите шест сенки се боричкаха, блъскаха, риташа, утъпквайки

меката трева и ревейки до пресипване:

— Крадец! Крадец на философски камъни!

— Те са мои!

— Не са твои! Те са на академик Пепи!

— На него не му трябват...

— Ще те изключим от тенетеме!

И Хомо Невидимус блъскаше с юмруци по крадеца и от обида от очите му потекоха сълзи.

— Кънчо! — прошепна някой до него и го погали по челото. —
Защо плачеш? Кънчо!

Той отвори очи: до него стоеше доктор Веса и бършеше мокрото му от сълзи лице.

ТРЕТА ТЕНЕТЕМИСТКА ГЛАВА

В КОЯТО ДЕМОНЧО ПАК СЕ ИНАТИ

— Какво си сънувал пак? — попита тя.

— Не можахме да вземем философските камъни — изхлипа той, окончателно събуден.

— Философски камъни? — удиви се тя. — Боже мой, трябва да те покажем на психиатър. Откъде ти идат такива странни сънища? — Видя върху масичката книгата „Пътешествия в бъдещето“. — Е, да, разбира се, снощи пак си чел до късно. Хайде, ставай, ставай! Майстор Златан звънна, пита, няма ли да ходиш днес на кръжок, другите са вече там.

Проф. Кънчо погледна часовника: беше девет. Скочи от леглото, светкавично понамокри с пръст очи и уши, облече се и хукна към Завода.

Естествено, железните порти бяха вече затворени и той трябваше да влезе през страничния вход.

— Професоре, ще ти пишем отсъствие! — накара му се бай Нешо.

Проф. Кънчо махна с ръка и се понесе към бояджийския цех.

— Професоре, къде така късно? — викаха работниците, пръскайки новите електрокари с лъскава, черна боя.

— Демончо май е тръгнал без тебе! — подвикваха други.

На проф. Кънчо хич не му беше до шеги — все още беше под подтискащото впечатление от провала на акцията „Философски камък“ и затова не се спря пред никого. Излезе от цеха и се озова край опитната площадка.

Тенетемистите бяха тук, тук беше и бай Златан. Наобиколили голям електрокар, те наблюдаваха първите опити на Марти Щурчето да подкара машината. Дани Берлински кавалерски обясняваше как най-лесно се правят остри завои и как се преминава на заден ход. Мустаците на майстор Златан, войнствени и черни, трептяха от възхищение пред бързите успехи на новата тенетемистка. Като усетиха

обаче присъствието на проф. Кънчо, те гневно насочиха рогчетата си напред.

— Пак закъсняваш, Професоре! Какво значи това?

— Успях се, майсторе — прошепна проф. Кънчо. — Сънувах страшен сън.

— Аха! И какво е било страшното в него? — попита също тъй шепнешком бай Златан, за да не го чуят другите.

— Ами... бях в два̀йсет и шестия век и там видях нашия кръжок. Ама целия! Честна дума! И си правехме философски камъни, като в магиите, само че със синхрофазотрон... И после се сбихме и замалко не изключихме Йогата от ТНТМ, загдето е задигнал философски камъни без разрешение, но после се събудих и не можахме да го изключим и философските камъни останаха там...

— Жалко, много жалко!

— И знаете ли кого видяхме в два̀йсет и шестия век?

— Не се сещам.

— Доцент Пе́пи! Честна дума! Само че не беше доцент, а академик Пе́пи Райков. И ни говори разни интересни неща...

Бай Златан свирна от възторг, после се наведе към ухото на проф. Кънчо и зашептя:

— Само че не му казвай за това на нашия Пе́пи, че ще вземе да се възгордее и няма да иска да говори с нас, простите майстори.

— Няма, няма! — увери го проф. Кънчо.

— Добре. И какво значи ви каза академик Пе́пи от два̀йсет и шестия век?

— Ами... каза ни да не се мешаме в работите на два̀йсет и шестия век. И каза да си останем в два̀йсетия, нашия де, век, да си гледаме кръжока и училището... А също така ни каза, че магиите са за врачките, а ние да се заловим мъжки за електрокара...

— Умен човек е този академик Пе́пи, честно слово! Е, щом е тъй, да вървим! — И като засука мустак, майстор Златан прегърна с мощната си десница проф. Кънчо и го поведе към електрокара, на който се мъчеше Марти Щурчето.

Проф. Кънчо едва поздрави приятелите си. Все още чувствуваше към тях враждебност и дори усещаше болки по тялото си, там, където юмруците им го бяха засегнали по време на невидимия бой на полянката сред тополите.

Йогата се лепна до него и прошепна в ухото му:

— Слушай, я измъкни от Майстора малко от боята му за мустаци. Виж, колко са черни. Ще стане за оная работа.

Това не беше лоша идея и макар че беше дадена от Йогата, проф. Кънчо реши да я осъществи на всяка цена.

Влязоха в лабораторията. Пред пулта за телеуправление на Демончо се суетеше доцент Пепи Райков и свързваше някакви проводници. В ъгъла безпомощно лежеше макетът.

— Пепи, предавам ти ги живи и здрави! — заяви майстор Златан.

Доцент Пепи скочи, завъртя се около тенетемистите, постави Демончо в средата на стаята, развика се:

— Днес тая сатана, ще не ще, трябва да тръгне, нали? Кой ще шофира?

Всички се заблъскаха към пулта. И, както миналия път, не мръдна само проф. Кънчо. Доцент Пепи го стрелна с поглед:

— Професоре, май че отново те тревожи нещо, а?

— Другарю Райков — отвърна тихо проф. Кънчо, — искате ли да поговорим пак по един научен въпрос?

— Искам.

Излязоха и седнаха на скамейката пред бояджийския цех, откъдето един по един се изнизваха готовите електрокари, новички, лъскави, елегантни, като абитуриенти на бал, червени, жълти, зелени, и *черни!*, ох, колко черни, почти абсолютно! Тази черна гледка накара проф. Кънчо да атакува фронтално.

— Другарю Райков, ако, да речем, стана невидим, какво ще кажете?

Доцент Пепи се почеса по тила, изпусна тъжна въздишка и загледан в черните електрокари, носталгично заговори:

— Ох, професоре, не човъркай стара рана. Откакто съм навършил шест години, не съм престанал да мечтая да стана невидим. Сега съм вече на трийсет и кусур, и все още нощем, когато затворя очи за сън, си представям, че съм невидим, че мога да пътувам навсякъде и влизам навсякъде...

— Къде? — прекъсна го жадно проф. Кънчо, като си спомни Великия научен център, златните небостъргачи, гърмящия суперсинхрофазотрон и зад бетонното закритие оня, другия, академик

Пепи Райков, който произвеждаше в кръжока на ТНТМ философски камъни.

— Къде ли? Ами... в разузнавателни централи на бандитски армии, за да задигна тайните им документи... В подземни градове, където нови фашисти готвят смъртоносни оръжия... При доносчиците, които кроят поредната си клевета... После някъде в Африка, в килията на затворен борец за свобода, за да му занесе утеха и тютюн... При гладуващите деца в Пакистан, за да им дам мляко... И така нататък, и така нататък... Има достатъчно места, които един енергичен невидим човек би могъл да посети, и хиляди неща, които би могъл да оправи...

— Ами защо тогава не се заемете с проблема на невидимостта на материалните тела?

— Защо ли?... Хм... Защото, Професоре, силичките ми са слаби за него. Проблемът е много, много сложен и едва ли някога ще бъде решен. Загриваш ли?

Проф. Кънчо замалко не му каза, че този проблем е *вече* решен от ЛАНИ, но благоразумно замълча. Пък и не му се искаше да признае, че е предал вече тайната на академик Пепи от двайсет и шестия век.

— Други въпроси? — попита доцент Пепи.

Ох, колко много въпроси се въртяха в главата на проф. Кънчо! Но зададе само един от тях:

— Другарю Райков, мога ли да си взема малко от черната боя, с която боядисват електрокарите?

— За какво ти е?

— Ами... да си боядисам едни кюнци. Бидона ще го върна.

— Може... — Доцент Пепи стана. — Е, да вървим!

И отново се мъчиха цял час с Демончо и отново Демончо не искаше да тръгне, както трябва.

Малко преди пладне доцент Пепи Райков, раздразнен от неуспеха, бутна Демончо в ъгъла и попита:

— А вие решавате ли задачата, която ви дадох? Онази, за схемата на Демончо?

— Ааа... дда... — замънка уклончиво проф. Кънчо.

— Ще имам ли решението до събота?

— Уха!

Добре, че дойде майстор Златан, та измъкна тенетемистите от неловкото положение.

— Болшевики! — викна той. — Хайде на закуска! И си измийте лапите!

Тенетемистите се втурнаха към чешмите. Нямаше как — иначе щяха да изпоцапат белите покривки в бюфета.

Преди да излезе обаче, проф. Кънчо успя да вземе от рафтовете с химикалите едно кръгло шише, което напълни с вода и пъхна в джоба...

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

В КОЯТО СЕ ПРОВЕЖДА АКЦИЯ „ЧЕРНА БОЯ“

Скупчени около сандвичите, те проведеха светкавичен научен съвет.

— Значи — шептеше проф. Кънчо, — обектите се разпределят така: стругарният цех на Йогата, монтажният на Сисулу, моторният за Дани, бояджийският за Митко и десенаторният за Марти. За мен остава майстор Златан. И ако ви питат за какво ви е боята, казвате — за кюнци.

— Аз няма кюнеци в къщи — каза Дани. — Има радиатори за парь.

— „Парни радиатори“ — поправи го Сисулу. — Измисли нещо друго.

Възражение направи и Митко Едисон.

— Аз ишкам в счетоводството.

— Там боя няма.

— Има, има. Има черно маштило.

— Е, добре, ти поемаш счетоводството, а Йогата бояджийския цех. И ви правя предварително предупреждение: който задигне нещо без разрешение, ще бъде изгонен от ЛАНИ.

— Ако не ни дадат с разрешение? — попита Сисулу. — В книгата „Велики изобретатели“ пише, че Едисон е задигнал жици от лабораторията, където е работил, за да си прави изобретения в къщи.

— Той е задигал от капиталистите — обясни търпеливо проф. Кънчо. — А този завод е наш.

— Ами щом като си е наш, защо да не си вземем вшишката боя? — попита Митко Едисон, в отговор на което заслужи плесник по врата.

Страшният-научен сътрудник нададе страшен рев, но никой не го утеши.

Съвещанието приключи с този във висша степен справедлив наказателен акт и след като получиха от бюфетчията най-сладките

баклави, тенетемистите се пръснаха из цеховете, за да проведат акцията „Черна боя“.

Ето накратко как мина тя:

Проф. Кънчо отиде в гардеробната. В тоя час тя бе пуста и той веднага отвори шкафчето, където се намираха вещите на бай Златан. На полицата, до пешкира, сапуна и четчицата за мазане на мустаците стоеше бутилката.

Един миг проф. Кънчо се колеба — той нарушаваше собствената си забрана да не се взима нищо без разрешение, но все пак посегна към бутилката. Та как би просил от майстор Златан боя за мустаци, щом като си нямаше нито мустаци, нито брада? А за кюнци тази боя явно не ставаше. Следователно... Като си обеща да възстанови задигнатото при първия удобен случай, той извади от левия си джоб празно плоско шише и го напълни с дъхащата на лаванда черна течност. Измъкна от десния си джоб кръглото шише, което бе взел от лабораторията и бе допълнил с вода, и изля съдържанието му в черната бутилка. После енергично я поразклати, остави я на място до четчицата, затвори шкафчето и се измъкна, ни лук ял, ни лук мирисал.

И чак навън хвърли кръглото шише. Без да забележи залепеното върху него етикетче с надпис Na_2S — едно обстоятелство, което щеше да има страшни последици... Но, хайде да не изпреварвам събитията.

Митко Едисон бутна вратата на счетоводството. В големия салон весело тракаха сметачните машини, от радиоуредбата се носеше гласът на неуморимата Олимпия Рилска, която не млъкваше по цели дни.

— Вижте кой ни е дошел на гости! — възкликна една счетоводителка.

Тракането секна, избухна колективен женски възглас:

— Яааа, Митенцето!

Десет счетоводителки грабнаха Митенцето, качиха го върху едно бюро и го запрегръщаха и замляскаха, писукайки думи като: „Миличкият, откога не си идвал при нас!... Как е майка ти?... Ами Демончо?... Я да видя зъбчетата ти... Виждаш ми се отслабнал!...“

И тутакси около Митко се появиха очакваните лакомства като шоколади, медени питки, бонбони, стафиди, ореховки, тригуни,

бадеми и други подобни, които счетоводителките много обичат да държат в чекмеджетата си.

След петнайсет минути Митко Едисон си излезе с надут тумбак.

И чак на улицата се сети, че е забравил да вземе туш. Но нищо. С натежал стомах успя да се дотътри до асфалтовата база и напълни голяма консервена кутия с катран.

Сисулу Софийски влезе в монтажното.

— Здравей, здравей! — завикаха наоколо работниците. — Ще пердашим ли расистите?

— Здравейте, другари работници! — отвърна той. — Колониалната система е обречена на провал.

— А как е поезията? Написа ли нещо ново?

— Написах — рече скромно Сисулу — Химн на монтажния цех.

— Е, това е чудесно! Най-послед един поет да се сети и за нас. Я да чуем!

Сисулу се поизкашля в шепата си и започна силно и звучно, и думите му потекоха в ритъма на конвейера:

МОНТАЖНО ЛЮБЕЗНО, КАК ХУБАВО СИ ТИ!

*Монтажно любезно, как хубаво си ти!
Как чудно ти пеят конвейрите безкрайни!
Как твоите машини сглобяват се тъй трайни!
При всеки монтьор нови, по-нови красоти,
тук бумтят бургии, там чукове гиганти, каси, пълни
с пирони, залите с левенти...
Монтажно любезно, как хубаво си ти!*

Сисулу млъкна, а работниците завикаха „Браво!“, наобиколиха поета и в тържествен марш го изпратиха чак до изхода...

Кой поет, па бил той най-нескромният, би посмял при такъв апотеоз да проси черна боя или нещо друго? Сисулу също не поиска

нищичко и след като се раздели с работниците, отби се в най-близкия бояджийски магазин и купи пет кутии черна вакса — екстра качество.

Гошо Йогата отиде в бояджийския цех. Тук бои имаше колкото си щеш и всякакви — от млечнобели до траурночерни. И ако тук не можеш да си отбереш малко абсолютно черна боя, здраве му кажи!

Размахвайки магическата си тояжка, Гошо застана до Никифор Факира, който се занимаваше с пълненето на бидоните с боя. Около него бяха струпани най-малко дваисет бидона от всякакви цветове.

Между двамата се разви следният диалог:

Гошо Йогата: — Аз знам едно заклинание, което превръща бялата боя в черна.

Никифор Факира: — Хайде бе!

Йогата: — Да пукна, ако те лъжа! Искаш ли да видиш?

Факира: — Искам.

Йогата: — Ако направя магията, какво ще ми дадеш?

Факира: — Каквото поискаш.

Йогата: — Искам да ми дадеш черната боя, дето ще я направя от бялата.

Факира се съгласи и Йогата постави пред него два бидона — единият бял, другият черен.

— Сега аз ще произнеса заклинанието и бялата боя ще стане черна — каза той. — Само че, докато правя магията, ти не трябва да гледаш. Обърни се!

Факира се обърна с гръб към бидоните и с лице към прозореца, Йогата започна:

— Вишну Девананда, превърни тази бяла боя в абсолютно черна! Джиана-самаджи-джарани! И нека твоята воля...

Докато слушаше заклинанието, Факира зърна в стъклото на прозореца как Йогата посяга към купа бидони, взима един черен, сменя го с белия и отново забива нос в земята, продължавайки:

— ... И нека твоята воля се превърне в действителност!

Тогава Факира, невъзмутим, също посегна към купа, взе един черен бидон и го смени с другия.

— Джиана-самарджи-джарани! — завърши Йогата. Изправи се, отвори очи, погледна омагьосания бидон и рече: — Готово! Бялата боя

стана черна.

— Браво, йога! — възкликна Факира. — Същински мистер Сенко! Можеш да си вземеш черната боя. Заслужи си я.

Доволен от постижението си, Йогата вдигна черния бидон и, свирукайки си, излезе. Зад него Никифор Факира ехидно промърмори:

— На факир факирлъци ще продава, ха-ха!

При пропуска бай Нешо спря Йогата.

— Гошо, какво е това, дето носиш в бидона?

— Аа, водица... — отвърна невинно Йогата, треперейки да не би бай Нешо да поиска да провери.

Бай Нешо наистина провери. Отвинти капачето на бидона и изля малко от течността. Действително беше вода, само че мръсна. — Може! — рече той. — Минавай!

Потресен от неуспеха на магията си, Йогата веднага хукна към кварталната бакалница и купи с последните си стотинки два пакета черна боя на прах, която изсипа в бидона.

Дани Берлински посрещна жребия си да отиде в моторния цех като награда. В този цех той се чувствуваше като у дома си — всички го познаваха, той познаваше всички. Ето защо, като го видяха, работниците веднага му сториха място край конвейера и му дадоха инструменти. И, естествено, поведоха разговор за автомобилите в ГДР и за мощностите на техните двигатели.

— Как е в ГДР? — питаха го те. — Има ли там такъв хубав цех като нашия?

— В ГДР има много хубави цехи, но този наш моторски цех е най-прелъстен от всички — отговаряше той.

— Искаш да кажеш „най-прелестен“?

— Да, защото тук аз има най-много задушени приятели.

— „Задушежни приятели“, Данчо! Точно така. А я кажи, има ли в Берлин планина по-висока от Витоша?

Дани отговаряше, че планина по-висока от Витоша в Берлин няма, че река по-дълбока от Искъра също няма и прочие. Тъй в сладки приказки мина следобедът и когато звънците оповестиха края на работния ден, Дани бе помогнал за сглобяването на сто и трийсет

мотора, а работниците научиха последните новости за германското автомобилостроене.

Увлекателният разговор продължи и навън, и чак когато се прибра в къщи, Дани си спомни за черната боя. Това го хвърли в тревога. Веднага поиска пари от баба Зора, изтича до книжарницата и купи три шишета най-доброкачествен туш.

Марти Щурчето се спря под прозореца на десенаторния салон, където под звуците на радиоуредбата млади хора в бели престилки рисуваха нови модели на електрокари.

Тук, разбира се, имаше разкошни бои. Въпросът бе само, как да се вземат. Марти се замисли, търсейки спасителната идея.

Погледът и попадна на дрезгавия високоговорител, после на Ракамаг и в очите ѝ заиграха немирните дяволчета. Изтича до тоалетната и се върна след пет минути. Огледа се, хора нямаше, предпазливо постави апаратчето върху перваза и натисна клавиша. В белия салон прозвуча тъничко гласче:

— Внимание! След няколко минути на опитната площадка ще бъде извършено първото пробно пускане на Демончо! Внимание, повтарям...

Нямаше нужда от повторение. Младите хора в бели престилки захвърлиха четки и бои и хукнаха към изхода...

... След малко Марти си тръгна, носейки в една картонена кутия най-вълшебната сбирка от черни бои, които някога невидимусите бяха виждали. От Завода до дома тя скача на един крак 989 пъти.

А когато десенаторите се върнаха разочаровани от опитната площадка, те намериха върху черната дъска следния надпис:

ВЗЕХ ЗА НУЖДИТЕ НА НАУКАТА МАЛКО
БОИЧКИ. НЕ СЕ СЪРДИ, ЧОВЕЧЕ! БЛАГОДАРЯ ЗА
ВНИМАНИЕТО.

ОТ ИМЕТО НА ЛАНИ — М. ЩУР. РОБ. АС.

Върху масичката до дъската бяха оставени 124 стотинки.
Цялото богатство на Марти за седмицата...

ПЕТА КЪСА ГЛАВА

С ЯРКО КРИМИНАЛЕН ХАРАКТЕР

А господин Хикс продължаваше следствието по случая „Черните хора“. След като и старшината попадна в обсега на неговите подозрения, той реши да свърши, работата си сам.

Да търси по-нататък следи от черни стъпки, нямаше смисъл — те бяха вече измити от отдел „Чистота“. Но до него стигнаха слухове, че някакви хора носели по улиците черни бидони, влачели кофи със сажди, кутии с катран и че сам старшина Марко бил просил сажди от съседите...

Заинтригуван от тия нови улики, той направи бърза обиколка в кварталните книжарници и бояджийски магазини, където установи, че продажбата на черни тушове и черни бои е нараснала необичайно много — и че лично старшина Марко е купил пет шишета черен туш... Освен това научи, че в магазина на ТНТМ са били просто разграбени полупроводниковите диоди...

Без да се двоуми, той се упъти към дома на старшината. Позавъртя се тук-там и накрая се сгуши в насрещния вход.

Дълго време не се случи нищо. Към десет часа обаче търпението му бе възнаградено. От отсрещната врата се показаха двете синчета на старшината. По-големият бе превит под тежестта на десетлитров черен бидон, малкият носеше грамаден птичи кафез. Двамата предпазливо се огледаха наляво и надясно и се насочиха към зала „Универсиада“.

„Логично — помисли си господин Хикс. — Старшината е вплел в адската си игра и своите невръстни деца. Време е на сцената да се появи и той.“

Така и стана. На вратата се показа старшината. Носеше натъпкана с черни шишета мрежа.

— А сега вече няма да ми се изплъзне — промърмори самодоволно господин Хикс.

Старшината пък, също като синчетата си, бавно закрачи към зала „Универсиада“.

И на първата витрина съзря отражението на господина, който го следеше. „Охо! — рече си той. — Това няма да мине!“

Сещате се, че откакто бе спечелен за каузата на ЛАНИ, старшина Марко окончателно осъзна една проста истина: господин Хикс е ни повече, ни по-малко един опасен глупак и клеветник, от когото трябва да се пазиш и когото при случай трябва да обезвредиш. Ето защо сега мигновено съобрази какво следва да прави.

Вместо да се упъти към Бункера, той невъзмутимо продължи до първия ъгъл, влезе в малък двор, прехвърли се в съседната градинка, излезе пак — на улицата, тръгна към парка, дълго броди из алеите, върна се, свирукайки си песни на Олимпия Рилска, като от време на време поглеждаше назад към господин Хикс, който неотстъпно вървеше подире му.

Тази игра трая цял час. Добре трениран, старшината можеше да я продължи до вечерта, но господин Хикс, какъвто беше кекав, едва се тътреше. Марко забеляза това и походи още двайсетина минути с надеждата, че най-после ще се откачи, но оня не изоставаше, влачейки крака със злобна упоритост... Тогава старшината реши да сложи край на преследването и с неприятното чувство, че не е успял да достави черните шишета на синчетата си за предстоящия експеримент, закрачи право към Завода.

Господин Хикс се повъртя десетина минути пред железните врати и се махна чак когато забеляза бай Нешо, който го измерваше с мнителни очи от прозорчето на пропуска.

Старшината пък потърси лабораторията „Асен Златаров“ и бързо я откри по светещия надпис: ТИШИНА! ТУК СЕ МИСЛИ!

Почука на вратата и с лек трепет пристъпи в обширната зала. Хора нямаше, но по рафтовете блещукаха бурканите с химикали; от стените, тайнствени и недостъпни, висяха таблата с електронните схеми; там отпред се извисяваше строгият електронен пулт за управление. А в най-далечния ъгъл се беше сгушил Демончо.

Старшината огледа всичко това със страхопочитание.

Нека не му се смеем. Никога, ама никога той не бе се занимавал с електроника и тия схеми по стените му се струваха по-заплетени от най-заплетените случаи на Шерлок Холмс. Впрочем тъкмо заради това той така присърце подкрепяше научните занимания на своите момчета: ако той е невежа във физиката, нека поне те я сграбчат и я разнищят!

Приближи се до пулта, прокара пръсти по лампичките, по щръкналата антена, после приклепна до Демончо и дълго и замислено го гледа. Сетне внимателно го повъртя пред очите си, раздвижи колелата му, предпазливо го бутна напред...

— Харесва ли ти, старшина? — чу се басов глас зад него.

Той трепна, изправи се смутен.

— А, бай Златане, ти ли си? — промърмори той. — Не те чух да влизаш...

— Как ти се струва тази машина? — усмихна се зад черните си мустаци Майстора, като посочи макетчето.

— Това ли е Демончо?

— Ами да. Произведението на ония малки болшевики.

Старшината се посъвзе от смущението.

— Всъщност аз затова и дойдох, да се осведомя за моичките? Бива ли ги? Не си ли губят времето само в игри? Те например невидими искат да стават... — Но погледът му попадна върху мрежата с черните шишета и млъкна.

Майстора се засмя.

— Игрите са си игри — рече той. — Без игри не може. Но тук, в тенетемето, те работят мъжки. С производството се запознават, да управляват електрокари се учат, помагат при изследванията на новите машини. Доцент Пеппи Райков е страшен педагог и сума нещо им набива в главите.

— Ще станат ли учени? — попита с плаха надежда старшината.

— А, виж, това още не знам, но спокойно мога да ти кажа, че ще свикнат да се трудят... А когато това малко чудо, дето е пред краката ти, тръгне...!

— Ще тръгне ли?

— А как иначе? И хем скоро. Почти е готов! Гледай!

И сякаш отдавна чакаше повод за това, майстор Златан седна на пода, понамести пред коленете си Демончо и го тикна напред. Макетчето кротко се понесе към старшината. Марко го спря, също седна на пода в другия край на лабораторията и върна електрокарчето към Майстора.

И Демончо послушно заснова между единия и другия, нежно тикан от мъжките им ръце — напред-назад, напред-назад... И това

ужасно им се харесваше и при всяко точно движение на Демончо шумно възкликаваха.

После, — когато се усъвършенствуваха, те започнаха да го движат по криви, кръгове и осморки, целейки се в различни точки на пространството. И когато уцелваха, ръкопляскаха, викаха „Браво!“ и си записваха поощрителни точки...

— ... Утре-другиден тази количка ще тръгне, управлявана заедно с много други по радиото от електронна машина — говореше възбудено майстор Златан и сучеше черен мустак, — и тогава, да знаеш, ние ще сме направили много нещо в областта на машиностроенето и ще сме изпреварили чуждестранната конкуренция...

И ентусиазирано пращаше напред Демончо. И още по-ентусиазирано старшината му го връщаше назад.

Така те си играха, докато изведнъж се сетиха, че имат трудови задължения, и се изправиха не без съжаление.

ШЕСТА СВРЪХНАУЧНА ГЛАВА

С ИЗНЕНАДИ ОТ ЧЕРЕН ХАРАКТЕР

Следван от Митко Едисон, проф. Кънчо едва се дотътри до „Хелиополис“. Тежкият бидон, който бе изпросил от доцент Пепи Райков, буквално откъсваше ръцете му. А като отключи вратата на лабораторията, едва ме припадна от вонята на зоологическа градина, която го обляхна.

Въпреки това бодро се зае да инспектира състоянието на опитните животни. Александър Трети яростно се мятеше в своя ъгъл и опъваше до скъсване въженцето, като от душа и сърце се стремеше към треперещите от ужас мишлета в капана. Гълъбите в буркана бяха почти припаднали от липсата на въздух, зайчето в колбата едва дишаше, шаранът вяло поклащаше опашка в дъното на тенджерата.

Главният теоретик и чиракът-магесник веднага преместиха гълъбите в кафеза и зайчето във втори капан, смениха водата на шарана, нахраниха животните. Всичко това заедно с чистия въздух бързо подобри състоянието и настроението на зверчетата. В лабораторията стана по-весело.

А после събитията се развиха по следния начин:

В девет часа нула-нула се появи Дани с три шишета черен туш.

В девет и една минута влезе Сисулу с четири кутии черна вакса. Седнала на рамото му, Ухуру Неандерталска носеше още една.

И чак в девет и трийсет пристигна запъхтяна Марти Щурчето с кутията, натъпкана с десенаторни бои.

— Защо закъсняваш? — попита я строго проф. Кънчо. — Нали знаеш, че днес почваме решаващи опити?

— Ох, задържа ме дядо да свиря — отвърна тя. — В събота имам концерт и той ме държи на пианото по три часа на ден да свиря „Рапсодията в синьо“.

— Слушай, Марти, така не може! Ти трябва най-после да избереш между науката и изкуството. Митко, я изтичай да видиш дали

не иде нашият покровител старшина Марко. У него останаха сума ти черни материали.

Митко изтича, върна се, съобщи:

— Татко го няма. Сигурно се бори с гошподин Хикс.

— Е, нищо, ще почнем без него! — реши Главният теоретик, след което произнесе следното слово: — Другарки и другари невидимуси! Днес за нас е тържествен ден. В изпълнение на точка първа от нашия план за изобретяване на абсолютно черна боя ние събрахме разни черни материали и нека сега направим инвентар. Сисулу, пиши!

Сисулу взе молив и тетрадка. Проф. Кънчо подхвана:

— И тъй, ние разполагаме с десет литра черен лак за електрокари, петдесет грама черна боя за мустаци, пет кутии черна вакса екстра качество, един бидон боя за кюнци, три шишета туш, една консервена кутия катран, седем туби блажна боя за рисуване, трийсет кила сажди и още някои черни вещества. Освен това имаме девет опитни животни. Има ли въпроси?

— Има! — обади се Митко Едисон. — Ишкам да знам кога ще ядеме, защото имам конфитюр от малини.

— Трай бе! Сега не се говори за ядене, моментът е тържествен. Има ли други въпроси? Няма. Значи можем да пристъпим към експериментите. Най-напред да боядисаме опитните животни с различни черни бои, за да видим до каква степен ще станат невидими.

— А мене няма ли да боядишате? — попита Митко Едисон. — И аз искам да стана невидим.

— После. Когато изнамерим абсолютно черната боя, ще се боядисаме всички и всички ще станем невидими.

Започнаха. Трябва да кажа, че този първи експеримент се оказва много сложен.

Най-лесно мина с Александър Трети — той си беше черен и без това. Марти чисто и просто го обля с черен лак и когато лакът засъхна, котаракът се покри с разрошена лъскава корица като броня.

По-трудно беше с белите мишлета, които Сисулу мажеше с вакса екстра качество. Те трепереха, бягаха, измъкваха се от ръцете му. Както и да е, след доста усилия те също станаха черни, само че за разлика от котарака — матови.

Още по-трудно мина със заека. Него го намазаха с боята за мустаци на бай Златан. Боята ли не струваше, козината ли на заека бе прекадено гладка, не знам, но черното все не хващаше и не хващаше, та трябваше да минават с четката по десет пъти върху едно и също място. В края на краищата заекът също стана черен, но далеч не така черен като мустациите на майстор Златан.

Най-много трудности създадоха гълъбите. С тях Гошо Йогата се мъчи цял половин час. Какво ли не ги прави! Маза ги с парцал, баданосва ги с четка, топи ги в боя за кюнци, напразно и напразно! Боята се плъзгаше върху перата им като върху мазна хартия. И когато все пак след много усилия тук-таме боята хвана, гълъбите заприличаха на пъстри екзотични птици, долетели кой знае от кои тропици.

А с шарана, ох, с шарана, стана цяло нещастие. С неговото научно оцветяване се бе заел страшният-научен сътрудник Митко Едисон. Отначало той го извади от тенджерата, за да го намаже с катран, но шаранът енергично се изплъзна от ръцете му и се гмурна във водата. Тогава Митко отдалечи тенджерата, но шаранът пак се изхлузи от пръстите му и се плъсна на пода, където се замята френетично. Накрая, ужасно ядосан, експериментаторът изсипа в тенджерата цялата кутия с катран. Водата веднага стана черна. Шаранът също. Но умря.

Този траурен инцидент предизвика страхотен скандал. Имаше писъци, олелии, ругатни, ритници, сълзи. Проф. Кънчо свика научен съвет, който лиши страшния-научен сътрудник от правото да експериментира в продължение на един час. Страшният-научен сътрудник се разрева до небесата и заплаши, че като нищо ще обади всичко на господин Хикс. ЛАНИ прояви разбиране към грешката на своя млад страшен-научен сътрудник, великодушно му прости, като го помоли само да изхвърли мъртвия шаран колкото се може по-далече от лабораторията.

Той изпълни молбата и остави черния рибешки труп върху тротоара край зала „Универсиада“.

И се върна, готов за нови научни подвизи.

— Така! — рече тогава Главния теоретик. — Свършихме и тая работа. Сега можем да преминем към проверката на невидимостта на подопитните животни в условията на различни светлини. Марти, дай свещ и загаси лампата. Наблюдатели, внимавайте!

Номер първи бе Александър Трети и проф. Кънчо със свещ в ръка пристъпи към познатия опит за постепенно осветяване и отъмняване на подопитното животно. Оказа се, че котаракът има коефициент на невидимост 55 на сто, но има два недостатъка: много му лъщи козината от лака и много му святкат очите в тъмното.

Вторият дефект се оказа опасен, защото в момента, когато го установи, Ухуру нададе боен вик: „Браво-краво!“, и се хвърли върху котарака. Едвам ги разтърваха, но маймуната продължаваше да обижда Александър Трети с най-некрасиви изрази като „котарак-дурак“ или „котарак-бунак!“

Опитите продължиха. Поставиха върху масата заека, осветиха го, отъмниха го и установиха, че има коефициент 50 на сто, но опашката му не надхвърли 28 на сто. Все пак решено бе той да остане за по-нататъшни експерименти.

Гълъбите веднага отпаднаха. Задържаха ги само като пощенски гълъби за пренасяне на свръхтайни съобщения.

Последни бяха мишлетата, тия мъченици на науката. Кой ли учен не ги е инквизирал със скалпел, електричество или отрова в името на великите цели на човешкия прогрес! Дошел бе редът и на ЛАНИ да се занимае с тях.

Ефектът от опита бе поразителен. Проф. Кънчо едва се отдалечи от тях със свещта в ръка и мишлетата изчезнаха от погледите на наблюдателите. Остана само жалното им цвърчене.

— Невидимост до 68 на сто — констатира проф. Кънчо. — Следователно ваксата екстра качество е най-близка до абсолютното черно.

— Ами лака? Той също е добър — каза Сисулу.

— И тушът — каза Йогата.

— И катранът — каза Митко Едисон.

— И боичките за рисуване — каза Марти.

— Знаете ли какво? — провикна се Йогата. — Аз имам една мисъл! Хайде да мешаме всички черни бои и да направим метафизически коктейл. Така черната боя ще стане още по-черна, сигурно абсолютна.

— Това е идея! — възкликна Главния теоретик. — Давайте тенджерата!

И напълниха тенджерата с всички черни вещества, с които разполагаха: от боята за мустаци до лака за електрокари. Но в трескавата възбуда страшният-научен сътрудник успя да сипне в тенджерата малко конфитюр от малини, сироп за кашлица, боза, лепило, шоколад, одеколон, фотопроявител, овесени ядки и други.

И сложиха тенджерата върху електрическия котлон и метафизическият коктейл закипя и над него се надвеси Гошо Йогата и като забърка ароматичната течност с магическата тояжка, произнесе следното заклинание:

— О, Вишну Девананда, Суами Шивананда, помогнете на този велик опит за сливане на земните елементи със свещения огън, за да

получим абсолютно черна боя, която да не се вижда, за да се намажем с нея и станем невидими и отидем в миналото и бъдещето, и нека бъде спряна престъпната ръка на господин Хикс, който пречи на човешкия прогрес! Джиана-самаджи-джарани!

Черният коктейл бълбукаше и от сливането на земните елементи със свещения огън той ставаше още по-черен и издаваше миризма, каквато никой досега в историята на науката не бе усещал.

В този възвишен момент отвън долетя немощно свирукане.

— Татко! — прошепна проф. Кънчо. — Отворете!

Отвориха. На прага стоеше старшината, задъхан, с мрежата в ръка.

— Много ли съм закъснял? — попита той. — Едва успях да се измъкна от оня проклет господин Хикс. Следеше ме. — Премълча играта в Завода, Демончо, майстор Златан...

— Нищо, татко, нищо! — утеши го проф. Кънчо. — Ние и без тебе направихме опитите и постигнахме отлични резултати.

— Е, слава богу! — каза таткото и с интерес огледа лабораторията. — Докъде стигнахме?

— Ами най-невидими стават мишките с вакса екстра качество. Те имат коефициент 68 на сто. Но това не е достатъчно, трябва да стигнем до сто на сто. Сега продължаваме да търсим. Ето тук варим коктейл от всички черни бои.

— А моите? — обезпокои се старшината и извади от мрежата две бутилки нитроцелулозна боя, две кутии черна ацетиленова боя, половин кило анилинова боя за вълна, шише черно мастило за химикалки и термос черно кафе.

Без да се церемонят, експериментаторите изсипаха всичко това в тенджерата и коктейлът, след като замириса на бразилско кафе, закипя с нова сила. Старшината се приближи до полуневидимите черни мишки и дълго ги разглежда.

„Ех, да можеше наистина да се постигне невидимост!“ — тъжно въздъхна той. И в мечтите си се видя намазан с абсолютно черна боя да крачи из своя квартал. Представяте ли си? Сам невидим, ще вижда всичко, ще чува всичко, ще разобличава крадците, преди да са тръгнали да крадат, ще обезврежда хулиганите, преди да са посегнали на парковите рози, и преди всичко ще се измъква изпод носа на оня

господин Хикс, който знае наизуст триста двайсет и седем начина да досажда на хората!

— Е, ще постигнете ли скоро стопроцентова черна боя? — попита той.

— Разбира се! — отвърна Главния теоретик. — Само че ни са нужни още някои черни материали, а също и консултации с наши колеги от клуба на ТНТМ в Завода и от Института по кибернетика.

— Ух, забравих да ви кажа! — рече радостен старшината. — Имам важни новини. Първо, преди малко излезе от клиниката леля ви Гица. Добре е. Не пее и не пие...

— Казах ли ви! — провикна се Марти. — А вие все не ми вярвахте, че музиката лекува.

— Само заклинанието свърши работа — възрази Йогата.

— И второ — продължи старшината, — преди малко пристигнаха със самолет Дико, вуйчото на Марти, дете се учи физикохимия в Москва, и Боряна, дете живее във Виетнам.

Марти нададе такъв писък, че всички в подземие то — хора и животни — оглушаха за пет минути и половина. Грабна Ракамаг и изхвърча навън.

Другите я последваха, оставяйки всичко както си беше: запаления котлон, врящия коктейл, боите, саждите, животните... Сисулу набързо привърза Ухуру с каишката за колелото на хронокара и също изскочи.

Пристигането на вуйчо Дико беше голямо събитие, то можеше да бъде решаващо за съдбата на Хомо Невидимус.

СЕДМА СВРЪХКЪСА ГЛАВА

В КОЯТО УЧАСТВУВА И ЕДИН ЧЕРЕН ШАРАН

Веднага след като се наобядва и написа за отмора няколко доноса срещу своите съсед, господин Хикс отново тръгна из квартала по следите на изчезналия старшина Марко.

Не се чувствуваше никак добре. Въпреки погълнатите три лъжици сода усещаше в стомаха си тежестта на пържения шаран, който бе ял на обед. Беше го купил вчера направо от аквариума и докато го носеше, шаранът непрекъснато се мятеше в кошницата и не искаше да издъхне. В кухнята все още беше жив и укорително гледаше господин Хикс, сякаш му казваше: „Не ме убивай!“ Но господин Хикс не взе под внимание тия молби и хвърли рибата в тигана...

А сега той чувствуваше тежест в стомаха и му се струваше, че отвсякъде го гледат немигащите рибешки очи, също като очите на гилотинирания от романа „Палачът“.

И както си вървеше покрай зала „Универсиада“, изведнъж се закова на място: пред краката му лежеше шаранът, само че черен! Той нададе тих вопъл и поиска да избяга, но подметките му се бяха сякаш залепили за асфалта.

Тъкмо в този момент край него минаваше доктор Веса, която се връщаше от поликлиниката. Като видя позеленялото лице на своя съсед, тя се спря:

— Какво става с вас? — попита тя. — Зле ли ви е?

— Доктооре... — изписука той, — тази черна риба... Това е... това е отмъщението на черните джуджета! Те са решили да ме унищожат! Ох!...

Доктор Веса вдигна шарана, помириса го:

— Не разбирам за какви черни джуджета говорите — рече тя. — Тази риба е развалена. Хайде, прибирайте се. И изпийте двајсет капки валериан.

Тя зави черния шаран във вестник и го занесе в поликлиниката. Дежурният лекар се учуди до немай-къде на този необикновен

рибешки екземпляр. Без да го пипне с пръст, той го изолира в специален бокс и телефонира на специалистите по чума да дойдат незабавно.

А господин Хикс дълго още не мръдна от мястото си, хипнотизиран от черното петно, което шаранът бе оставил върху сивия тротоар.

ОСМА ГЛАВА

В КОЯТО СЕ ЗАПОЗНАВАМЕ С ВУЙЧО ДИКО И С ПЛАЗМАТА

Вуйчо Дико още вадеше от куфарите подаръците и разказваше как е минало пътуването от Москва, когато вратата буйно се отвори и вътре като ураган връхлетя Марти, следвана от целия състав на ЛАНИ.

Последваха прегръдки и целувки и Марти запозна своите приятели с вуйчо си. Сетне поиска да види неговата диплома и той скромно я показа, а тенетемистите с благоговение прочетоха, че тя е издадена от Академията на науките на СССР на младия физик Дико за изследванията му върху свойствата на плазмата, заради което го удостоява с научната степен КФН, сиреч кандидат на физически науки.

Накрая кфн връчи на племенничката си подаръка: огромна кукла, която ходеше, плачеше и викаше „мама“. Тенетемистите си умряха от смях, но като получиха и те по едно шарено балонче, сконфузено млъкнаха.

— Е, Марти, върви ли музиката? — попита вуйчото.

— Върви — отвърна тя. — В събота имам даже концерт в читалището, нали ще дойдеш? Само че, знаеш ли какво, аз се разкъсвам между науката и изкуството, защото след като свиря на пиано, аз изобретявам и изобретения. В нашия Завод измисляме електрокар с дистанционно управление, казва се Демончо. С него ще спечелим златен медал и за награда ще заминем за Москва. Освен това ние правим коктейл от абсолютно черна... — Тя млъкна, съзряла убийствения поглед на проф. Кънчо. Но не се смути и невинно продължи: — Вуйчо Дико, хайде ни разкажи за Москва и за твоята лаборатория там!

Тогава вуйчото извади от куфара едно кило шоколадови бонбони „Мишка Косолапий“ и докато ги лапаха, той добросъвестно отговори на всички научни въпроси, като например: вярно ли е, че в Москва зиме замръзват носовете на паметниците и затова ги покриват с кожуси; че в магазин „Детский мир“ продават цели космически станции; че в Кремъл има камбана колкото къща, и прочие и прочие...

Преди да изяде последния бонбон, проф. Кънчо зададе въпроса, който не му даваше мира:

— А какво значи плазма?

— Хм... Как да ви обясня... — почеса се кфн по тила. — Вие сигурно знаете, че материята има три състояния: твърдо като леда, течено като водата и газообразно като парата. Е, добре, има и четвърто, казва се „плазмено“ и съществува само в пламъка, в слънцето, в звездите...

— Като протубераншите — рече важно Митко Едисон и сбърчи носле.

Кандидатът на физическите науки изгледа с уважение страшния-научен сътрудник.

— Точно тъй, като протуберансите. Това са истински взривове от свръхгореща плазма.

Поласкан от похвалата, Митко Едисон добави:

— Аз скоро ще си имам нови зъби.

— Отлично!

— Освен това ние хванахме от протубераншите едно неутринче и скоро ще пътуваме при Левски-Шпартак.

— Трай, бе! — смъмри го проф. Кънчо, но не го шляпна по врата, а продължи: — Другарю вуйчо Дико, а когато плазмата гори, не оставя ли черни сажди?

— Зависи какво изгаря в нея: хартия, кожа, метали... Много черни сажди дават стърготините.

— А ние можем ли да си направим плазма? — не спираше научните въпроси Главния теоретик.

— Не е трудно. Пламъкът на свещта е вече плазма.

— Иха! — възкликна Митко Едисон. — Жначи, като запала свещ, и аз правя плазма...

— Трай, ти казах! — разсърди се проф. Кънчо. — Сега водим академичен разговор! Другарю кандидат на физическите науки, а по-силна плазма от свещта можем ли да си направим?

— Може. Знаете какво е волтова дъга, нали? Тя се образува между два проводника, по които тече ток. Дъгата всъщност е плазма. На този принцип се прави плазмотронът. Но, разбира се, не ви съветвам да си играете с електричество, опасно е. Направете този опит в заводската лаборатория. Там си имате ръководител, нали?

— Да, доцент Пеппи Райков... А вие ще ни помогнете ли, като си направим... хм... плазмотрон?

— Когато пожелаете — рече рицарски вуйчото, който само допреди петнайсетина години строеше в махалата звездни кораби от варели.

Преизпълнени с благодарност, тенетемистите се сбогуваха.

След десет минути нахлуха при Борянчето. Тук също още разопаковаха багажа, но това не попречи на прегръдките и подаръците. Марти получи една лакирана дървена ваза за цветя, която веднага породя възмущение: беше невероятно черна!

Впрочем другите също получиха по едно шарено виетнамско балонче. Като благодари любезно, Митко Едисон попита:

— Борянше бе, защо нямаш дръпнати очи?

Макар и несериозен, въпросът налага малко пояснение. Може би сте слушали, че Боряна е дъщеря на наши дипломати в Ханой. Тя изкара във Виетнам цели четири години и бе свидетелка на ужасни бомбардировки. Колко пъти бе се крила в мазето на посолството, колко пъти домът ѝ е бил разтърсван от взривовите, колко пъти бе помагала да изравят изпод развалините детски трупове!... Боряна, единствена от приятелите си в България, бе видяла смъртта и навярно затова бе помъдра от тях.

Както се полага при първа среща с такъв интересен пътешественик, тенетемистите отрупаха Борянчето с неизбежните въпроси: вярно ли е, че виетнамските деца са пренасяли оръжие за партизаните и даже са били разузнавачи? Вярно ли е, че от бамбуковите пръчки се правят хубави стрели? И прочие, и прочие.

Дойде редът и на най-важния въпрос, който бе зададен от Главния теоретик:

— Борянче, вярно ли е, че във Виетнам правят най-черните лакове на земята?

— И на целия свят даже! — отвърна тя. — Вижте вазата!

— Ами... не си ли случайно донесла малко черен лак?

— Донесе татко, хем пет шишета, за един негов приятел художник. И на вас ли ви трябва?

Вместо да отговори на въпроса, проф. Кънчо устрои шепнешком светкавичен научен съвет.

— Да я приемем в ЛАНИ, а? — предложи той.

— Добре, но с тайнствено гласуване — добави Дани.

— Никакво тайно гласуване! — възрази проф. Кънчо. — Само явно. Каквото си мислиме, ние си го казваме. Значи — съгласни. — Той се обърна към Боряна и попита: — Слушай, Боряно, ние сме ЛАНИ, което значи Лаборатория на невидимостта. Измисляме начин да станем невидими. Искаш ли да влезеш в нея като равноправен член? Хем ще те направим веднага младши научен сътрудник.

Боряна се почеса по носа и отговори:

— Ще ви кажа другата седмица.

— Защо чак тогава?

— Защото трябва да поискам разрешение от татко, той е трети секретар на посолството.

Свиреп рев разтърси къщата.

— Какво ти посолство, бе! Това е тайна, разбираш ли? Тай-на! От целия свят и даже от министерството на външните работи!

— Ааа, разбрах — каза Борянчето. — Е, щом е тайна, няма да питам никого. Кога ще положи клетва за вярност?

— Има време! — поуспокои я проф. Кънчо. — Ти най-напред ни дай малко от черния лак, дето баща ти го донесе за художника.

— Стига ли ви едно шише?

— Засега стига!... И така значи, днес в три часа се събираме в „Хелиополис“, за да продължим експериментите. Марти, доведи и Борянчето, нека гледа и се учи. Ще правим плазма с плазмотрон и ще опитаме виетнамския лак...

— Не! — произнесе спокойно Дани Берлински.

— Какво „не“? — наежи се проф. Кънчо, който не обичаше много-много да му възразяват.

— Аз казва, не съгласен съм, защото най-напред, преди да конструираме плазмотрон, трябва решим задача на Демончо — невъзмутимо обясни Дани.

Главния теоретик направи гримаса на отвращение:

— Тоя пък: задачата, та задачата! Не бой се, Демончо няма да ни избяга. Нека станем невидими, и ще видиш ти тогава как за миг ще решим задачата и даже с ДЕМОН ще летим при Спартак.

Дани Берлински присви осъдително сините си очи:

— Гут! — рече той студено. — Добре! Вие правете се невидими, а аз отивам в Завод и задачата ще реша сам-самотен. Ауфвидерзеен!

Обърна се и излезе. Сам-самотен.

Остана обвинението на сините му очи.

Другите мълчаха и дори аз не мога да ви кажа за какво са мислили в този момент на изпитание.

— А сега на обед! — разпореди се категорично проф. Кънчо. — И после право в „Хелиополис“!

ДЕВЕТА НАЙ-КЪСА ГЛАВА

В подземната лаборатория черният метафизически коктейл продължаваше усилено да ври.

Припомням ви го, защото е важно.

ДЕСЕТА ПО-ДЪЛГА ГЛАВА

С БОЙНИ ДЕЙСТВИЯ

Обедът се проточи дълго, тъй като доктор Веса енергично тъпчеше двете си деца с разкошните манджи, които обикновено готвеше в свободните си от дежурство часове. Свършиха късно и проф. Кънчо и Митко Едисон скочиха от столовете си, но майка им ги спря и им изнесе следната медицинска лекция:

— Деца, чуйте ме добре! Да не пипате никакви мъртви животни като кучета, котки или риби. Днес пред зала „Универсиада“ намерихме един черен шаран и още не можем да разберем от какво е умрял. Някои колеги твърдят, че това е нов вид чума по животните. Да си миете редовно ръцете със сапун! Чухте ли?

— Чухме! — отвърна проф. Кънчо и кръвнишки изгледа Митко. Шляпна го едва на улицата. — Абе нали ти казах да изхвърлиш шарана далече от нас?

— Зала „Универсиада“ е много далеше! — сопна се страшният научен сътрудник. — Аз броих сто и два и три крачки.

— Ще те изгоня от ЛАНИ, да знаеш!

— Аз пък ще се оплача на старшина Марко, че тормозиш мирните граждани на Народна република България. Ти си тиранин! — извика Митко, но като видя заплашително вдигнатата десница на брат си, ловко се наведе и хукна към парка.

Раздразнен от тази разправия, все още под впечатлението на обвиняващите сини очи на Дани Берлински, проф. Кънчо без желание се затътра към „Хелиополис“, като пътъм си мислеше за Демончо и за неговата трудна задача. Наистина, дявол да го вземе, добре би било да се реши тази пуста задача... Но нали трябва да се направи плазмотронът! Ах, тази задача!... Ами какво би станало, ако сега например, хей тъй, набързо, прескочи до Завода и хвърли един поглед върху Демончо? Другите в „Хелиополис“ ще почакаат, те няма да почнат експеримента без своя ръководител!...

И без повече да мисли, проф. Кънчо се понесе към Завода.

Повъртя се малко зад пропуска, използва едно обръщане на бай Нешо, наведе се под прозорчето и се шмугна вътре.

Изтича през цеховете, не забеляза голямата група работници, която се бе насъбрала пред леярното отделение и мълчаливо наблюдаваше нещо вътре, и се озова пред лабораторията, над която светеше надписът: ТИШИНА! ТУК СЕ МИСЛИ!

Спря се, един миг се поколеба. „Какво пък толкова — си рече той. — Ще вляза, ще поразгледам схемата на спокойствие, без да ми се пречат ония перковци, и ще реша задачата. И ще кажа на доцент Пепи, че само аз съм я решил. И нека тогава да не ми се фука толкова Дани Берлински, че уж е най-дисциплинираният тенетемист!“

Решително отвори вратата.

И се вкамени.

Другите бяха тук. Всички. Включително Борянчето. Само че бяха пръснати из цялата обширна лаборатория, всеки сам пред голяма маса, покрита с листове, моливи и триъгълници. И усърдно пишеха, чертаеха, смятаха. Включително Борянчето. В ъгъла кротуваше Демончо.

Всички впиха погледи в него и в тях той прочете обвинението на сините очи, умножено по шест.

Тогава в сърцето на проф. Кънчо нещо се обърна и обърка. И оттам изплува една некрасива мътилка, която го накара да процеди през зъби:

— Аха, така значи! Аз ви чакам в „Хелиополис“, за да направим решителния експеримент с плазмотрона, а вие сте се заврели тук свръхтайно от мене! Дезертъори!

— Ей, я не обиждай! — намръщи се заплашително Гошо Йогата. — Ние само решаваме задачата, защото още не сме я решили. И даже аз решавам само по математически, без помощта на заклинания!

Ожесточен повече на себе си, отколкото на Йогата, проф. Кънчо жлъчно подхвана:

— А ужким сте ланисти и даже клетва за вярност сте ми дали да ме слушате като ръководител и Главен теоретик!

— Ние не можем да изпълняваме противонаучни заповеди — твърдо възрази Сисулу Софийски. — Ние сме тенетемисти.

— Добре, добре!... — вече със сълзи в гърлото продължи проф. Кънчо. — Аз ви направих учени и даже академици, и се готвех да ви

заведа с ракета на времето при Спартак, за да го спасим, а вие ми отвърщате с черна неблагодарност! Нека!... А сега аз ще ви изключа всички от ЛАНИ и ще си избира други научни сътрудници и академици от Седмо училище.

Отговорът, съкрушителен, последва незабавно като удар по очите:

— А ние пък ще те изключим от ТНТМ!

Това го каза Гошо Йогата.

Проф. Кънчо избухна като дълго сдържана атомна бомба:

— Кой, ти ли бе, фокуснико н'един, ти ли бе, щурав магесник, ще ме изключваш от ТНТМ! — закрещя той, давейки се от гняв и сълзи. — ТНТМ е мой, а не твой!... А на тебе ще ти дам ей това!

И се хвърли върху него и го перна по гърдите. Йогата не му остана дължен и също го перна.

Двамата се счепкаха в братска борба и се затъркаляха по пода между масите, пулта за управление и Демончо, който с тъжно удивление наблюдаваше падението на своите конструктори. Захвърчаха пера, косми, копчета и връзки за обувки...

В този критичен миг ланически писък раздра наситената с драматизъм атмосфера:

— Леле, майчице! Коктейлът!

Двамата мигновено прекъснаха бойните действия и се изправиха разчорлени, потни, без копчета и със замаяни очи.

А Марти Щурчето не преставаше да пици:

— Забравихме коктейлът да ври в „Хелиополис“!

Това сложи край на всички миролюбиви и войнолюбиви занимания. На две, на три прибраха листовите от масите и като стрели се изнизаха навън и полетяха към „Хелиополис“, забравили задачи, Демончо и завод...

ЕДИНАЙСЕТА НАЙ-ДЪЛГА ГЛАВА

В КОЯТО ЛАНИ ПРАВИ ПЛАЗМА

Черния отровен дим усетиха още в коридора, а врявата — като приближиха лабораторията. Изпод вратата заедно с дебелите струи черен пушек идваха писъци, мяукания, пляскане на криле, човекоподобни крясъци като „Помощ!“ и други звуци от този род. Проф. Кънчо бързо отвори.

Първите няколко секунди никой не можа да разбере нищо, толкова лабораторията беше пълна с гъсти, непроницаеми газове, сред които се мятаха някакви призрочни черни фигури и фигурки. По-ясно се очертаваше само силуетът на Ухуру, която се бе изправила върху хронокара и размахвайки ръце, бодро крещеше: „Помощ — Урааа!“

(А сега искам да ви предупредя: ако имате слабо сърце, спрете да четете! Защото предстои такава зловеща сцена, че може направо да ви покоси).

Най-напред от черния дим изплуваха два странни черно-бели гълъба. Литнаха към вратата, изпърпориха с криле покрай лицето на ужасения Митко Едисон и се понесоха навън.

После един черен заек с невероятно дълга опашка се преметна пред гърдите на онемелия Йога и с два скока хукна към стълбището.

Шест мишлета с коефициент на невидимост 68 на сто се покатериха по краката, ръцете и врата на вкаменения Сисулу, оттам скочиха на пода и веднага побягнаха на свобода.

И накрая един гъвкав, пантеровиден, зеленоок звяр с блестяща черна броня изсъска свиреп, врхлетя върху Марти и Боряна, повали ги, премина помежду им и се втурна подир мишлетата.

9

Остана само Ухуру. Стъпила върху хронокара като същински капитан на потъващ кораб, тя изръкопляска и извика:

— Мер-си! Дан-ке! — Кое то, както знаете, на български значи „благодаря“.

По-късно, когато вече можеше да се диша, ланистите направиха оглед на местопроизшествието и установиха следното:

1. Коктейлът в тенджерата е изврял и сега на дъното е останала една много черна, гъста като пелте и лепкава като туткал каша, която издава комбинирана миризма на кафе, катран, ацетон, розова вода и малини.

2. Кафезът с черно-белите гълъби е отворен и празен.

3. Капанът с мишлетата е отворен и празен.

4. Капанът на заека е отворен и празен.

5. Въженцето, с което бе привързан Александър Трети, е отвързано и котарака го няма.

6. Каишката, с която бе привързана Ухуру, е изгризана.

Заклучение:

а) Основна причина на злополуката е забравеният да гори котлон.

б) Последиците пък се дължат на Ухуру. Очевидно, като е видяла как опитните животни страдат от отровните газове и напразно се мъчат да избягат от своите клетки, тя е изгризала собствената си каишка и ги е освободила.

в) С тази си високохуманна постъпка Ухуру Неандерталска за сетен път доказва, че е човекоподобна, защото само човекоподобните същества могат да се притекат на помощ на изпаднали в беда животинки. Ето защо тя трябва да стане спомагателен член на ЛАНИ.

г) ЛАНИ остава без опитни животни и това е катастрофално.

Ланистите дълго седяха на мръсния под, унило подсмърчаха и си мислеха за бедата, която ги сполетя тъкмо пред прага на голямото откритие.

— Другари приятели — рече най-после Дани Берлински, — аз предлагам да заградин Ухуру с медал.

— За какво ще я награждаваме, бе! — разсърди се проф. Кънчо. — За това ли, че ни изгони опитните животни? Какво ще правим сега без тях?

— Истинските учени не правят опити само с невинни животни, а и със себе си — обясни спокойно Сисулу. — Един учен даже, забравих как се казва, сам си оперирал апандисита с джобно ножче.

— И какво стана? — попита Марти.

— Нищо, умря.

— Иха! — каза Митко.

— Е, добре! — съгласи се проф. Кънчо. — Ако не намерим други животни, ще правим експерименти с нас, а може и с други доброволци.

— Само че — обади се Марти — аз не искам нито с вакса, нито с катран, а с новия лак, дето го донесе Боряна от Виетнам.

— Има време за лака, нека най-напред направим плазмотрон.

— А задачата? — не забрави да припомни Дани Берлински.

— Ще я решим веднага след плазмотрона — заяви тържествено проф. Кънчо.

— Честен пионерски дум.

— Честна пионерска дума!

— Добре тогава, хайде сдробете се с Йогата!

— Не „сдробете“, а „сдобрете“ — поправи го Сисулу.

Без второ подканване проф. Кънчо великодушно подаде десница, Йогата също тъй великодушно я стисна. Настъпи примирие.

Временно.

Заеха се с работа.

Предстоящият експеримент бързо разся унинието и лошите мисли, събуди волята за борба и ЛАНИ отново се преизпълни с бодрост, енергия и дух на предприемчивост, тъй присъщи на нейните членове. Бързо поочистиха лабораторията, сложиха ред в апаратите и приборите, проветриха.

Ухуру също шеташе, викайки от време на време: „Марти-здрости!“

И когато най-после бяха готови за големия опит, навън се беше стъмнило. Хората отиваха на кино или на ресторант; жените пържеха чушки за вечеря; старците сядаха пред телевизорите в очакване на деветдесет и осмата серия на „Форсайтови“...

Главния теоретик обяви:

— Хайде сега да направим експеримента с плазмотрона. Помните ли какво ни каза кфн вуйчо Дико? Доближаваме два кабела, в които тече ток, и в получената дъга изгаряме дървени стърготини. Така се получават най-абсолютните сажди на света с коефициент сто на сто.

С подготовката на опита се зае Дани, тъй като разбираше най-много от електричество. В светлината на мигащата свещ той отвинти

от контакта дебелия кабел, който сам бе изтеглил неотдавна от бараката на строителите, раздвои го, оголи краищата на двата проводника и ги насочи един срещу друг.

— Готово! — каза той. — Можем пуснем тока.

— Ами стърготини? — попита Йогата. — Нямаме стърготини.

— Имаме овесени ядки — предложи страшният-научен сътрудник.

Тъй като бе късно да се търсят стърготини, приеха предложението на Митко, този първи опит да бъде проведен с овесени ядки.

Направиха проба без ток. Сисулу и Йогата бавно доближаваха двата проводника един срещу друг, като през това време Дани сипваше върху предполагаемата волтова дъга овесени ядки, а под нея Митко с чиния събираше получения продукт — черни сажди с коефициент сто на сто.

Пробата излезе сполучлива, можеха да почнат.

— Внимание, броя! — заповяда проф. Кънчо. — При нула Марти пуска тока. Готови!

Както винаги при такива исторически моменти, сърчицата на смелите изследователи забиха като парни чукчета. На проф. Кънчо му засъхна устата, на Митко му се приходи по малка, другите едва дишаха, Йогата шептеше: „О, Вишну Девананда, помогни ни!...“ И само Борянчето кокореше очи, не разбирайки много добре какво става. В Ханой тя не бе имала случай да работи с плазмотрон.

— ... Четири... три... — броеше проф. Кънчо. — Две... едно... Нула!

Марти завъртя ключа, лампата светна, по дебелия кабел потече ток, Сисулу и Йогата започнаха да доближават двата проводника, над тях застана Дани с овесените ядки, отдолу — Митко с чинията.

Затаили дъх, ланистите очакваха пламването на волтовата дъга и образуването на плазмата.

— Доближавай! — командуваше тихо проф. Кънчо. — Още... Още... Още.

Нещо блесна, нещо изгърмя, лампата угасна, два момичешки писъка огласиха лабораторията. Замириса на озон.

В светлината на свещта лицата на ланистите бяха бели като черна боя с коефициент нула. Ръцете на Сисулу и Йогата трепереха,

Ухуру се тресеше и скимтеше като същинска маймуна.

Спокойствие запази само Дани. Той въздъхна с досада и каза:

— Късо обединение. Изгоряха предпазвачите.

— Предпазители — поправи го Сисулу. — И не „обединение“, а „съединение“.

— Къде намират се? Трябва да ги поправим.

— Не знам — каза проф. Кънчо.

— Да оставим за утре — предложи Йогата. — Сега е тъмно.

— Добре, стига сме работили днес — реши Главния теоретик. —

Да вървим!

Речено-сторено. Заключение лабораторията и излязоха.

И като излязоха, видяха, че целият квартал тъне в мрак.

ДВАНАЙСЕТА МНОГО ТЪМНА ГЛАВА

С ЧУДОВИЩА

Тъмно беше по улиците, тъмно беше в къщите, в кръчмите, в кафенетата. Тъмни бяха витрините, неоновите реклами, телевизорите.

Тук-таме припламваха немощни свещи, а тънкото сърпче на луната хвърляше мъртвешкибледа светлина.

— Я гледай! — учуди се проф. Кънчо. — И тук няма ток.

Обзет от неприятно подозрение, Дани каза „ауфвидерзеен“ и побърза да си върви. Другите последваха примера му и пресичайки мрачните улици, се прибраха по домовете си.

Едва пристъпили в хола, проф. Кънчо и Митко Едисон усетиха необичайно напрежение. В светлината на две свещи доктор Веса редеше в докторската си чанта лекарства, а старшина Марко нервно говореше по телефона:

— Казвам ви, аз не отговарям за електроснабдяването. Обадете се на аварийната служба.

Тресна слушалката, ядосано промърмори:

— Сега пък и електричеството искат да им оправям! Засегнат бил и Заводът. Кой знае кой вагабонтин е направил късо и изгорил трафопоста.

Телефонът звънна. Марко вдигна слушалката.

— Старшина Марко, вие ли сте? — долетя от слушалката треперлив женски глас. — Чувате ли ме добре? В квартала стават страшни неща. По улиците бродят призрци. Черни! Някакви четирикрази същества, които пълзят, тичат и летят. Влизат в обществените места, предизвикват паника...

Марко хвърли слушалката:

— Нашите съкварталци са полудели, честна дума. Почнали да им се мяркат четирикрази летящи чудовища. И непременно черни!

— Черни ли? — наостри уши доктор Веса. — Къде?

— Знам ли? По улиците, в заведенията...

— Шигурно са марсиани — обясни компетентно Митко Едисон.

Но проф. Кънчо, досещайки се за какви чудовища става дума, благоразумно мълчеше.

А токът не идваше и не идваше.

Телефонът пак звънна.

— Ало, старшина Марко, тук управителят на пивница „Веселите шапки“. Елате веднага, в заведението ми нахлу един черен звяр и уплаши клиентите ми. Двама припаднаха.

— А вие, другарю управител — изкрещя старшината, — знайте, че алкохолиците виждат не само черни зверове, но и червени змии и плъхове. Ще взема да запечатам вашето проклето заведение, дето ми разлага квартала, и тогава съвсем ще ви причернее пред очите!

Сега вече и Митко Едисон започна да се сеща кои са черните чудовища, дето влизат по кръчмите, и също предпочете да не дава

повече обяснения. Двамата ланисти седяха прилежно, бърчеха нослета и с невинни очи наблюдаваха суматохата.

В този момент на входната врата тревожно се почука. Старшината изтича и отвори. Влязоха господин Хикс и леля Гица. Сто двайсет и четири килограмовата лелка се тресеше в ритъма на бясна треска, а господин Хикс я подкрепяше под мишница.

— Какво има пак? — изръмжа старшина Марко.

— Питайте нея! — отвърна господин Хикс. — Нека ви разкаже какво е преживяла.

— Лельо Гицо, какво се е случило с вас? — попита старшината.

В отговор лелката плясна с ръце и запя:

*Връщай се пак при мен сега,
както се връща закъснял снега...*

Доктор Веса не дочака края на песента и направи на леля Гица инжекция с двойна доза успокоително. Пеещата се поуспокои.

— Хайде сега, разкажи! — подкани я меко доктор Веса. — Тук няма от какво да се плашиш.

Впила мътни очи в стената, лелката безгласно зашептя:

— То стана, когато се върнах от поликлиниката. Чувствувах се добре, о, много добре... И тъкмо си пиех вишновката...

— Значи пак алкохол! — намръщи се старшината. — Нали обеща да не пиеш вече?

— Не я прекъсвай, Марко! Лельо Гицо, продължавай!

— ... И като изпих триста грама, чувам, на вратата някой драще. Така драще само моят Александър. Ох, как му се зарадвах! Рекох си, както в оная песен: „Скитал си бездомен дълго по света...”

— Да, да... А после?

— После изтичах и отворих. И тогава върху мен се хвърли той.

— Кой?

— Зверът. Един грамаден и черен звяр, и държеше в устата си друг звяр, по-малък... и още по-черен...

— Александър Трети също е черен — припомни доктор Веса.

— Да, но това не беше моят Сашко... — шептеше все по-тежко леля Гица. — Моят Сашко има мека козина като коприна, а зверът

беше с черна броня...

— И какво стана после?

— После... в стаята влязоха... още черни зверове... и аз паднах в несвяст... И когато дойдох на себе си... обадох се на...

Тя не довърши, полегна върху кушетката, положи като бебе ръце под бузата и мощно захърка.

— Да я оставим да спи — предложи доктор Веса. — Очевидно е преживяла силно сътресение. Пък и вишновката... Като се събуди, ще бъде добре. Господин Хикс, можете да си вървите.

— А тия черни зверове, дето бродят из квартала? — промърмори той заплашително. — Няма ли да вземете мерки? Та това е масово нашествие на бандити и ако вие, старшина, не се размърдате, ще бъда принуден да действам сам. Такъв случай има в романа „Черните гости от космоса“...

„Трябва да я прочета!“ — каза си наум проф. Кънчо, загледан с нескрита ненавист в излизация господин Хикс.

Телефонът пак звънна. Слушалката вдигна доктор Веса.

— Докторе, вие ли сте? — чу тя мъжки глас. — Обаждам ви се от поликлиниката. Имам да ви съобщя важна новина. Хипотезата ми за новия вид чума е, по всичко изглежда, вярна. При мен току-що донесоха един черен плъх. Почвам да го изследвам. Елате!

— Идвам — отвърна тя, остави слушалката и се обърна към старшината. — Марко, в квартала наистина става нещо нередно. В поликлиниката изследват някакъв черен плъх... Хм, черен шаран, черен звяр, черен плъх!... Много черни неща се събраха. — Взе докторската си чанта и излезе.

Старшината също се приготви за излизане, ала обзет от страшна догадка, поиска да говори с децата си. Но те сякаш бяха станали невидими: нямаше ги нито в стаята, нито в банята. В целия дом бе останала само леля Гица, която гръмотевично хъркаше върху дивана.

Все по-разтревожен, той изтича навън.

Тъмен и черен, блещукащ със свещите си, облян от призрачната светлина на луната, нашият квартал се мяташе в бездните на тихата лудост. Улиците бяха оживени като на Първи май; кръчмите и кафенетата шумяха; хората сновяха като лунатици нагоре-надолу, наливаха се с вино, оранжада и студено кафе и си разказваха от страшни по-страшни ужасии:

— От космоса нахлули черни чудовища! Господин Хикс ги видял с очите си...

— Един черно-бял летящ звяр нападнал полковника от запаса Храбров и му изкълвал очите...

— Три опашати черни страшилища влезли в пивницата „Хайде да се чукнем!“ и изгонили клиентите...

— Леля Гица е получила разрыв на сърцето. В дома ѝ се появило черно бронирано чудовище и я лизнало по лицето...

— В поликлиниката открили, че в махалата се шири чума и че настъпва краят на квартал Редута...

Слушаше тия разговори старшина Марко и не вярваше на ушите си. До тази вечер той считаше своята махала за благоразумна и трезва. Какво се бе случило с нея?

Слушаха тия разговори и проф. Кънчо, и Митко Едисон и обикаляха улици и площади с надежда да открият избягалите опитни животни. Но, уви, те не можеха да бъдат открити, тъй като притежаваха чернота с коефициент от 29 до 68 на сто. А ние от опит знаем, че материалните предмети с такъв коефициент в мрака и полумрака стават напълно невидими.

И изведнъж токът се върна. Кварталът светна и си отдъхна. Черните призраци изчезнаха. Клиентите се върнаха в пивниците. В домовете жените продължиха да пържат чушки. Старците седнаха пред телевизорите.

Техникът от аварийната служба, който смени изгорелия предпазител в кварталния трансформаторен пост, дълго се чуди: предпазителят бе буквално разтопен, толкова силен е бил електрическият удар. И затова, когато се върна в службата си, докладва на своя началник за необикновеното явление. Началникът си взе бележка и реши да проучи случая на място. Само че утре.

Защото сега се настани пред телевизора и се приготви да гледа.

Почваше деветдесет и осмата серия на „Форсайтови“.

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ

ХОМО САПИЕНС ИЛИ РАЗУМНИЯТ ЧОВЕК

ПЪРВА ГЛАВА

С ЧЕТВЪРТА ЕКСПЕДИЦИЯ НА ДЕМОН В СЪВРЕМЕННОСТТА

ДЕМОН безшумно и невидимо се носеше над гигантски планински масив, чиито върхове блестяха с ледените си калпаци.

На хранографа се появиха знаците

ХИМАЛАИТЕ ДНЕС

— Летим над Чомолунгма — съобщи шофьорът Дани Берлински. — Пакистан е отзад! Пригответе се да кацунем!

Ланистите се раздвижиха и облякоха абсолютно черните ризници с коефициент сто на сто. Вече не се боядисваха. Събитията след бягството на опитните животни от „Хелиополис“ доказаха, че този способ за оневидимяване не е практичен и затова си ушиха тия великолепни ризници.

След като се оневидимиха, те се заеха да приготвят нещата за разтоварване: мрежи и кошници с бонбони „Мишка Косолапий“, кутии с овесени ядки, буркани с мармалад от шипки, орехови сладкиши...

ДЕМОН закръжи над безутешна, сива равнина, по която тук-там се мяркаха къщурки и кладенци.

— Тук! — заповяда Хомо Невидимус.

Хронокарът стъпи на земята и невидимусите излязоха, всеки с кошница или мрежа в ръка. Продуктите, разбира се, бяха видими и сега те плуваха като предметите в куклената приказка „Петя и Вълкът“.

Хомо Невидимус хвърли поглед наоколо. Навсякъде почвата бе суха и напукана, рядката тревица посивяла от жестокото слънце. Край кладенците — празни и черни — се търкаляха скелети на животни. Около къщурките, сред праха, клечаха дечица с тъжни очи и надути от глад коремчета.

— Попаднахме на място — рече той. — Обявявам акцията „Помощ за гладуващите пакистански деца“ за открита. Тръгвайте!

Невидимусите се пръснаха из полето.

А там, на централния кръстопът с петте къшета, стоеше лично старшина Марко и като регулировчик с палка в ръка даваше път на невидимусите и им сочеше кой накъде да се насочи. Явно единствен той ги виждаше и това странно обстоятелство извънредно много ги учуди. Само Главния теоретик намери това за напълно естествено: та нали старшината беше техен верен съюзник — той знаеше всичките им тайни и сега им се притичваше на помощ!

Невидимусите се пръснаха по къщите, оставяйки тук кутия с овесени ядки, там кесийка със сладкиши и буркани с конфитюр от шипки, и кутии с бонбони, и пакетчета с бисквити, и гевреци...

Децата с подутите коремчета плашливо се приближаваха до падналите сякаш от небето продукти, учудено ги опипваха, недоверчиво лизваха от тях, после лакомо ги изяждаха, страхувайки се, че могат ненадейно да отлетят.

Скоро мрежите и кошниците се изпразниха и невидимусите се върнаха край ДЕМОН. Бяха омърлушени.

— Трябва да дойдем пак — каза Марти Щурчето. — Аз преброих още сто и петдесет гладни деца.

— В Пакистан има пет милиона гладуващи — въздъхна Боряна. — А в целия свят цял половин милиард. Това е заради войните.

— Ами откъде да вземем толкова пари за продукти? — попита Йогата. — В касата на ЛАНИ останаха само 17 стотинки.

— Аж ще си продам моите летни кънки — обади се в тишината Митко Едисон.

— Аз моите аутомобили — добави Дани Берлински.

— Аз книгите си! — провикна се Сисулу Софийски.

— Аз — телескопа!

— Аз — перископа!

Предложени бяха за продажба още сума ти скъпоценни вещи и когато направиха сметка колко ще получат за тях, стигна се до цифрата 49 лева и 25 стотинки.

— Малко са — рече скептично Йогата. — С тия пари не можем да нахраним даже триста хиляди деца.

В този момент яростен рев разтърси околността. Невидимусите се огледаха. И изтръпнаха. Иззад една колиба изскочи господин Хикс, а след него се показва и Александър Трети. На главата си той носеше колониална каска, на пояса огромен маузер, а в ръката си — камшик. Александър Трети пък не беше познатият котарак, а истински тигър, покрит с черна броня. Двамата бяха страшни.

— Ааа! Ето ги чуждите агенти и смутители на световния ред! — изкрещя господин Хикс. — Дръж, Сашко, дръж ги! — И пронизително засвирка.

Със страхотен скок Александър Трети се понесе напред.

Невидимусите си плюха на петите и се втурнаха към входа на ракетата. Заблъскаха се пред вратата, задръстиха я, надавайки панически викове.

Само Хомо Невидимус като истински капитан остана последен. Изчака другите да влязат и едва тогава се вмъкна и той. Но беше късно: той усети как Александър Трети го ухапа за дъното на панталоните и го задърпа назад... Кънчо се устреми напред, онзи отново дръпна назад... Назад-напред... Назад-напред...

— Сашко, дръж го! — крещеше отсреща господин Хикс и свиркаше.

— Татко, помощ! — нададе вик Кънчо, отчаяно впи пръсти в рамката на вратата, събра последните си трохи енергия и с нечовешки замах се устреми напред.

Почувствува как панталоните му се разпарят, после как се откачва от зъбите на Александър Трети, като куршум полита напред и си фрасва главата в металическата стена на ДЕМОН.

— Ох! — изпъшка той и отвори очи. Свирукането продължаваше.

Беше в леглото си с глава, опряна на стената. Опипа челото си — под косата се беше вдигнала внушителна цицина. Опипа и дъното на пижамените си панталони: бяха цели. В съседното легло Митко Едисон кротко спеше. Но свирукането продължаваше. Идеше от улицата.

Проф. Кънчо скочи към прозореца, погледна: на тротоара стоеше Гошо Йогата.

— Абе какви сте вие спанчовци! — извика той — Ставайте! Пак закъсняхме!

ВТОРА ГЛАВА

В КОЯТО СЕ РАЗПРАВЯ ЗА МУСТАЦИ И ЗА ЗАВОДСКИ ПЛАН

Още с влизането си в завода тенетемистите усетиха, че нещо не е в ред. При пропуска бай Нешо едва им кимна. На двора работници ядосано тикаха един бракуван, наплескан с боя електрокар. В цеховете цареше нервно напрежение. Никой не ги поздрави и даже Никифор Факира не попита Йогата научил ли е нова магия.

А като влязоха в лабораторията, установиха, че доцент Пепи и майстор Златан отсъствуват. Такова събитие не бе се случвало, откакто бе създаден клубът на ТНТМ и това смути тенетемистите. Те седнаха на пода край Демончо и подеха тих разговор:

— Какво ли се е случило?

— Сигурно експлозия в производството! Нали видяхте електрокара.

— Дали са живи бай Златан и доцент Пепи?

— Може да са само тежко ранени.

— Хайде да отидем да ги шпашим!

— Най-напред да разберем каква е постановката.

— Не „постановка“, а „обстановка“.

Ала очевидно доцент Пепи не беше нито мъртъв, нито тежко ранен, защото неочаквано се яви. Беше уморен и замислен.

— Аха, тенетемисти, вие сте тук... — въздъхна той омърлушено и тази въздишка никак не прилягаше на този темпераментен учен. — Знаете ли какво, деца, днес ще трябва да посъкратим занятията, много съм зает.

— Другарю Райков, нещо лошо ли се е случило? — попита Сисулу.

— Е, всъщност нищо непоправимо. Нощес е станала авария с електроенергията и докато пуснем резервния генератор, в леярната се случиха неприятности, в бояджийския цех също. И то тъкмо в края на месеца, когато гоним изпълнението на плана. Загряхте ли?

— И от какво е спрял токът? — попита Митко Едисон. — Защото и у нас шпря, когато правехме плазма, за да... — Но проф. Кънчо го ръгна по ребрата и той млъкна.

— Не знам — отвърна доцент Пепи. — Търсим причината.

— И какво ще правим сега? — попита проф. Кънчо загрижен.

— Много просто: ще си дадем повече зор, за да покрием загубите. От днес целият завод работи с ударни темпове.

Настана тишина. Тенетемистите усилено мислеха и ако можехте да прочетете в мозъците им, щяхте да разберете, че всички до един имаха наум едно и също нещо.

— А майстор Жлатан жив ли е? — попита Митко Едисон.

— Майстор Златан ли? — Доцент Пепи се ухили, сякаш си представяше нещо смешно. — Жив и здрав си е, само че днес не разчитайте да го видите. Не пуска никого при себе си. Жертва е на козметиката... Но хайде да почнем! Кой днес ще командува Демончо? Гоше, май че е твой ред.

Докато Йогата се настаняваше пред пулта за управление, проф. Кънчо прошепна на доцент Пепи:

— Мога ли да поговоря с вас по един философски въпрос?

— Може, но днес кратко.

Излязоха и седнаха пред монтажното.

— Другарю Райков — започна направо проф. Кънчо, — веднъж вие ми казахте, че ако някой ден станете невидим, ще занесете храна на гладуващите пакистански деца.

— Такова нещо ли съм издрънкал?

— Да... Само че, ако в Пакистан има пет милиона гладуващи, как ще нахраните всички? Имате ли толкова пари?

— Прав си, професоре — рече кисело доцент Пепи. — Цялото си имущество да продам, включително сметачната си линейка, ще нахраня сто, двеста, триста деца. А останалите?... Глупост съм изтърсил, разбираш ли? Както е глупост, че благотворителността може да нахрани гладните по света. На гладните им трябва друго.

— Какво?

— Пушки.

— За война?

— За революция. За да се сложи край на войната. Веднъж завинаги! Да се унищожи самият мозък на войната!

— Мозъкът?

— Да, мисълта за война! Загряваш ли?

Проф. Кънчо дълго мисли върху последните думи.

— Ами тогава — попита той — има ли смисъл да ставаме невидими?

— Абе смисъл има... — почеса се по тила доцент Пепи. — Само че не може.

— Може, може! — провикна се разгорещено проф. Кънчо и веднага млъкна.

Доцент Пепи изпитателно се взря в очите му, после прошепна с неочаквана нежност:

— Професоре, ти май криеш нещо от мене. Това не е хубаво. Аз споделям с кръжока всичките си знания, а ти хитруваш. Както и да е... Искам обаче да те помоля за едно. Ако някога наистина успееш да постигнеш невидимост на материалните тела, не забравяй стария си кръжочен ръководител! Ужасно ми се иска и аз, макар и за час, да стана невидим. Съгласен ли си?

Проф. Кънчо важно подсмръкна и тайнствено прошепна:

— Аз съм съгласен, но трябва да питам и другите.

— Много ли сте напреднали? — прошепна също тъй тайнствено доцент Пепи.

— Почти сме накрая.

— Чудесно! Е, ще чакам да ми се обадиш.

Върнаха се в лабораторията и веднага пристъпиха към новите опити с Демончо. Йогата завъртя бутоните на преподавателя, но, както последния път, макетчето се затресе и завъртя на място. Отново го бутаха, отново му крещяха и заплашваха, отново Йогата прави магии, отново го разглобяваха. Нищо не помогна.

И чак към края на часа, когато доцент Пепи вече си отиваше, Демончо неочаквано се раздвижи, но вместо по диктуваната от вълните посока, взе да прави зигзаги, като току-що изритан от кръчмата пияница. Завираше се под масата, блъскаше се в краката на хората, по едно време даже хукна навън.

— Иха! — възкликна възторжено Митко Едисон. — Тръгна!

— Ще тръгне, ами, какво ще прави! — отвърна доцент Пепи, не особено доволен. — Но все още не е в ред!... — Изведнъж се шляпна

по челото. — Чакайте, чакайте! Аз май ви бях дал един ултиматум, нали? Да решите една задача.

Стаята изведнъж сякаш се изпразни от всякакви шумове и движения. Не се чуваше даже дишането на тенетемистите. Впрочем те по едно време спряха даже да дишат, толкова бяха смутени. А проф. Кънчо си спомни вчерашните спорове за задачата, неговия отказ да решава, заплахата да го изключат от кръжока, срамния бой с Йогата...

— Ама нали до събота? — прошепна той едва-едва с миши гласец.

— Събота е *утре*! — рече почти сърдито доцент Пепи. — Решихте ли нещо?

— Ами... — замънка проф. Кънчо — остава ни още малко... Съвсем малко... Почти сме я решили... А до утре като нищо... Само почакайте още 24 часа! Обещаваме!

— Добре — съгласи се кръжочният ръководител. — Ще чакам още 24 часа. Но и ако до утре не сте постигнали нищо, мислете му! Ще ви взема Демончо и ще го дам на друг кръжок.

Останали сами, тенетемистите, потресени от заканата на доцент Пепи, без всякакви приказки извадиха моливи и листове и се опитаха да посмятат. Но мислите им бяха другаде и те напразно се мъчеха да се съсредоточат. Ето защо след десетина минути безплодни усилия решиха да отложат изчисленията за по-късно, а сега да свършат друга по-неотложна работа. Прибраха листовите и схемите в джобовите и излязоха.

До стаята на профкомитета се добраха незабелязано. Прозорецът беше отворен, но тъй като бе разположен доста високо, направиха пирамида и Дани се покатери на върха ѝ.

Стоя там цяла минута и едва когато от основата взеха да пъшкат и охкат, скочи на земята.

— Горе ли е? — попита шепнешком проф. Кънчо.

— Да — отвърна Дани, зяпнал.

— Говори де, какво се пулиш! Жив и здрав ли е?

— А, жив е — продума Дани, — само че негово лице е босо.

Тенетемистите запремигаха.

— Тоя откача — каза Йогата. — Къде има боси лица, бе?

— Има, има! — потвърди усърдно Дани. — Майстор Златан седи с босо лице пред загледалото, бърка с един четък в един шиш с черна

боя и плаче.

Чу се покашлюване и на прозореца се появи мощният гръб на майстор Златан.

— Кой там? — прогърмя басът му, сърдит като никога.

— Ннние ссме... — отвърна тъничко проф. Кънчо.

— А, тенетемистите! — рече басът, този път по-меко. — Какво има?

— Може ли да влезем за малко при вас?

— Защо съм ви?

— Ами... за да разкрием една тайнствена тайна.

— Друг път! — И майстор Златан троснато затвори прозореца. Гърбът му се отдалечи в стаята.

Цели четирийсет и две секунди тенетемистите стояха неподвижни, объркани от поведението на човека, когото тъй много обичаха. На четирийсет и третата секунда очите на Марти Щурчето обезпокоително заискриха.

— Сега ще го облагородим! — каза тя, постави върху перваза на прозореца Ракамаг и пусна лентата. Зазвуча познатата песен:

*Ти си тук, ти мълчиш,
криеш ти своите очи...
Много ли струва една нежна дума за мен...*

Кой може да устои на такъв трепетен зов? Не устоя, естествено, и майстор Златан. Прозорецът се отвори и басът пак прогърмя:

— Хайде, говорете!

— Майсторе бай Златан! — провикна се Марти. — В събота вечер давам концерт в читалището. Ще дойдеш ли?

— Не знам, ще видя... Болен съм... Това ли е вашата тайна?

— Майсторе — прошепна доверително проф. Кънчо, — ние знаем кой спря тока.

— Тъй ли? Откъде пък знаете?

— Знаем...

— Хм... Я елате при мен!

Тенетемистите се втурнаха към входа, отвориха и на прага на кабинета се спряха, изненадани от картината, която се откри пред тях.

Майстор Златан стоеше с гръб към тях. До него върху масата се мъдреха две джобни огледала, бутилката с черната боя за мустаци, четчицата за мазане и около тях, разпилени върху зеленото сукно, безброй черни, къдрави косми, които страшно много напомняха мустаци на майстор Златан.

Проф. Кънчо ненадейно си спомни онзи недалечен час, когато бе отворил шкафа на Майстора, за да заеме малко от черната му боя и бе долял от бутилката вода от шишенцето с етикет Na_2S . Обзе го мъчителна догадка. Косата му се изправи на главата. Но замълча.

— Е, думайте! — рече майстор Златан, без да се обръща. — Кой негодник спря тока?

Проф. Кънчо овлажни устни и жално изписука:

— Н... н... ние...

— Вие ли? — изръмжа майстор Златан, очевидно не вярвайки на благородното признание. — Че как сте успели?

— Ами... в „Хелиополис“... Правехме си плазмотрон, за да изобретим черни сажди с коефициент сто на сто... за да станем невидими... И тогава стана късо съединение... Ей така, изведнъж, без да искаме, и готово!

Майстор Златан така се разкашля, че едва не се задави, и децата не разбраха смее ли се, или наистина кашля.

Настана дълга, плътна и кристалночиста пауза.

— А вие, невидими такива, знаете ли каква беля сте направили? — попита майстор Златан с неочаквано дрезгав глас. — Да загинете можехте!

— Знаем. И сега заводът не може да изпълни производствения план и всички работят с ударни темпове. Ние сме дошли тъкмо затова.

— За какво?

— За да ви съобщим, че сме готови и ние да работим с ударни темпове и даже още повече... където ни пратите... най-добре в бояджийския цех.

— И за колко време? Час? Два?

— А, не. Докато платим загубите и изпълним производствения план. И ако парите не стигнат, ние ще продадем летните кънки на Митко, и ако пак не стигнат, ще поливаме нощно време розите в Парка на свободата, плащат по три лева на вечер.

— Тъй, тъй! — изръмжа, все тъй без да се обръща, майстор Златан. — Ами ако и това не стигне и взема, та ви напердаша, какво ще кажете?

В отговор на този не много научен въпрос тенетемистите така прочувствено въздъхнаха, че черните косъмчета върху масата се разлетяха.

— Е, добре — съгласен съм — рече накрая майстор Златан. — От днес до другата събота ще работите по три часа на ден, господата в цеховете, а дамите в битовото обслужване.

— А аз може ли в счетоводството? — попита Митко Едисон, като си спомни с умиление съкровищата в чекмеджетата на счетоводителките.

— Може! А сега, след като приключихме с този въпрос, кажете ми, как върви Демончо?

— Днес проходи — отвърна проф. Кънчо.

В този миг майстор Златан, който през цялото време не бе мръднал от мястото си, внезапно се обърна към тях. И тенетемистите се вцепениха.

Защото, ако не бяха напълно уверени, че този човек с белите къдри на главата е техният любим заводски шеф, нямаше да повярват, толкова лицето му се бе променило.

Впрочем лицето си беше здраво и читаво, но му липсваше едно-единствено нещо и това нещо беше най-внушителната му част, неговата гордост — прочутите в цяла България и в чужбина величествени черни мустаци!

Затова пък сините му очи бяха влажни и тенетемистите с изумление забелязаха, че този суров работник е готов да се разциври. Той извади от джоба огромната си шарена кърпа, шумно се изсекна, обърса очи, после изведнъж разтвори мощните си ръце и гръмогласно избумтя:

— Болшевики такива! Я елате да ви наплескам!

В отговор на това бойно предизвикателство целият кръжок се завря в широките му обятия и там се почувствува отлично.

Само Главния теоретик гузно поглеждаше към полупразната черна бутилка и се питаше, има ли някаква връзка между Na_2S и обосяването на бай Златановото лице...

Може би на този чисто химически въпрос ще отговорите вие?

ТРЕТА УДАРНА ГЛАВА

В КОЯТО ДАВА ПРИНОС И ИВАН ВАЗОВ

Съгласно уговорката с майстор Златан тенетемистите работиха в Завода точно три часа.

Дани Берлински прекара тия три часа край конвейера на моторния цех до старите си приятели. Работи много и приказва малко. Въпреки това, докато сглобяваше моторите, той успя да даде на съседите си по конвейер точна информация за техническата характеристика на новия модел Трабант и за цените на берлинските мрежи за коса.

Гошо Йогата отиде в бояджийския цех при Никифор Факира, който разнасяше тежки бидони с боя. Гошо си плю на ръцете и също заснова из цеха. И само от време на време двамата се спираха задъхани, за да съчинят някакво страхотно заклинание, което да накара бидоните да се местят сами. Бидоните обаче не вярваха на заклинания и упорито отказваха да мърдат.

Проф. Кънчо се залови с най-грубата работа — разчистването на леярното, където се вардаляха последиците от снощната авария. Въздухът беше тежък и влажен, миришеше на прегорял чугун, повредените отливки трябваше да бъдат изнесени навън. След половинчасова работа проф. Кънчо капна от умора, гърбът му се изкриви, ноктите се изпочупиха. Но, стиснал зъби, той продължи да рови в топлата и димяща пръст и да влачи тежките метални блокове, като разсеяно си мислеше за оная тълпа, която вчера се бе струпала пред леярния цех, за да наблюдава нещо необичайно вътре, и то много преди в „Хелиополис“ да стане късото съединение... Той обаче беше толкова изтощен, че не намери сили да направи изводи от този факт.

Митко Едисон смяташе, че се е наредил на топло в счетоводството, но любимите му приятелки счетоводителки, след като го поглезиха минутка и го почерпиха със смокини, се върнаха по местата си и затракаха със сметачните машини. На страшния научен сътрудник не му остана нищо друго, освен също да се заеме с

изпълнението на производствения план. Ударно подостри моливите, напълни мастилниците, изпразни кошчетата за отпадъци, поля саксиите и накрая избърса прозорците, за да стане по-светло.

Що се отнася до Марти Щурчето и Боряна, те, след като получиха в бюфета два термоса с горещо кафе и куп пластмасови чашки, тръгнаха из цеховете. Работниците, чувайки отдалеч песните на Ракамаг, се усмихваха и с благодарност поемаха пълните чаши. Уверен съм, че поне десет на сто от повишената производителност на труда в Завода този ден се дължеше на двете тенетемистки.

Най-голям успех обаче през тия три часа постигна Сисулу Софийски. Както обикновено, той си беше в монтажния цех и работеше в бригадата за монтиране на платформите. С огромен гаечен ключ в ръка той завинтваше гайки и мълчеше. По едно време бригадирът му рече:

— Сисулу, защо си се така умълчал? Я ни издекламирай нещо от поезията, нещо за работата в нашия цех, а?

Сисулу си помисли какво свое да рецитира и като не намери нищо подходящо, без второ подканване започна:

*Да работим! Тази славна дума
нека екне кат камбанен звън...*

Конвейерът бодро се движеше в ритъма на стиховете:

*Да работим! Да работим смело:
с мишци, с нерви, със сърце и с ум!...*

Работниците слушаха и не усещаха дори ръцете си, които свързваха, сглобяваха, пристягаха частите.

*Да работим, дружно и съгласно...
Час изгубен е изгубен век...*

А когато в края на третия час Сисулу млъкна, всички с изумление установиха, че за това кратко време бригадата е преизпълнила своя дневен план със 176 на сто! Такова нещо не беше се случвало отдавна...

И така след енергичен, ударен труд тенетемистите напуснаха Завода. Бяха съсипани от умора, бяха мръсни, бяха потни, бяха изподраскани... Но бяха щастливи.

Бяха хора с чиста съвест.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

В КОЯТО МАГИИТЕ ОБЯВЯВАТ ДУЕЛ НА НАУКАТА

Петнайсет минути по-късно те вече се намираха в „Хелиополис“. И бяха до такава степен преизпълнени с чувство на блаженство, че умората им се изпари за секунди, а след като се натъпкаха със студена овесена каша, останала от резервите на Александър Трети, отново се превърнаха в свръхреактивните, свръхинициативните и свръхнаучните хлапета на нашия квартал.

Те буквално излъчваха милиарди електронволта енергийни частици, които, както е известно, иначе само слънцето и звездите изхвърлят в безкрайния космос. Уверен съм, че ако се бяха запретнали сега, щяха да хванат, колкото си щат неутрини за хрономоторите на ДЕМОН. Но не се сетиха, защото, след като излапаха овесената каша, Главния теоретик категорично нареди:

— Хайде сега да изпълним ултиматума на доцент Пепи и да проверим защо Демончо ходи като леля Гица, когато се напие. Задачата!

И, забравили пътешествията във времето, черната боя и Хомо Невидимус, те извадиха от джобовете си листовите с изчисленията и схемите, които бяха домъкнали от Завода, облегнаха на стената две дъски и се заеха да човъркат мозъците си, да смятат и да чертаят с пергели и линеали електрическите връзки, релета и съпротивления. Часът бе един и половина.

В два и половина започнаха да спорят, защото, както се изрази Сисулу, истината се ражда само в спора.

В четири часа върху дъските беше изписан сто дваисет и третият вариант на схемата и четирийсетият вариант на главното уравнение.

В пет часа спорът премина в кавга.

В шест кавгата прерасна в ругатни.

В седем избухна кратка юмручна схватка.

Причината бе твърдението на Гошо Йогата, че в края на краищата всички тия формули са празна работа и че само една магия

ще оправи положението.

— Празна работа са магиите! — изкрещя силно проф. Кънчо.

— Нека ти направя една магия, па ще видиш ти! — изкрещя по-силно Йогата.

— Направи, де! — изкрещя още по-силно проф. Кънчо.

— И ще направя! — изкрещя най-силно Йогата.

И млъкнаха, изтощени от научния спор. Като установи със съжаление, че повече няма да се бият, Сисулу рече:

— Срамота е цивилизовани членове на ЛАНИ да се пердашат и ругаят като хамали отпреди Девети септември. Юмруците не решават нищо в един рунд. Ще продължите друг път. А сега аз предлагам всеки от вас да докаже своята теория на практика. Професоре, ти си напиши своята формула и схемата на тази дъска, а ти, Йога, направи магия на другата. Утре в Завода ще проверим с Демончо кой е крив и кой прав. Съгласни ли сте?

Всички бяха съгласни, включително и Боряна, която още не можеше да свикне с бурния живот на ЛАНИ въпреки спомените си от Виетнамската война.

В изпълнение на решението проф. Кънчо изписа върху едната дъска своята формула и начерта схемата, Йогата пък нарисува върху другата дъска само една смела питанка. После приклепна пред нея, затвори очи и зашептя:

— О, Вишну Девананда, Суами Шивананда, помогнете ми да намеря точната схема на приемника на Демончо и вярното уравнение на силата на излъчването! Джиана-самаджи-джарани!

Чукна три пъти по дъската с магическата тояжка, изправи се и рече:

— А сега трябва да си вървим, за да дадем възможност на тайнствените природни сили да направят своите изчисления и да ги изпишат върху моята омагьосана дъска.

— Добре — рече проф. Кънчо, — аз също съм гладен.

— Ама няма ли да изобретяваме пак плазма? — попита страшният научен сътрудник.

— Уф! — въздъхна отегчено проф. Кънчо. — Тоя фъстък още не е разбрал, че като изобретявахме снощи плазма с плазмотрона, сме направили авария в целия квартал и в Завода.

— Вярно ли? — възкликна Митко Едисон, бърчейки носле.

— Вярно ами!

— Иха! Хайде пак!

Брат му го шляпна по устата, в отговор на което страшният-научен сътрудник го ухапа за пръста. И кой знае какво щеше да стане по-нататък, ако в този момент откъм коридора не долетя тъжно мяукане.

— Александър Трети! — провикна се Марти и отвори.

Действително беше котаракът, но в какъв окаян вид!

Блестящата му черна броня, направена от лак за електрокари с коефициент на невидимост 55 на сто, беше напукана, поокапала и покрита с мръсотии. Къде ли се беше завирал любимият котарак на леля Гица? Освен това в мустаците му се беше вплел крайчецът на една черна миша опашчица с коефициент 68 на сто...

— Главата си режа, ако тоя звяр не е обядвал с нашите подопитни мишлета! — рече мрачно Йогата. — Откога предлагам да го препарираме в спирт, но вие не сте съгласни. Тържествено ви предупреждавам, че някой ден пак ще ни издаде на господин Хикс.

Без да обърнат внимание на тия зловещи прокоби, Марти и Боряна окъпаха котарака, който за благодарност ги лизна по ръцете.

Най-послед в осем часа вечерта ланистите напуснаха „Хелиополис“, като оставиха на видно място двете черни дъски — едната, физическата, с формулата и схемата, другата, метафизическата, със смелата питанка и заклинанието на Йогата.

Уморени от тежкия ден, тенетемистите се пръснаха по домовете си.

Минавайки покрай кооперация „Лале“, Марти великодушно даде свобода на Александър Трети. Котаракът, след като се повъртя малко пред сградата, с огромни тигърски скокове се върна назад...

Този благороден жест на Щурчето щеше да има, уви, неочаквани последици. Но за тях ще прочетете в следващата

ПЕТА, МНОГО ВАЖНА НАУЧНО-КРИМИНАЛНА ГЛАВА

В КОЯТО МАГИИТЕ НА ГОШО ЙОГАТА ДАВАТ ГЛAVOЗАМАЙВАЩИ РЕЗУЛТАТИ

Дядото на Марти се бе приготвил да нахока внучката си за закъснението ѝ, но като я видя тъй въодушевена от успехите в труда и науката, ядът му мина. Накара я само да седне веднага до пианото и да посвири, защото концертът в читалището беше обявен за утре вечер, а той не обичаше да се излага, па макар и посредством внучката си.

И тъкмо когато от съседната стая долетяха брилянтните мелодии на Гершуин, на входа се звънна. Бяха старшина Марко и познатият ни Началник на електроаварийната служба.

— Добър вечер — поздрави Началникът загрижено. — Тук ли е синът ви Дико? Искаме да поговорим с него по важен въпрос.

Дядото ги покани да влязат, извика кандидата на физическите науки и Началникът разказа следната потресаваща история:

— Та ето какво!... След снощната авария, която едва не разруши целия трафопост, разбрах, че причината не е в жилищата, те са дребни консуматори на ток. И тъкмо се канех да тръгна към Завода, сетих се, че на времето, когато строихме Санитарния комбинат, сме прекарали кабел за бетонобъркачката. Отидох и проверих. И знаете ли какво открих?

— Не — каза вуйчо Дико.

— И как ще знаете!... Пред вратата на противовъздушното скривалище, дето му викаме Бункера, се беше изправил котаракът на леля Гица, мяукаше сърцераздирателно, дращеше с нокти и се мъчеше да влезе. Това поведение на котарака ме озадачи. Отворих, слязох по стълбите в коридора. И знаете ли какво открих?

— Не!

— И как ще знаете!... Изпод вратата на Бункера се подаваше кабел, дебел колкото китката ми, честно слово! И беше свързан с таблото на старата барака. Честно слово! И без всякакви предпазители. Да вляза в Бункера не можах, макар че и котаракът искаше да влезе, да

знаете как се мъчеше, горкият! На вратата имаше някаква страхотна бравата. Тогава изтичах за помощ при старшина Марко, взехме шперцови и отворихме. Знаете ли какво открихме вътре?

— Не — каза кандидатът на физическите науки — кфн.

— И как ще знаете!... Лаборатория!

— Айде бе!

— Честно слово! Физико-химическа или нещо такова. Пълна с епруветки и необикновени апарати, а върху две черни дъски има даже изписани, знаете ли какво?

— Не.

— Тайнствени формули и чертежи!

— Какво говорите!

— Да. Опитах се да ги разчета, но тъй като съм само един обикновен техник-практик по аварията, не успях. Затова и дойдох при вас. Може би ще ни помогнете? Вие сте учен. Очевидно в тази история се крие някаква опасна дяволия.

Кфн вуйчо Дико имаше тази вечер среща с приятелката си пред кино „Изток“ и замалко не отказа на Началника. Заинтригува го обаче странното поведение на старшина Марко. През цялото време не пророни дума, рееше поглед наоколо, ужким тази история не го засяга, и се правеше на разсеян, макар че явно трепереше от напрежение. Кфн неочаквано си спомни неотдавнашното посещение на неговите синчета Кънчо и Митко и за енергичните им въпроси относно възможността да си направят плазмотрон...

— Добре! — реши той. — Ще прескоча да видя каква е тази опасна дяволия. Но в девет си отивам, защото имам важна научна конференция.

При тия думи старшина Марко въздъхна дълбоко, сякаш от сърцето му падеше тежък камък.

Тримата мъже влязоха в „Хелиополис“. Котарака оставиха навън, макар че страстно се стремеше да остане с тях.

Леко удивен, вуйчо Дико обхвана с поглед сивите бетонни стени с портретите на Айнщайн и Едисон, апаратите и рафтовете, после бавно закрачи покрай тях, вирайки се в колбите, радиошаситата, бурканите с химикали, в кондензаторите, книгите, лупите, в

електрическият котлон, в кафеза за гълъби, в капана за мишки, в телескопа. Дълго проучва хронокара, помириса гъстата черна каша в тенджерата, лизна от нея и поклати одобрително глава; пипна двете изгорели жици на плазмотрона и поклати неодобрително глава, и накрая се спря пред двете дъски — едната с физическата формула и чертежа, другата с метафизическа смела питанка. И се замисли.

И си спомни, като да беше вчера, как сам той преди петнайсетина години в своята мизерна лаборатория в бараката за въглища правеше опити с атомокарбидни ракетни мотори и конструираше пружинен апарат за пръскане на нелегални позиви срещу спортния клуб на съседната махала — и му стана мъчно за безвъзвратно отлетялото детство...

— Е? — попита нетърпеливо Началника на аварийната служба. — Какво мислите за това свърталище?

Кфн се вгледа съучастнически в очите на ужким нищо неразбирация старшина и отвърна:

— Другарю началник, от това свърталище в близките години ще се излюпи някой наш Едисон или Айнщайн.

— Тоест?

— Тоест това е разкошна детска лаборатория, за която могат да мечтаят и някои студенти.

Лицето на старшината засия, сякаш бе чул най-хубавата новина в живота си, но Началника се опита да спори:

— Тия ваши Айнщайновци предизвикват аварии в трафопостовите. Вижте изгорелите кабели!

— Другарю началник — отвърна поучително кфн, — когато науката се движи напред, все нещо изгаря — кабели или хора. Нужно ли е да ви припомням, че Джордано Бруно изгоря на кладата? Добре, че тук поне минахме само с един предпазител... Впрочем аз мисля, че аварията не е предизвикана от това късо съединение. Ударът тук е слаб. Проверете в Завода...

— Ай, ай! — завайка се Началника.

— Вместо да се вайкате, опитайте се по-добре да оправите тази формула, че аз бързам.

— Ох, нали ви казах, вече се опитах — промърмори обезоръжаващо Началника. — Не е от моята компетентност. Мисля, че засяга областта на радиовълните или нещо подобно.

Тогава кфн вуйчо Дико, забравил за срещата си пред кино „Изток“, изтри питанката от втората дъска, грабна един тебешир и нахвърли няколко уравнения. Другите мълчаливо го гледаха.

— Не... — зацъка той, — не е това. Вие сте прав, май че е от областта на радиовълните. Трябва да извикаме някой специалист.

— Инж. каква Вера — предложи услужливо старшината със светнали очи. — Да ѝ позвъня ли? — И без да чака отговор, изскочи до близката телефонна будка.

Навън все още клечеше Александър Трети.

След дваайсет минути в „Хелиополис“ дотърча инж. каква Вера, най-големият специалист по кибернетика в нашия квартал. Тя хвърли поглед върху формулата и схемата, помисли и отсече:

— Да, това е схема на приемник, свързан с електродвигател. Но аз не разбирам от двигатели. Тук трябва специалист. Може би инж. бате Ники?

— Ще му позвъня! — рече бодро старшината и пак излетя към телефонната будка.

Там отново видя Александър Трети. Вдигнал муцуна към звездите, той печално мяукаше, сякаш се молеше на всички богове да го пуснат в лабораторията и се види със своята мила приятелка Марти. Но старшината не се смили. Обратно, раздразнен от този скръбен вой, той решително изгони котарака. Смъртно обиден, Александър Трети му обърна гръб и се втурна към кооперация „Лале“. Там задраска пред вратата на господин Хикс, апелирайки за помощ. Господин Хикс само това и чакаше. Облече се, взе чадъра и последва котарака.

След десет минути беше вече край Санитарния комбинат, скрит зад ъгъла, зорко наблюдавайки цялата подозрителна шетня около Бункера.

Когато разбра, че го зове жена му, инж. бате Ники просто изхвърча от дома. Задъхан се втурна в подземие, изправи се пред дъската, погледна и отсече:

— Да, това е схема на приемник, командущ електродвигател тип АС 242, серия 67. Но във формулата май че има грешка. Я да видя! Взе тебешира и започна да изчислява.

В 21 часа започна тихо да ругае, захвърли тебешира и пак отсече:

— Тук е нужен специалист по телеуправление. Извикайте — професор Белов, той е световноизвестен и ми е приятел.

Професор Белов живееше далече, та се наложи да му пратят кола. Като дойде, той хвърли поглед върху черната дъска и отсече:

— Очевидно тук имаме работа със сложно взаимодействие между електродвигател и предавател от дециметровия диапазон. Дайте тебешира!

„Хелиополис“ закипя от велик творчески труд.

А горе, скрит зад ъгъла, господин Хикс бе свидетел на светкавичните телефонни разговори на старшината, на пристигането на инж. бате Ники, на професор Белов... Кой ли още щеше да дотича на това среднощно конспиративно сборище?

Отговор на този въпрос дойде в полунощ, когато с такси пристигна един дебел мъж с брада. Господин Хикс позна в него маститата фигура на прочутия математик Чернев. Сега според пресмятанията на кварталния доносчик в подземие то имаше не помалко от шест-седем човека! Той потрепера от задоволство, като си помисли какъв разкошен донос ще излезе от всичко това.

И продължи да дебне.

„Хелиополис“ кипеше от творчески труд и цигарен дим. Всички мъже стръвно пушеха, забравили за присъствието на единствената дама, толкова бяха напрегнати и възбудени.

Учените стояха пред двете дъски, викаха, ръкомахаха, пишеха, изтриваха, пак пишеха, пак изтриваха, любезно наричаха събеседниците си невежи, които хабер си нямат от физика и математика, доказваха теориите си, рисуваха схеми и тъй нататък, и тъй нататък.

А старшина Марко, макар и нищо да не разбираше от дискусиите, се топеше от удоволствие, като си мислеше каква огромна помощ оказва той сега на своите невидими синчета...

В два часа след полунощ професор Белов накара старшината да донесе кафе, защото къде може да се работи без кафе, та Марко прескочи до бар „София“ и напълни осем буркана на ЛАНИ със силно черно кафе и учените го изпиха на един дъх, и дискусиите продължиха още по-оживено...

В три часа, когато цигарите се свършиха, старшината отскочи до бар „София“ и купи цял кашон стюардеси, защото къде може да се

работи без цигари? И учените запушиха още по-стръвено, запуши даже и инж. кака Вера, и дискусиите бяха подхванати с нови мощности.

В пет часа, когато вече нямаше нито кафе, нито цигари, а бар „София“ бе затворен, на всички изведнъж страшно им се доспа.

И точно в този критичен момент някой, не помня кой, нададе страхотен писък, който стресна спящите тежък сън съквартилци и наежи дебнещия горе господин Хикс.

— Намерих! Еврика! В уравнението този знак „минус“ е „плюс“!

— Вярно! — изкрещя кфн вуйчо Дико и веднага изписа върху втората дъска, дето беше по-рано питанката, една цифра.

Професор Белов добави един математически знак, инж. бате Ники едно „а“, инж. кака Вера един „косинус“, Началника на аварийната служба отбеляза честотата, и така нататък, и така нататък, докато накрая се оформи тази проста формула:

$$I' = (a + bv) V' = bV_0' \cos Wt + bV_0 V_0' \cos Wt' \cos Wt'' = \\ q V_0' \cos Wt + \frac{b}{2} V_0 V [\cos (W' - W) t + \cos (W' + W) t]$$

Всички мълчаха пред величието на собствения си научен подвиг.

— Леле, какъв гений съм! — изрече в тишината професор Белов и добави: — Колеги, да изпеем в чест на голямото откритие нашия любим академичен химн! — И пръв запя:

*Гаудеамус игитур
Ювенес дум сумус...*

което на български значи:

*Да се радваме
дордето сме млади...*

Наострил уши, господин Хикс се мъчеше да запише тайнствените думи на тази конспиративна песен, но понеже не разбираше латински, бе принуден да се откаже.

Накрая професор Белов пристегна вратовръзката си и произнесе следното слово:

— Драги колеги, благодаря ви за вашето сътрудничество в усилията ми да формулирам принципа на взаимодействие между радиовълните от дециметровия диапазон, електродвигател и електронноизчислителна машина. В публикацията си непременно ще спомена и вашите имена. Не забравяйте да ми ги пратите в института, тъй като нямам честта да ви познавам. Довиждане!

И си отиде.

Господин Хикс видя колата му да се отдалечава зад зала „Универсиада“ и веднага си записа номера ѝ.

Един по един от Бункера се изтеглиха и другите учени и господин Хикс съжаляваше, че не носи фотоапарат, за да заснеме тия типове на местопрестъплението им.

Последни в „Хелиополис“ останаха кфн вуйчо Дико и старшината.

— Е, свършихме и тая работа — продума със задоволство кфн, като погледна четливо изписаната формула върху втората дъска. — Бъдещите айнщайновци и едисоновци могат да бъдат доволни.

— Другарю Дико — попита старшината със светнали, въпреки безсънната нощ, очи, — наистина ли вярвате, че един ден моите синове могат да станат като Айнщайн?

— А защо не?

— Ами... защото малкият ми засега мечтае да стане пожарникар, а големият... големият работи, за да стане невидим.

— Какво казахте? — трепна кфн. — Невидим?

— Да — засмя се старшината, — като се боядиса с абсолютно черна боя... ей с тази. — Старшината показва тенджерата и прошепна: — Той даже прави опити с животни. Може би сте чули за черните призраци в квартала? И за чумавите мишки? Тъкмо те бяха...

Леко зашеметен от новината, кфн се приближи до тенджерата, вгледа се в невероятно черната каша, отново я помириса и лизна, дълго мисли и изведнъж се закиска, но така, че едва не припадна. Въртеше се

из лабораторията, пляскаше се по гърдите и бедрата, държеше се за корема и не можеше да спре.

Заразен от този неукротим смях, старшината също се ухили, после се закиска и накрая и двамата едва не легнаха от изтощение върху мръсния под. И през цялото време вуйчо Дико не преставаше да бърбори: „Знаменито, знаменито! Трябва да разкажа това на Сашка, тя ще си умре от смях!“ И напълни един буркан с черната каша и го пяхна в джоба си. И внезапно се вкамени.

— Старшина — извика той, — колко е часът?

— Пет и четвърт.

— Майчице, закъснях! — И кандидатът на физическите науки се понесе навън.

След него излезе и старшината. Но бе толкова уморен от трескавата нощ, че забрави да затвори вратата на лабораторията.

ШЕСТА СВЕТКАВИЧНА ГЛАВА

С ДОНОСИ И ЗАКЪСНЕНИЯ

Господин Хикс се прокрадна в полумрака на настъпващия ден и, последван от Александър Трети, влезе в „Хелиополис“. Обиграните му очи веднага схванаха обстановката. Без да губи време, преписа формулите и чертежите и безшумно се измъкна.

Александър Трети също се повъртя сред апаратите и като не намери любимката си Марти, меланхолично излезе и се запиля из квартала, за да подремне някъде на топло.

В този именно момент старшината, който се връщаше да заключи лабораторията, забеляза господин Хикс. Предчувстващ беда, той се лепна зад него и го проследи чак до жилището му. Тук остана под прозореца и продължи да наблюдава.

А господин Хикс веднага запали свещ, седна пред масата, разтвори дебел топ синя хартия и започна да пише...

Старшината чака половин час, но като разбра, че съчиняването на доносите няма да свърши скоро, също се прибра.

В къщи всички спяха. Той тихичко влезе в стаята на децата и пристъпи до леглата им. Върху масичката на проф. Кънчо лежеше книгата „Мозъкът на войната“, върху стола на Митко — буркан с черна боя и голям шоколад. Бащата е умиление погали и двамата.

— Милите ми Айнщайничета... — прошепна той.

После си легна и заспа.

През това време кандидатът на физическите науки вуйчо Дико, запъхтян от тичането, пристигна пред кино „Изток“. Градът едва се пробуждаше; първите тролей сънно се влачеха по булеварда; камиони разнасяха прясно мляко за бебета и „Септемврийче“ за децата. Кфн се огледа — пред киното нямаше никой. И тъкмо да си върви, женски глас го накара да се обърне.

— Ето те най-после!

Сашка стоеше до входа на киното и гледаше часовника си.

— Чакам точно петстотин и пет минути — добави тя.

— По в замяна на това какъв подарък тинося! — рече той и завъртя буркана с черната боя пред очите й.

— Какво е това?

— Научна тема за твоята дисертация.

— Нищо не разбирам.

— Ще разбереш, когато направиш първия анализ. Единственото, което сега мога да ти кажа, е, че това е черна боя с коефициент на невидимост 99 на сто.

— Невидимост? — ококори очи тя. — Кой е постигнал това?

— Кажй „благодаря“ и не питай повече!

Тя взе буркана, помириша съдържанието му, лизна от черната каша. Накрая благоволи да се поусмихне.

— Ако е тъй — рече тя, — ще ти простя закъснението. Но мисли му, ако излезе друго!

С тия нежни думи завърши второто събитие през този ден, което, както отбелязах още в началото на книгата, ще има големи последици за нашата химическа промишленост.

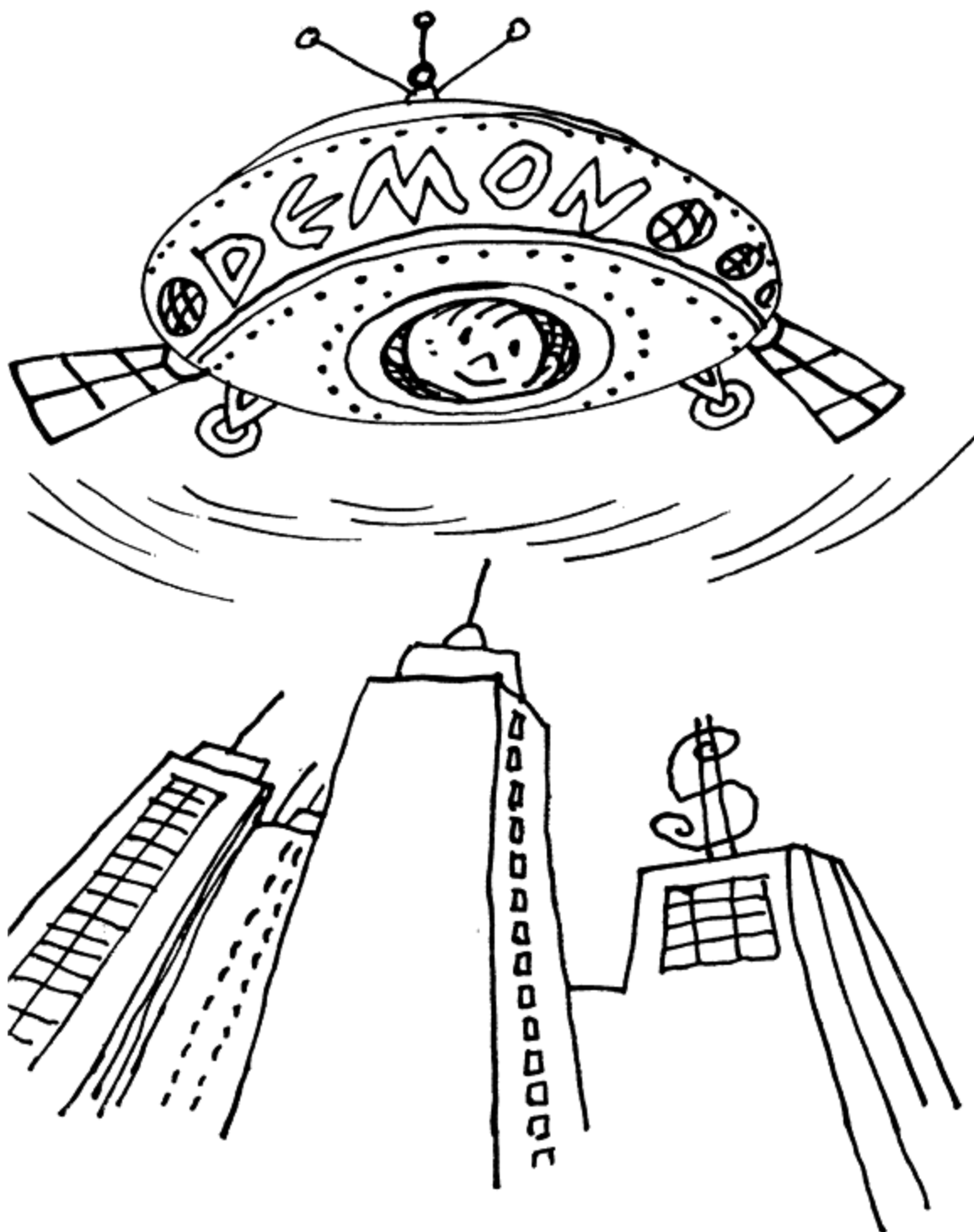
Започваше съдбоносната събота.

Но в тоя час тенетемистите още спяха и сънуваха.

СЕДМА ГЛАВА

С ПЕТА ЕКСПЕДИЦИЯ НА ДЕМОН

ДЕМОН безшумно и невидимо премина океана и полетя над колосален седмоъгълен небостъргач, осеян с радарни антени и ракети земя-въздух.

Хронографът показваше

ФОРТ СЕРВО ДНЕС

— Под нас е Мозъкът на войната — съобщи Дани.

ДЕМОН безшумно кацна на покрива на небостъргача до цяла ескадрила военни хеликоптери.

— Другари невидимуси! — рече Хомо Невидимус — обявявам акцията „Долу Мозъкът на войната“ за открита. Изпълнители, почвайте! И помнете: мисията ви е от световно и историческо значение!

Абсолютно невидими в абсолютно черните комбинезони, Гошо Йогата и Боряна излязоха от хронокара и тръгнаха. Пресякоха дълги коридори, прекрачиха прагове на тежки стоманени порти, пробягаха под червени сигнални надписи „Строго секретно“ и накрая влязоха в залата на Мозъка.

Помещението беше огромно, по-голямо даже от „Хелиополис“, и бе съоръжено с най-фантастичните уреди, които някога Йогата бе виждал и на кино дори.

Отпред се издигаше самият Мозък. Това беше най-мощната мислеща машина в света. Тя събираше и обработваше информацияте, които пръснатите по всички континенти разузнавачи изпращаха тук. Тя даваше инструкции на диверсантите какво да подпалят, кого да убият, как да предизвикат нова война... Машината беше страшна. Равнодушно щракаха релетата ѝ, върху осцилографите трептяха тайнствени знаци, самопишещите устройства изхвърляха дълги ленти със секретни данни.

Вдясно върху голям екран мигаха стотици лампички и всяка лампа отбелязваше извършено престъпление.

Вляво върху светеща географска карта от кристал се очертаваха базите на войната, които Мозъкът командуваше.

В залата имаше малко хора — няколко оператори и един генерал с лицето на господин Хикс, който преглеждаше лентите с данни.

— Да почнем, а? — прошепна Йогата на Боряна.

— Почвам — отвърна тя. — Три... две... едно... Нула!

И тихичко запя вьетнамската песен за ханойското момиче, което загинало под бомбите.

Отначало генералът и операторите разсеяно се послушаха, после се засуетиха и започнаха да търсят източника на тайнствената песен. Йогата това и чакаше. Измъкна от ръкава си магическата тояжка, приближи се до екрана с лампичките, мислено произнесе: „О, Вишну

Девананда, помогни ми да разруша този проклет Мозък!“, и яростно заудря по тях.

Лампичките дори не трепнаха и продължиха безстрастно да си мигат. Йогата заблъска още по-силно — пак напразно. Тогава се прехвърли към кристалната карта и я фрасна с тояжката. Стъклото не се и одраска даже.

Ужасен, че няма да изпълни своята световно-историческа мисия, Йогата се втурна към главния пулт на Мозъка, търсейки трескаво къде да удари. И погледът му попадна върху тесния отвор с надпис ЗАДАЧИ. В същия миг се сети какво трябва да направи.

Извади от джоба си лист, драсна върху него няколко реда и го пусна в отвора.

През първите секунди, които последваха, не се случи нищо особено. Машината си бръмчеше, релетата си щракаха, лампичките мигаха, Боряна пееше. После внезапно бръмченето се засили и се превърна в болезнен вой, релетата безредно зачаткаха, лампичките започнаха да се пръскат, върху осцилографа заплъзгаха луди змийчета.

Операторите опипваха контролните уреди, натискаха бутони, но Мозъкът, вместо да се успокои, окончателно се разлудя. Взе да се тресе, мислещите му блокове се нажежиха до червено, лампите изгърмяха до една, стъклената карта пламна като стара филмова лента и накрая след един последен трус Мозъкът рухна и се разпадна в жалка купчина от димящи жици и полупроводници.

Зарева сирена, заблъскаха се врати, долетяха изстрели, въоръжени до зъби войници нахлуха в залата.

Използвайки суматохата, двамата невидимуси се измъкнаха, преминаха без мъчнотии контролните постове и се озоваха на летищната тераса, откъдето хеликоптери, натъпкани с обезумели полковници и генерали, панически бягаха по всички посоки.

Дани спокойно пусна хрономоторите и ДЕМОН, след като направи седем кръга над седемте кули на горящия форт СЕРВО, полетя към София.

По-късно сред развалините на Мозъка на войната бе намерен белият лист. Експертите по мислещи машини дълго умуваха и накрая стигнаха до заключение, че с помощта на този дяволски лист е бил извършен най-големият саботажен акт в историята на диверсиите.

Поразено е било самото сърце на Мозъка и с това за дълги години нарушена подготовката на нова война срещу хората.

Ето какво съдържаше белият лист:

Най-напред една смела питанка и върху нея следният текст:

ЗАДАЧА:

„Какъв продукт се получава, когато се вари в продължение на три часа метафизически коктейл, съставен от 300 грама туш, 100 грама боза, 420 грама катран, шише сироп за кашлица, пет кутии вакса екстра качество, 156 грама боя за кюнци, пет лъжици конфитюр от малини, кило сажди, боя за мустаци, сто грама какао, пет туби боя за рисуване, сто грама сярна киселина, един литър лак за електрокари, шише одеколон «Момина сълза», 50 грама фотопроявител, лепило «Уле», ментови бонбони, пет хиляди единици пеницилин, кутия овесени ядки и други?“

— Така им се пада на войнолюбивите мозъци! — рече си доволно Хомо Невидимус. — Сега вече ще има достатъчно пари за гладуващите пакистански деца. — И весело запя:

*Пусть всегда будет мама,
пусть всегда будет папа,
пусть всегда будет Митко,
пусть всегда буду я!*

— Ей, какво си се разпял толкова рано! — чу той глас и отвори очи.

В съседното легло се беше понадигнал Митко Едисон и замаяно го гледаше.

— Хайде, штавай! — рече той. — Нали днешка е събота!

ОСМА ГЛАВА

С ТРИУМФ НА МАГИЯТА

А тази събота прачеше от събития. И те не само водят към края на нашата история, но отварят и нови хоризонти пред науката, музиката, електрокарите и борбата срещу доносите.

Започна се с това, че тенетемистите бяха пред „Хелиополис“ много преди осем часа, нетърпеливи да узнаят резултатите от магията на Гошо Йогата. В девет трябваше да предадат отговора на задачата на доцент Пепи Райков — срокът на ултиматума изтичаше.

Като трезв физик, който не вярва в метафизиката, проф. Кънчо бе уверен, че ще заварят дъските така, както ги бяха оставили предната вечер. Дълбоко в сърцето обаче го глождеше чувството, че все пак може да се е случило нещо необикновено.

Обратно, като върл привърженик на мистър Сенко, Гошо Йогата се надяваше, че магията е успяла. Но и в неговото сърце се въртеше неприятното чувство, че тайнствените природни сили може да не са направили нищичко.

Както и да е, побързаха да слязат в лабораторията и проф. Кънчо отвори.

Облъхна го остра миризма на тютюнев дим. Твърде озадачен, той влезе. Подът бе осеян с безброй парченца тебешир и цигарени угарки. По масите се търкаляха буркани с утайка от кафе. Тенджерата с черния коктейл бе почти празна.

— Ей! — провикна се Сисулу. — Гледайте дъските! Дъските!

Всички мигновено се струпаха пред двете черни дъски.

Лявата, тази, върху която проф. Кънчо бе изписал своята формула и схема, бе непокътната. Но втората, о, втората, върху която Гошо Йогата бе извъртял само онази смела питанка, сега бе покрита с друга формула и друга схема.

Онемели, тенетемистите не вярваха на очите си. Най-удивен бе Гошо. Той буквално се звереше и не можеше и дума да изкара от устата си. Колко пъти досега, откакто стана йога, бе правил магии за

превръщането на маймуни в хора и обратно! Колко пъти бе произнасял заклинания за правене на злато от олово! Колко пъти бе призовавал Вишну Девананда на помощ при решаване на задачи по математика! Винаги напразно. А сега, ето, той присъствуваше на пълния триумф на магията над науката, на метафизиката над физиката и въпреки това му се струваше, че сънува, че тая формула отпред не е истинска. И мълчеше.

Затова пък проговори проф. Кънчо и в гласа му прозвуча не само безкрайно удивление, но и изразът на капитулацията на разума пред чудото.

— ... Значи магията помогна!...

— Иха! — възкликна страшният научен сътрудник, — снощи тук е бил Вишну Девананда и е пил кафе от шедем буркана и си е мажал устата с червило!

— Може да е била жена му — рече Марти — Щурчето, разглеждайки червилото. — Това е червило „Коти“. Такова има и майка ми инж. кака Вера.

Сисулу пък покровителствено тупна Гошо по рамото и обяви:

— Йога, току-що съчиних едно четиристишие в твоя чест. Чуй!

*Вишну Девананда,
ний сме твойта банда.
Правиме магии
като по команда.*

Марти пък веднага пусна Ракамаг и в чест на победата загърмя гласът на Олимпия Рилска. Това вече бе прекалено за проф. Кънчо и той зададено продума:

— Вижте какво, хайде да вървим в Завода и да проверим коя от двете формули е точната. Защото, нали само опитът показва дали теорията е вярна. Вишну Девананда може да е сбъркал.

— Вишну Девананда никога не бърка! — рече Гошо Йогата самоуверено и грабна двете дъски.

ДЕВЕТА СЪБОТНА ГЛАВА

С ТРИУМФ НА ТНТМ

В заводската лаборатория нямаше никой — доцент Пепи Райков беше из цеховете, и тенетемистите решиха най-напред да изкарат трите си ударни трудочаса и едва след това да се срещнат с него. За да запазят дъските от чуждото разузнаване, направиха пирамида, Дани се покатери на върха ѝ и ги закачи високо край портретите. После се пръснаха из цеховете.

За проф. Кънчо тия три часа минаха много тежко. Макар и уязвен от успеха на магията, той все още тайно се надяваше, че Вишну Девананда е сбъркал. Работеше разсеяно и всяка минута гледаше часовника.

Йогата пък се плашеше, че някой му е изиграл лош номер, и бързаше да разбере вярно ли е написаното върху дъската, или не. Затова, когато Никифор Факира го запитва дали е научил нова магия, той не отговори нищо, макар че имаше основание да се похвали. А когато стана дванайсет, захвърли бидоните и изтича навън.

В лабораторията той завари само доцент Пепи, и то в твърде необичайно положение. Пъргавият учен бе стъпил върху пирамида от три стола, взираше се в закачените на стената дъски и нещо изчисляваше със сметачната си линейка. Толкова бе улисан, че не усети нито Гошо, нито влезлите след него тенетемисти. Продължаваше да мести поглед от едната върху другата дъска, да изчислява, да се почесва по тила и да мърмори думи като:

— Възможно ли е?... Ох, боже мой, тия заводски инженери! Слагат ме в джоба си!... А ужким свирят струнни квартети!...

Тенетемистите стояха кротко около столовете и с мълчалив интерес наблюдаваха своя уважаван ръководител.

Изведнъж доцент Пепи така се въодушеви, че взе да подскача върху столовете, после се залюля като махало на часовник, закрепя като пощурял: „Това е! Това е! Имаме го!“, направи във въздуха салтомортале и заедно с пирамидата се катурна на пода.

Но той и не забеляза, че е паднал. Изправи се веднага, взе да тича покрай масите, да прескача столовете и да вика:

— Имаме го! Имаме го!

Едва сега видя тенетемистите, спря се пред тях, зацелува ги и ги запрегръща.

— Видяхте ли? А? Видяхте ли? — И посочи дъските. — Това е то, дълго търсеният изход! Победа! Такова нещо само нашият инженерски струнен квартет може да направи! Те са гении, честна дума!

Окуражен от радостта му, проф. Кънчо промърмори:

— Но, другарю Райков, тия дъски са си наши. Нали ни дадохте ултиматум да си почовъркаме мозъците и да ви дадем отговор на задачата до събота? А днес е събота, и ето, готово!

Доцентът се вцепени.

— Какво? — едва издъха той. — Тия дъски?... Ваши?...

— Ами да, наши са си. От моята домашна лаборатория — отвърна почти обиден проф. Кънчо. — Ако не вярвате, питайте тях!

Тенетемистите усърдно закимаха.

Тогава доцент Пеппи Райков построи наново пирамидата, стъпи на най-горния стол, откачи дъските, слезе, постави ги върху масата, взря се с инквизиторски поглед в тенетемистите и заплашително попита:

— Вие твърдите, че тия дъски са ваши, така ли?

— Да — отвърна проф. Кънчо.

— Честна пионерска!

— Честна пионерска, честна тенетемистка! И да не станем никога невидими, ако ви лъжем!

— А формулите? Формулите чии са?

— Е... — произнесе колебливо проф. Кънчо. — Тая от лявата дъска е моя. Схемата също...

— А тази? Тази? — прекъсна го доцент Пеппи, сочейки дясната дъска.

— Моя е — храбро рече Йогата.

Доцент Пеппи го изгледа свирепо отгоре додолу и отдолу догоре, сякаш го разкъсваше с очи.

— Формулата! Формулата кой е изчислил? — изкрещя той.

— Вишну Девананда — отвърна откровено Гошо Йогата.

— За първи път чувам това име. Кой е той? Математик? Физик? Електроник?

— Йога — рече кротко Йогата.

— Йога?!

— Да, от Индия.

— В София ли пребивава сега?

— А, не, той е отдавна умрял — обясни Йогата, учуден от невежеството на доцент Пепи, който не знаеше кой е Вишну Девананда.

— Щом като е умрял, как е написал формулата върху дъската? — продължаваше неумолимите си въпроси доцент Пепи.

— С магия — поясни Гошо. — Аз произнесох заклинание и призовах на помощ неговия дух. През нощта той дойде и...

Доцент Пепи Райков долепи длани на слепите си очи, сякаш се плашеше главата му да не се откачи от раменете, и се взря право в зениците на Йогата.

— Слушай, Гошо, я не ме занасяй! Каж ми истината! Кой е изчислил това уравнение?

— Вишну Девананда. Честна пионерска и тенетемистка!

Доцент Пепи въздъхна и седна до масата:

— Добре, да приемем, че е Вишну Девананда. Можеш ли да го призовеш пак? Имам нужда от неговата математическа помощ.

— Ще опитам — каза Гошо. — Той не винаги ме чува, защото е зает и с други метафизически задачи.

— Другарю Райков — обади се плахо проф. Кънчо, — а вярна ли е формулата на Вишну Девананда?

— И още как, Кънчо! Удивителна е! Фантастична! Тя ни решава основно проблема за внедряването в производството на дистанционно управление на електрокарите с помощта на изчислителна машина. С нейна помощ ние можем още тия дни да пуснем първия пробен екземпляр.

— А моята формула? — попита пак проф. Кънчо със свито сърце. — Погрешна ли е?

— О, тя също никак не е лоша, никак, но се отнася само до движението на Демончо. Всъщност тя е отговорът на задачата, която ви бях дал. Отлично си я изчислил, Кънчо, браво! Я да я проверим на практика!

И без повече приказки тенетемистите и техният научен ръководител се запретнаха, грабнаха поялници и разглобиха Демончо до най-малките му частици. Ръководейки се от формулата и схемата на проф. Кънчо, те направиха нужните промени в двигателя, в пулта за управление и накрая отново го сглобиха.

В 14 часа всичко беше готово. Цял-целеничък, Демончо стоеше в средата на лабораторията в очакване да бъде пуснат в движение. Лицата на тенетемистите сияеха.

— Е, сега можем да опитаме! — рече доцент Пеппи. — Кои ще шофира?

Въпросът беше излишен — Дани Берлински вече седеше на пулта с ръце върху клавишите.

— Внимание! — изкрещя той. — Почвам да се карам!

— „Карам“, бе! — поправи го Сисулу. — Давай!

Дани натисна клавиша.

В първия миг Демончо като че нямаше особено желание да тръгне и леко се разтърси, както правят конете пред старта на хиподрума. В следната секунда обаче с лек тласък мръдна напред, после продължи и накрая тръгна. Тръгна спокойно, без зигзаги, без щуротии. Стигна мирно и тихо до вратата, но не излезе, а по команда на Дани зави и се върна. После пак по команда от пулта започна да прави кръгове, осморки, да се движи напред-назад, наляво-надясно... Това трая цели десет минути!... Накрая Дани го закова точно пред краката на проф. Кънчо, който си умираше от щастие.

— Това е! — прошепна усмихнат доцент Пеппи. — Това е!

И толкова. Никой не извика „ура“!, никой не изкрещя „Браво“!, никой не се преметна през глава, дори Митко Едисон. Моментът беше твърде величав, за да си позволят подобни детинщини. Само един тъничък глас възкликна:

— Иха! Сега вече златните медали са ни вързани в кърма. Кога ще заминем за Москва със самолет „Ту-154“?

Тенетемистите усилено запримигаха: гласът, който произнесе горните думи, беше на Митко Едисон, но произношението далече не беше неговото.

— Я повтори! — рече проф. Кънчо.

Митко Едисон повтори бавно и отчетливо, като нарочно въртеше „з“-ът между зъбите си:

— Сега вече златните медали са ни вързани в кърпа. Кога ще заминем за Москва със самолет „Ту-154“?

И не по-малко удивен от другите, че не фъфли и шътка, страшният научен сътрудник извади огледалцето и погледна устата си.

— Яааа! — ахна той. — Порасна ми зъб!

Това поредно съботно събитие едва не потресе тенетемистите повече от пускането на Демончо. Забравили всичко, те се заблъскаха пред Митко Едисон, за да се уверят в истинността на новината. Пъхаха пръсти в устата му, пипаха зъба, караха го да казва „зъб“ и той казваше „зъб“, а не „жъб“, караха го да казва „Сисулу“ и той казваше „Сисулу“, а не „Шишулу“, и той беше ужасно горд. Накрая, когато всички се убедиха, че наистина в устата му има нов зъб, страшният научен сътрудник каза:

— Сега вече аз съм мъж, нали?

— Да! — отвърнаха всички в елин глас.

— Е, тогава аз не искам вече да съм чирак-магьосник.

— А какъв?

— Искам да съм истински магьосник и да правя истински магии като тази, дето направи Гошо Йогата снощи, и да извикам Вишну Девананда, за да ми решава задачите по математика.

— Дадено! — рече снизходително Гошо Йогата, който след триумфа си над науката бе станал много щедър. — Смятай се вече за магьосник трета категория. Провъзгласяването ще го направим довечера в „Нострадамус“ и ще...

Думите му бяха прекъснати от рева на заводската сирена, която обявяваше края на работната седмица.

— Тенетемисти! — провикна се ентусиазирано доцент Пепи Райков. — Искате ли да демонстрираме нашата победа пред колектива на Завода?

Искаха, естествено. И вдигнаха Демончо и пулта за управление, и ги изнесоха на опитната площадка. Бе часът, в който работниците напускаха цеховете и се отправяха към изхода. Имаше стотици.

Тенетемистите поставиха пулта край площадката, Демончо върху гладкия цимент и Дани пусна преподавателя в ход. Марти пък включи Ракамаг в пълна мощност и над Завода прозвуча величествена музика, струва ми се — оная Ода на радостта от Деветата симфония на Бетховен.

А когато по едно време Демончо едва не литна като птица, някой от задните редици, май че беше бай Златан, но не съм много сигурен, защото беше без мустаци, извика:

— Ураааааалаааааааааааа!

И над целия ни квартал, над цяла София, а може би и над цяла България се носеше могъщият сигнал, провъзгласяваш победата на тенетемистите от нашия Завод.

Победата на Хомо Сапиенс!

ДЕСЕТА СЪБОТНА ГЛАВА

В КОЯТО ЛАНИ ВЗИМА ЕДНО ЧЕРНО РЕШЕНИЕ

Тази история можеше да свърши тук, красиво, бодро, оптимистично. Истински „хепи-енд“ — щастлив край, — както казват американските кинорежисьори.

Има обаче няколко причини, които не ми позволяват да спра разказа, и една от тях е господин Хикс. Освен това предстои концерт на Марти Щурчето и навярно искате да го чуете. Така че имайте още малко търпение.

И тъй, след внушителния заводски митинг тенетемистите се прибраха по домовете си, за да се облекат за концерта. Бяха в онова неописуемо възвишено душевно състояние на сокола, който се рее над планински върхове и пред който като че няма никакви прегради по пътя към слънцето.

В такова настроение беше и Марти. Концертът почваше след два часа, а тя още се мотаеше из стаите, пееше, похапваше си бонбони „Мишка Косолапий“ и се решеше пред огледалото.

— Не е зле да изсвириш няколко гами — рече дядо й. — Да поразкършиш малко пръсти.

— Няма нужда — отвърна тя. — Аз и без това ще победя всички. Ще ми помогне Вишну Девананда. Вече знам едно заклинание.

— Не ми се вярва Вишну Девананда да е свирил на пиано.

— Ох, дядо, какъв си! Ама ти нищо не знаеш какво се случи днес в завода! Лично Вишну Девананда реши задачата за електрокарите.

Спорът беше прекъснат от звънеца, който се обади много тревожно. Дядото отвори. На прага стояха проф. Кънчо и Митко Едисон, пребледнели, уплашени.

— Т-тук ли е Марти? — заекна проф. Кънчо.

— Тук е, но е заета. Тази вечер има концерт.

— Само за малко, моля ви се!

Но Марти бе вече изскочила. Проф. Кънчо прошепна нещо в ухото й, после, преди дядото да успее да каже и думица, тримата

тенетемисти се понесоха по стълбището и изчезнаха.

След малко бяха под кооперация „Лале“ и даваха сигнал „Тревога!“. Йогата мълниееносно слезе.

Отскочиха до Боряна, после забраха Дани, а накрая и Сисулу, който за всеки случай взе със себе си и Ухуру Неандерталска.

В „Хелиополис“ стигнаха без произшествия. Проф. Кънчо заключи, огледа напрегнатите лица на другарите си и тихо изрече:

— Невидимуси! Тревога девета степен по скалата на Рихтер! Опасност грози нашия верен съюзник старшина Марко!

— Че как тъй? — попита Сисулу. — Нали старшина Марко е милиционер?

— Не прекъсвай го — обади се Дани Берлински, който въпреки привичното си хладнокръвие, също бе настръхнал от страшната новина. — Професоре, разказвай поред всичко от начал до край?

Проф Кънчо пое три пъти дъх и започна:

— Преди малко, тъкмо си вечеряхме, и изведнъж дойде началникът на татко, и беше даже в униформа...

— После? — попита Марти.

— После началникът каза, старшина, трябва да дойдете в дирекцията, има оплакване срещу вас, че конспирирате нощно време в някакви подземия и разпространявате черни болести в квартала. Тогава татко каза, добре де, кой го твърди това, а началникът отговори, има значи документ, писмо от един бдителен гражданин, доброжелател, така каза той, и извади един син лист и започна да чете.

— Да не стана невидим, ако това не е оня господин Хикс! — рече злобно Йогата.

— Така каза и татко.

— И после? — попита Марти с разширени от ужас очи.

— После татко излезе с началника, излезе, без даже да се е навечерял, а аз и Митко тръгнахме да вдигнем тревога девета степен по Рихтер.

Настъпи дълго и тягостно мълчание. Всички невидимуси усилено мислеха, търсейки изход от тази непредвидена и сложна ситуация.

— Ех, да бяхме сега невидими! — въздъхна тъжно Сисулу Софийски. — Щяхме без отлагане да окажем на старшина Марко безкористна помощ.

— Неви-дим-като-дим — направи рима Ухуру Неандерталска.

— Само че нямаме вече от черния коктейл — каза проф. Кънчо, като се почеса по тила. — Изглежда, че снощи, като е правил магията, Вишну Девананда го е унищожил.

— Имаме виетнамски лак — припомни Марти.

— Лак-глупак — направи съвършена рима Ухуру, но Митко веднага я плесна по задничето и тя преустанови литературните си упражнения.

И пак мълчание. И пак въздишки. Проф. Кънчо си представяше старшина Марко вплетен в опасните клеветнически мрежи на оня господин Хикс, без даже да се е навечерял, и сърцето му се сви от болка.

В този момент прозвуча един спокоен глас:

— Аз искам да направя едно целесъобразно предложение.

Всички се обърнаха удивени. Говореше Дани Берлински. За първи път без грешка. А той продължи:

— Предлагам да станем невидими, да отидем при господин Хикс, да реквизираме всичките му гнусни доноси и да ги предадем на милицията, за да видят там, че господин Хикс е клеветник, а нашият верен съюзник старшина Марко — чист като рилските езера.

— Браво, Дани! — провикна се Сисулу, който за пръв път не го поправи. — Ти вече научи български език.

— Да — каза Дани с нескрито задоволство. — Аз съм голям кадърник.

— В името на Вишну Девананда, идеята на Дани е отлична! — възкликна проф. Кънчо. — Ще се боядисаме с виетнамски лак, той има коефициент на невидимост 90 на сто, и ще предприемем акцията „Долу доносниците!“ Има ли възражения?

— Аз не мога да участвам — заяви със съжаление Марти. — Имам концерт.

— Ще свириш след акцията! — отсече с обичайния си категоричен тон проф. Кънчо. — Давай лака! И боядисвай!

Марти се подчини на заповедта и грабна четката и бутилката.

Оневидимяването тръгна бързо. Виетнамският лак, много черен и много лъскав, се лепеше великолепно за кожата и косата още с първото мацване.

Предпоследна боядисаха Ухуру. Тя непрекъснато се глезотеше, та трябваше да ѝ се скарат да не прави такива магарии, защото ще се издаде като маймуна.

Последна се оневидими робинята-асистентка и тъй като лакът се свърши, косата ѝ не можа да се боядиса докрай, та конската ѝ опашчица остана светла, но няма значение.

Митко Едисон извади огледалцето и всички се огледаха. Бяха доста невидими, а при угасена светлина изчезваха напълно, също като негри в тунел.

— Отлично! — рече проф. Кънчо. — И тъй, другари невидимуси, обявявам акцията „Долу доносниците“ за открита. Изпълнители: всички. Ударна група: Сисулу и Ухуру. Ръководител: Хомо Невидимус, тоест аз. Тръгвайте!

Тръгнаха.

ЕДИНАДЕСЕТА СЪБОТНА ГЛАВА

С ЕДИН МИРИЗЛИВ ПОЖАР

Беше тъмно, хора по улиците почти нямаше, а малцината минувачи вземаха седемте черни деца и маймунката за негърчета. Наистина, някои се дивяха на светлата плитка на Марти, но какви ли не странни перуки не носят днешните момичета! Тъй или иначе, невидимусите стигнаха пред бърлогата на господин Хикс без усложнения.

Спотаени под прозорците на стаята му, те се послушаха: отвътре долиташе скрибуцането на перо.

— Хайде! — заповяда проф. Кънчо.

Изградиха пирамида, на върха ѝ стъпи Дани и погледна. Вътре в полумрака на малка свещ господин Хикс изписваше дебел сноп синкави листове. Дани скочи на тротоара.

— Тука е — рече той. — Пише доноси. Само че не можем да влезем, прозорците са затворени.

— Голямо чудо! — изсмя се презрително Хомо Невидимус. — Елате!

Минаха в задния двор под прозорчето на килера, направиха нова пирамида, вдигнаха Ухуру и ѝ помогнаха да се провре вътре, като ѝ заръчаха да отвори вратата.

След минутка напрегнато чакане входната врата безшумно се откряна. Хомо Невидимус веднага влезе и едва съзря черната човекоподобна, която радостно подскачаше в антрето.

— Тихо, Ухуру, тихо! — прошепна той и се промъкна в стаята.

Господин Хикс не мръдна, толкова бе погълнат от писането. Не усети и застаналите зад гърба му неканени гости.

Свещта догаряше, в стаята ставаше все по-тъмно. Сами разбирате, че при такова осветление виетнамският лак с коефициент 90 на сто е почти напълно невидим.

Хомо Невидимус надникна над рамото на господин Хикс и погледна листовете. Бяха изписани с едри ръкопечатни букви, така че да не се познае кой ги е съчинил. Той прочете:

ДОНОС СРЕЩУ СТАРШИНА МАРКО

„Уважаеми другарю началник, загрижен за състоянието на нашия квартал, донасям ви, че горепоменатият квартален милиционер се е свързал с вражеска агентура и че от няколко дни крои...”

До този лист имаше друг:

ДОНОС СРЕЩУ ДОКТОР ВЕСА

„Уважаеми другарю главен лекар, загрижен за състоянието на здравното дело в нашия квартал, донасям ви, че вашата служителка, доктор Веса произвежда в дома си черни чумни бацили с цел да разпространи епидемия...”

И още един лист:

ДОНОС СРЕЩУ ХУЛИГАНИТЕ КЪНЧО И МИТКО

„Уважаеми другарю директор на Единното училище, загрижен за състоянието на учебното дело в нашия квартал, донасям ви, че горепоменатите ученици, предрешени като черни бандити, разнасят из квартала произвеждания от доктор Веса чумен бацил...”

И още един последен лист:

ДОНОС СРЕЩУ НАЧАЛНИКА НА КВАРТАЛНАТА АВАРИЙНА СЛУЖБА, СРЕЩУ
КАНДИДАТА НА ФИЗИЧЕСКИТЕ НАУКИ ДИКО, ИНЖ. ВЕРА, ИНЖ. НИКИ,
МАТЕМАТИКА ЧЕРНЕВ, ПРОФЕСОР БЕЛОВ И ДРУГИ УЧЕНИ И ИНЖЕНЕРИ

„Уважаеми другарю началник, загрижен за състоянието на родната наука, донасям ви, че горепоменатите учени се събират всяка вечер на конспиративни събрания в подземие, наречено Бункера, където кроят вражески козни срещу родните научни институти. Предлагам копие от тайния научен код, който те скалпиха снощи под формата на математически уравнения.“

Всички листове бяха подписани с една-единствена дума: ДОБРОЖЕЛАТЕЛ и бяха готови за изпращане.

След като прочете всичко това, Хомо Невидимус мина пред масата и се приготви за действие. С внезапно рязко движение грабна изписаните листове, сгъна ги и ги пхна в джоба.

За господин Хикс листовите се вдигнаха сами, сгънаха се сами и сами се напъхаха в някаква черна цепнатина, напомняща джоб. Лекичко изписка и се обърна. Зад него се мярна още един черен силует, който много приличаше на маймунски.

— Ставай, мръсно! — извика гръмогласно Хомо Невидимус.
— Ставай и да те няма! Долу доносите!

Доносникът се изправи, каза „Кукуругу!“ и подскачайки като петел, се упъти към вратата. В същия миг Ухуру се метна на главата му, свали очилата му и гръмко изкрещя:

— Долу доносите!

На прага го подхвана друга черна сянка, която го изрита на улицата. Продължавайки да кукуруга, господин Хикс хукна към зала „Универсиада“.

Хомо Невидимус претърси всички чекмеджета и откри още много и много папки, натъпкани с доноси. Кого ли не бе оклеветил господин Хикс! Библиотекарката на читалището и председателя на кооперация „Цвят“, касиерката на киното и продавачката на вестници в

павилиона, поливачите от „Чистота“ и работничките от нощната смяна на трикотажната фабрика...

Хомо Невидимус отвори широко прозорците и изхвърли всички доноси на улицата. После излезе и както му бе разказвал майстор Златан за партизаните, които през фашистко време горели данъчните книги наред площадите, доближи до листовете свещта.

Но те не пламнаха. Доносите са много упорито нещо, те са почти огнеупорни. Тогава, без да се колебае, Хомо Невидимус извади лазерния си пистолет и стреля в тях със страшния плазмен лъч от сто хиляди градуса по Целзий. Доносите едва се запалиха.

Сега обаче из квартала се разнесе такава смрад, че въпреки горещата августовска вечер всички домакини затвориха плътно прозорците на домовете си...

След минута и половина откъм зала „Универсиада“ се зададоха, надувайки сирени, колите на пожарната команда. Спряха край кладата, а пожарникарите, нахлузили противогазови маски, се втурнаха срещу огъня с маркучи в ръце. Като установиха обаче какво гори, те категорично отказаха да гасят: неотдавна господин Хикс бе подал донос и срещу тях, че не само не умеят да гасят пожари, но и че сами ги предизвикват.

И се качиха тогава на колите си и си тръгнаха, свирукайки весело със сирените: този свят се отърсваше от отровната плесен на още един доносчик.

Невидимусите останаха, докато се изпепелиха и последните клеветнически доноси. И едва тогава проф. Кънчо каза:

— Хайде сега да отидем да спасим татко.

— А концертът? — попита Марти.

— Само след като спасим старшината!

— А, не! — възрази Марти. — Вие не познавате дядо, после цял живот ще ми мрънка, че съм го изложила. Не! Най-напред ще свиря, а старшината ще спасяваме след това.

— Слушай! — свирепо скръдна със зъби проф. Кънчо. — Ти нямаш право да възразяваш, ти си още робиня-асистентка и ако не се подчиниш на моето нареждане, ще ти отнема титлата асистентка и ще останеш само робиня.

Марти Щурчето никак не се уплаши.

— Голямо чудо! — рече тя. — Аз пък ще се боря заедно с другите поробени народи за своето освобождение и ще видиш ти тогава!

Проф. Кънчо усети, че методът му на убеждение не е резултатен, и веднага обърна тона:

— Така значи! — каза той почти обидено. — Ти си готова да свириш песнички, а през това време нашият верен съюзник старшина Марко да е в опасните клеветнически мрежи на господин Хикс, без даже да се е навечерял! Иди, иди, свири! И даже танцувай!

Мартин не можа да устои на този съкрушителен аргумент. Помисли един миг, прехапа устни и рече:

— Добре, ще спася старшината, но ако закъснея за концерта, с дядо ще се разправяте вие!

— Не бой се! — успокои я проф. Кънчо. — Ще се справим и с него!

И хукна.

Пет минути по-късно те нахлуха в двора на милиционерското управление.

Като ги видя, дежурният при входа панически разпери ръце пред тях.

— Ехе, накъде така?

— Искаме да влезем при началника — едва проговори от умора проф. Кънчо.

— За какво ви е?

— Това си е наша тайна!

Тия думи пообъркаха дежурния. И докато реши какво да предприеме с посетителите, попита:

— А защо сте се начернили така като коминочистачи? Така се не влиза при началството. Най-напред идете се измийте, па тогава.

— Но, другарю милиционер — провикна се Гошо Йогата, — въпросът е на живот и смърт!

Дежурният изгледа недоверчиво черния малчуган с черната блуза и като не устоя повече на натиска на седемте чифта очи, вдигна слушалката на телефона и тихичко прошепна няколко думи. Сетне кимна и отново се обърна към децата.

— Влизайте! Стая номер 8. Само че пазете да не изцапате нещо, че чистачките ще ви скъсат ушите!

Невидимусите тичешком пресякоха коридора и без да чукаат, всички вкупом нахълтаха в стая номер 8. Началникът, един побелял капитан, се изправи като ужилен и широко ококори очи. А черните задъхано дишаха и още не можеха да кажат думица.

— Какво има, деца? Какво се е случило? — не на шега уплашен, попита той. — Какви са тия въпроси на живот и смърт? И защо сте се намацали така?

Пръв се съвзе проф. Кънчо. Той пое дълбоко дъх и развълнувано изрече:

— Другарю началник, татко е невинен.

— Че кой е татко ти?

— Как кой?! Ами че старшина Марко! — поясни проф. Кънчо, изненадан, че този капитан не знае кой е татко.

— Ах, да — усмихна се началникът. — Ти си Кънчо, нали? Дето му викат професора? А вие, ако се не лъжа, сте... хм... как беше... тенетемистите от Завода...

— Да, да! — нетърпеливо го прекъсна проф. Кънчо. — Ние дойдохме да ви кажем, че татко е невинен. Виновни сме само ние, защото си правехме в подземиято плазмотрон и животните избягаха, а господин Хикс е само един подъл лъжец, клеветник и доносник. Ето доказателствата! — И сложи върху писалището — сините листове.

Началникът ги попрегледа, поизкашля се в шепата си, сетне все тъй сериозен, с внезапно заплашително движение, сякаш вадеше пистолет, измъкна от чекмеджето голяма кутия с бонбони, отвори я и я бутна към децата.

— Атакувайте! — рече той.

Невидимусите не чакаха втора покана и атакуваха с ръце с коефициент на невидимост деветдесет на сто. Когато кутията се поизпразни, капитанът каза:

— Е, деца, свършили сте хубава работа. В подземиято... Пък и с това тук — той посочи доносите. — Отдавна търсим повод да озаптим господин Хикс... Хм... И още нещо... — Той извади от джоба си един плик. — Днес получих писмо от вашия заводски шеф майстор Златан. Какви ли не чудесии разправя за вас. Поздравления!

Невидимусите едва не се задавиха, но героично продължиха да атакуват бонбоните.

— А сега — продължи капитанът — идете се изкъпете, че така, както сте се начернили, ще уплашите другите квартални деца.

— Ако се изкъпем, ще ни пуснете ли да видим старшината? — неспокойно попита проф. Кънчо.

— Старшина Марко не е тук — отвърна усмихнат началникът.

— А къде е тогава?

— Ако се не лъжа — на концерт в читалището.

Писък със сила петдесет децибала оглуши капитана — традиционният писък на Марти:

— Ауу! Колко е часът?

— Осем и половина — зашеметен отвърна капитанът.

— Леле, концертът е почнал! Чао!

И Марти Щурчето изскочи навън, развявайки светлата си, единствено останала непокрита с черен виетнамски лак, плитка.

ДВАНАЙСЕТА ГЛАВА

В КОЯТО СЕ СВИРИ РАПСОДИЯ С ЮМРУЦИ

В салона дядото влезе последен. И направи това не толкова от липсата на време, колкото от пустото си суетно желание да бъде забелязан от всички. Все пак свиреше внучката му! С него, естествено, беше и баба Мира, празнично наконтена.

Той беше неспокоен. Когато излизаха от къщи, Марти още не беше се прибрала за преобличане. Ето защо сега той надничаше зад кулисите на сцената, въртеше се на стола, поздравяваше познати, усмихваше се на непознати, кимаше на кварталните големци. Един журналист го сочеше на кинооператорите от Седмичния преглед, сякаш казваше: „Това е дядото на Марти Щурчето, дето ще свири сега“. Беше много горд.

Естествено, отдавна бяха дошли инж. кака Вера, инж. бате Ники, кфн вуйчо Дико. На видно място седяха и доцент Пеппи Райков, майстор бай Златан, работници от Завода, както и други близки и познати на Марти.

В осем салонът бе претъпкан до задущаване. Събран бе каймакът на кварталната общественост. Липсваха само старшина Марко и доктор Веса. Правеше също впечатление и отсъствието на господин Хикс. Никога не пропускаше той такива сбирки, тъй като в тях намираше материал за своите клевети.

В осем и десет завесата се вдигна и председателят на читалището, след като изнесе доклад за успехите на квартала в областта на културата, обяви годишната продукция на музикалната школа за открита.

Ръкопляскания. В залата настъпи приятен полумрак. Концертът започна.

На рояла седна най-малката ученичка — момиченце на две години и осем месеца, и тъй като ръчичките ѝ не достигаха до клавишите, поставиха под нея четири възглавници. Публиката я възнагради с бурни ръкопляскания.

След нея свири едно момиченце на четири години, после едно на пет, едно момченце на пет и половина...

Наближаваше редът на Марти. Дядото взе да се вълнува. Знаеше, че Марти е добре подготвена, макар че през последните седмици бе отделила много време за Ракамаг, ТНТМ и Завода... И все пак!...

Часът бе девет. Свиреше последното момиченце от групата на чавдарчетата. След нея започваха изпълненията на пионерите, сред които бе и Марти.

— Другарки и другари — обяви конференсието, — идва редът на най-добрите ни пианисти от групата на първоначалните класове. В тази група вие ще чуete няколко истински дарования, на които ние възлагаме особени надежди. Първа ще свири Антоанета...

Антоанета засвири, но дядото нищо не чу от нея. Защото след Антоанета идеше редът на Марти. Не чу той и ръкоплясканията и едва съзря кинооператора, който изтича напред, за да снима.

— А сега — каза конференсието — ще чуete „Рапсодия в синьо“ от Гершуин в изпълнение на Марти.

Конференсието се оттегли. На сцената остана само роялът.

Изминаха няколко секунди. Дядото се приготви да ръкопляска. „Ей сега — мислеше той — ще се появи моето щуро момиченце в специално ушитата за случая бяла рокля, с бяла панделка на плитката, ще седне пред рояла и ще изсипе върху публиката първите брилянтни мелодии от рапсодията...“

Изминаха още няколко секунди. Сцената оставаше празна.

После още няколко секунди... И още няколко... Марти я нямаше. Над публиката премина шумолене. Чуха се нетърпеливи ръкопляскания, покашлювания, после потропвания с крака.

Сцената оставаше празна.

Дядото изтръпна. Струваше му се, че всички погледи са отправени към него.

— Къде ли е нашето щурче? — прошепна в ухото му баба Мира.

Какво можеше да отговори той? Дявол да го вземе, къде ли наистина може да е тя?

Изтече още една цяла минута. Сред публиката се разнесе кикот. Инж. кака Вера стеснително наведе глава. Кинооператорът, който се готвеше да снима, свали апарата. На сцената се появи конференсието и свенливо съобщи:

— Драги приятели на музиката, по технически причини правим малка промяна в програмата. Вместо Марти ще чуете...

Не довърши. Нещо като черна призрачна торпила със светла опашчица врхлетя на сцената, бутна конферансието, направи нещо като поклон пред публиката, седна пред рояла, удари клавишите и засвири...

Изненадата беше толкова голяма, че никой не шукна. Пък и да поискаше някой да се обади, не би могъл. Черното, призрачно същество свиреше така, че след четвъртия такт грабна без остатък вниманието на слушателите, а след осмия такт напълно ги покори. И никой вече не виждаше изпълнителя в черно, и всички само слушаха „Рапсодия в синьо“.

По едно време операторът вдигна апарата и започна усилено да снима. Журналистът бързо записа нещо в бележника си. Кфн вуйчо Дико весело се усмихваше, доцент Пепи Райков и майстор бай Златан съучастнически си намигаха.

В този именно момент започна началото на края.

Започна с това, че в салона влязоха седем черни призрака, единият от които приличаше на маймуна. Публиката беше така погълната от музиката, че не ги усети. Те се облегнаха на стената и прилежно се заслушаха и само маймунката от време на време ръкопляскаше с черните си лапички и римувано прошепваше: „Марти — цар си!“

Вълшебните мелодии се лееха от сцената, хората слушаха като омагьосани, призраците край стената не мърдаха. С една дума, беше великолепно и дядото беше на седмото небе от щастие.

И вече бурно звучаха финалните акорди, и вече публиката се готвеше да ръкопляска, когато внезапно задната врата на салона с трясък се отвори, някой изтича по пътеката между столовете и закрещя:

— Черните джуджета! Ето ги! Дръжте ги! Черните джуджета!

Беше господин Хикс. Стоеше в средата на залата, махаше ръце като обезумял, от разкривената от ужас уста излизаха дрезгави крясъци.

На сцената черният малък пианист престана да свири, фрасна капака на рояла и изчезна. Встрани черните призрази се разтичаха из салона. Господин Хикс хукна подире им. Някой писна:

— Черните чудовища!

— Пожааар! — извика друг.

Пламна паника. Хората наскачаха и се заблъскаха пред изходните врати. А сред тях с енергични движения се промушваха някакви черни същества с коефициент на невидимост деветдесет на сто...

Три минути по-късно в салона остана само един-единствен човек: господин Хикс. Той изтича до сцената, седна пред рояла и заблъска клавишите с юмруци.

Беше много трогателно.

След малко дойдоха старшина Марко и доктор Веса и го прибраха.

Навън чакаше линейка.

Тъй завърши клеветническото поприще на господин Хикс, най-известния доносчик в нашия квартал.

Така му се пада!

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

С ВЕСТНИКАРСКИ ИЗРЕЗКИ

На другия ден във вестниците се появиха три съобщения, които предизвикаха сензация сред промишлените, научните и музикалните кръгове. Ето някои извадки от тях.

От първото:

ЕЛЕКТРОКАРИ НА БЪДЕЩЕТО

Тия дни колективът на Завода за електрокари постигна изключителна трудова победа. След продължителни и героични усилия на инженери и работници внедрен бе в производството за първи път у нас електрокар, управляван дистанционно от електронноизчислителна машина. Новото изобретение ще внесе коренен прелом не само в производството на електрокари, но и в тяхното обслужване и експлоатация. Изчислено е, че за една година икономическият ефект от неговото приложение ще достигне 120 милиона лева. Дебело подчертаваме, че принос за този забележителен успех има клубът на ТНТМ при завода, който безусловно ще заслужи златния медал...

От второто:

НЕВИДИМИТ — НОВО СИНТЕТИЧНО ВЕЩЕСТВО

Вчера се състоя извънредно заседание на Научния съвет при Института по химия. Изслушано бе съобщение

на научната сътрудничка Сашка относно възможността да бъде синтезирано ново вещество от групата на големите молекули СО-СО-СО. Новото вещество, наречено НЕВИДИМИТ в чест на един детски кръжок за ТНТМ, който даде първоначалния тласък на изследванията, ще намери приложение в областта на производството на свръх-еластични пластмаси, свръхчерни бои, вакси и на други багрилни вещества. Изследванията продължават. Има реални изгледи установените досега свойства на НЕВИДИМИТ да са само част от огромните възможности, които новият материал открива пред нашите учени...

И от третото:

ТЪРСИ СЕ ЕДИН НЕВИДИМ ПИАНИСТ

Снощи в читалищния салон на квартал Редут се състоя годишната концертна продукция на музикалното училище. Не можем да намерим думи, за да похвалим високото ниво на изпълненията. Особено силно впечатление направи един малък пианист (или пианистка?), който даде забележителна интерпретация на „Рапсодия в синьо“ от Гершуин. Казвам, „пианист“ или „пианистка“, тъй като поради неизвестни още причини изпълнителят не можа да бъде добре видян от публиката. Нещо повече — в резултат на един инцидент, предизвикан от една неуравновесена квартална личност, пианистът изчезна преди края на концерта и сега никой не знае нито кой е, нито къде е.

И още един странен факт: на киноснимките, направени на неизвестния пианист, не личи никакъв човешки образ, а само едно почти невидимо петно от руса плитка.

Дълг на кварталната общественост, пък и на всички приятели на музиката е да открият това младо дарование, и

да го подкрепят при по-нататъшното му развитие.
Търсете невидимия пианист!

ЧЕТИРИНАЙСЕТА ГЛАВА

С ПОСЛЕДНА ЕКСПЕДИЦИЯ НА ДЕМОН

ДЕМОН невидимо и безшумно се носеше над приказно красива страна. Долу, сред могъщи планини и бистри реки, се простираха златни ниви, зеленееха натежали от плодове градини, блещукаха като гигантски кристали прозрачни оранжерии... И заводи като дворци, и села като весели паркове, и бели градове, и сини морета...

На хронографа се редуваха знаци

1973... 1974... 1975... 1979...

— Летим над България — съобщи шофьорът Дани Берлински.

— И се носим към бъдещето — добави Хомо Невидимус.

Този път в хронокара бяха всички и даже Ухуру Неандерталска. За човекоподобната това първо пътуване с Машината на времето бе награда за доброто ѝ поведение по време на акцията „Долу доносниците!“

Тържествено настроение бе обзело пътешествениците. Те наблюдаваха през люковете диплещите се долу пейзажи — върховете на Рила и Пирин, равнините на Тракия, сините води край Слънчев бряг, златните пясъци на Албена — и благоговейно мълчаха.

И в мълчанието прозвуча глас:

Отечество любезно, как хубаво си ти!

Как чудно се синее небето ти безкрайно!...

Невидимусите гледаха през люковете и слушаха, слушаха, без да помръднат. Гласът продължаваше:

*Как твоите картини менят се омайно!
При всеки поглед нови, по-нови красоти...*

— Сисулу — обади се тихо Дани Берлински, — много хубаво стихотворение си написал.

А Сисулу Софийски въздъхна дълбоко и каза:

— Данчо, това стихотворение го е написал друг преди мене.

— Че кой може да пише по-хубаво от тебе?

— Иван Вазов — отвърна Сисулу, не без меланхолия.

Под ДЕМОН проблесна широка река, после се разтегна гигантски горист масив и зад него изплува огромен град, над който светеше алена звезда.

— Москва! — съобщи Дани Берлински.

Трескава възбуда обхвана невидимусите. Те бързо измъкнаха пионерските си връзки и ги вързаха около невидимите си вратове.

— Професоре — попита Дани, — къде ще кацнем?

— На Червения площад — отвърна Хомо Невидимус.

Докато ДЕМОН кръжеше над Москва, проф. Кънчо събра около себе си пътешествениците и им даде следната инструкция.

— Невидимуси, внимание! Пристъпваме към акцията „Златният медал“. Тя ще се проведе в тържествената зала на комсомола, а медала ще ни го връчи лично Олег Кошевой от младогвардейците.

— Чел съм я книгата! — забеляза спокойно Сисулу.

— Ама Олег Кошевой не е ли умрял? — попита страшният научен сътрудник Митко Едисон.

— Е, та какво от това? — отвърна Хомо Невидимус. — Ще се върнем малко назад в историята и ще го заварим жив и здрав. Освен това той никога не умира.

— Вярно бе, забравих! — рече Митко Едисон и сбърчи носле. — Само един медал ли ще ни даде Олег Кошевой?

— Един ами, колко искаш ти?

— И кой ще го носи?

— Аз, разбира се! — отвърна Хомо Невидимус.

— Защо пък ти? — попита неприязнено Гошо Йогата.

— Защото аз съм най-главният.

— Няма главни! — развика се Митко Едисон. — Всички сме равни! И ако много искаш да знаеш, аз ще се оплача на Олег Кошевой, че ти си против равенството на хората!

— Само да смееш! — изръмжа Хомо Невидимус. — Ще те напляскам.

— Пляскай де!

— Какво, мислиш, че не мога ли?

И Хомо Невидимус замахна с юмрук.

До него някой писна и го щипна за рамото.

Той отвори очи, събуди се и се огледа.

Намираше се в самолет. До него седеше Митко Едисон, който го щипеше и питаше:

— Защо ме биеш, бе? Нали не сме вече у дома?

Проф. Кънчо се изправи учудено и обърна глава назад.

Огромният „Ту-154“ бе пълен с пионери; на съседните кресла седяха членовете на ЛАНИ — всички: Марти Щурчето и Гошо Йогата, Митко Едисон и Сисулу Софийски, Дани Берлински и даже Боряна Виетнамска. И всички бяха видими, и всички бяха празнично облечени, и всички носеха пионерски връзки, и всички ужасно се вълнуваха.

В този момент се обади високоговорителят:

— Внимание! След няколко минути ще кацнем в Москва. Умоляват се пътниците да престанат да пушат и да се привържат с коланите на креслата. Повтарям: след няколко минути...

Невидимусите наскочаха от креслата с такъв див възторг, че самолетът заплашително се разлюля във въздуха, а пилотът помисли, че се задава ураган.

Ухилен до уши, хроношофьорът Дани Берлински обяви:

— Внимание, пригответе се да кацунем!

— „Да кацнем“, бе! — поправи го за последен път Сисулу Софийски.

Тогава Марти Щурчето пусна Ракамаг и небето на Москва се огласи от победния химн на нашите щури, но дръзновени, умни и мили хлапета:

Лабораторио невидима, как хубава си ти!...

Долу ги чакаше планетата Земя.
Чакаше ги за нови подвизи и нови приключения.
Ноември '75

Издание:

Хаим Оливер

Часът на невидимите

Редактор: Атанас Звездинов

Художник: Борис Димовски

Художествен редактор: Димитър Чаушов

Технически редактор: Маргарита Лазарова

Коректор: Василка Минева

Първо издание. ЛГ V. Тематичен №13 95373/6056-29-79

Дадена за набор на 14.II.1979 година.

Подписана за печат на 3.V.1979 година.

Излязла от печат на 10.V.1979 година.

Поръчка №91. Формат 1/16 60X90.

Тираж 23 000 броя.

Печатни коли 12,25. Издателски коли 12,25.

Цена на книжното тяло 0,55 лева. Цена 0,65 лева.

„Народна младеж“ — издателство на ЦК на ДКМС
ДП „Тодор Димитров“, София — 1979

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.